

UAB

PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS

Įm. kodas 124563175
Gedimino pr. 21-101, LT-01122 Vilnius
tel.: (8 5) 262 48 82, faks.: (8 5) 212 44 45, ofisas@pri.lt

STATYTOJAS: **KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ**
Vytauto g. 2, LT-40115 Kupiškis, tel. (8 459) 35500

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAS: **ŠMITO MALŪNAS SU TECHNOLOGINE ĮRANGA**
Kultūros vertybės registro kodas 22035
Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio r. sav.
Unikalus pastato Nr. 5792-0001-0013

PROJEKTO PAVADINIMAS: **NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO**
(Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035) (PRI.21052)
Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav.
TVARKYBOS DARBŲ (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo)), **KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS [7.10] IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GRIOVIMO, REKONSTRAVIMO PROJEKTAS**

STATINIAI: **ŠMITO MALŪNAS SU TECHNOLOGINE ĮRANGA** (01)
Ypatingasis statinys
PAGALBINIS PASTATAS - DIRBTUVĖS (02)
Neypatingasis statinys
ŪKINIAI PASTATAI (03-07)
Neypatingieji ir nesudėtingieji statiniai

ETAPAS: **TECHNINIS PROJEKTAS** (TP)

DALIS: **BENDROJI** (BD)

PROJEKTO Nr. **PRI.21052**

LAIDA: **0**

BYLA: Bendrieji duomenys **PRI.21052-XX-TP-BD**

Direktorius

A. Steponavičius

Projekto vadovas

A. Steponavičius

Projekto paveldo tvarkybos dalies vadovė

atest. Nr. A213, KPD Nr. 0416,
tel. (85) 212 38 10

A. Linauskaitė

atest. Nr. A029, KPD Nr. 0511
tel. (85) 262 81 62

Projekto konstrukcijų dalies vadovas

K. Ablaičinskas

atest. Nr. 24327, KPD Nr. 0865

Vilnius, 2022-08

1950 m. Specialioji mokslinė restauracinė gamybinė dirbtuvė (SMRGD)
1969 m. Paminklų konservavimo institutas (PKI)
1987 m. Paminklų restauravimo projektavimo institutas (PRPI)
1993 m. UAB "Paminklų restauravimo institutas"
1995 m. AB "Paminklų restauravimo institutas"
2002 m. UAB "Projektavimo ir restauravimo institutas"

NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO
 (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035)
 Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav.
TVARKYBOS DARBŲ, KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS,
IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GRIOVIMO, REKONSTRAVIMO PROJEKTAS

**PROJEKTO BYLOS TEKSTINIŲ DOKUMENTŲ
 ŽINIARAŠTIS**

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Dokumento žymuo	Pastabos
1	2	3	4
	BENDROJI DALIS		
1.	TECHNINIO PROJEKTO DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS	BD.1	
2.	BENDRIEJI STATINIO RODIKLIAI	BD.2	
3.	BENDRAS AIŠKINAMASIS RAŠTAS	BD.3	
4.	BENDROJI TECHNINĖ SPECIFIKACIJA	BD.4	
5.	PROJEKTO PRITARIMŲ, SUDERINIMŲ SĄRAŠAS	BD.5	
6.	PROJEKTO RENGIMO DOKUMENTŲ SĄRAŠAS	BD.6	
6.1.	PRIVALOMIEJI PROJEKTO RENGIMO DOKUMENTAI	BD.6-1	
6.2.	KITŲ (NESKELBIAMŲ) DOKUMENTŲ SĄRAŠAS	BD.6-2	
6.3.	PRIDEDAMŲ DOKUMENTŲ SĄRAŠAS	BD.6-3	
7.	PROJEKTO DALIES BRĖŽINIŲ ŽINIARAŠTIS	BD.7	

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.0	Laida	Lapas	Lapų
			0	1	1

Komplekso Nr.: PRI.21052

Projektas: NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO
 (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. KVR 22035)
 Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav.
TVARKYBOS DARBŲ (konservavimo, restauravimo, remonto ir avarinės būklės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo), **KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS [7.10] IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GRIOVIMO, REKONSTRAVIMO PROJEKTAS**

PROJEKTO SUDĖTIS

Eil. Nr.	Bylos pavadinimas	Bylos indeksas
1	2	3
A.	Tyrimai	
1.	Inžinerinis topografinis planas	Subrangovų žymėjimas
2.	Fotogrametriniai apmatavimai	PRI.21052-01-T-PD.2
3.	Inžineriniai geologiniai tyrimai	PRI.21052-01-T-PD.8
4.	Konstrukcijų tyrimai (papildymas)	PRI.21052-01-T-PD.9.(01) 2022/03-0154-SKT
B.	Techninis projektas	
1.	Bendroji dalis	PRI.21052-XX-TP-BD
2.	Sklypo sutvarkymo (sklypo plano) dalis	PRI.21052-XX-TP-SP
3.	Tvarkybos dalis	PRI.21052-01-TP-PTD
3.1.	- architektūros sprendiniai	PRI.21052-01-TP-PTD.A
3.2.	- konstrukcijų sprendiniai	PRI.21052-01-TP-PTD.K
3.3.	- elektrotechnikos (žaibosaugos) sprendiniai	PRI.21052-01-TP-PTD.E
3.4.	- apsauginės signalizacijos sprendiniai	PRI.21052-01-TP-PTD.AS
3.5.	- gaisro aptikimo ir signalizavimo sprendiniai	PRI.21052-01-TP-PTD.GSS
3.6.	- tvarkybos darbų kainos skaičiavimas	PRI.21052-01-TP-PTD.SKS
4.	Architektūrinė dalis	PRI.21052-01,02-TP-A
5.	Konstrukcijų dalis	PRI. 21052-01,02-TP-K
6.	Vandentiekio ir nuotekų šalinimo dalis	PRI. 21052-02-TP-VN
7.	Šildymo vėdinimo ir oro kondicionavimo dalis	PRI.21052-01,02-TP-ŠV
8.	Elektrotechnikos dalis	PRI.21052-XX-TP-E
9.	Apsauginės signalizacijos dalis	PRI.21052-02-TP -AS
10.	Gaisro aptikimo ir signalizavimo dalis	PRI.21052-02-TP-GSS
11.	Gaisrinės saugos dalis	PRI.21052-01,02-TP-GS
12.	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	PRI.21052-XX-TP-SDO
13.	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis	PRI.21052-XX-TP-SKS

Projekto vadovas

Algirdas Steponavičius

NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO
(Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035)
Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav.
**TVARKYBOS DARBŲ, KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS,
IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GRIOVIMO, REKONSTRAVIMO PROJEKTAS**

BENDRIEJI STATINIŲ RODIKLIAI

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis		Pastabos
			Esamas	Po rekonstravimo	
I. SKLYPAS					
1.1	Sklypo plotas	m ²	4600	4600	
1.2	Sklypo užstatymo plotas	m ²	1589,52	1036,52	
1.4	Sklypo užstatymo intensyvumas	%	---	---	
1.3	Sklypo užstatymo tankis	%	34,56	22,54	
II. PASTATAI					
Pastatas – malūnas (01) - muziejus		un. Nr. 5790-0001-0013			
2.1	Paskirties rodikliai	lankytojų	-	< 15	Vienu metu
2.2	Bendrasis plotas	m ²	271,52	271,52	
2.3	Pastato naudingas plotas	m ²	101,25	101,25	Pirmo aukšto
2.4	Pastato tūris	m ³	1181	1525	
2.5	Aukštų skaičius	vnt.	1	1	
2.6	Pastato aukštis	m	16,40	17,75	
2.7.	Energetinio naudingumo klasė		---	---	Nešildomas
2.8.	Pastato (patalpų) akustinio komforto sąlygų klasė		---	---	
2.9	Statinio atsparumo ugniai laipsnis		III	III	
Pastatas – dirbtuvės (02) - muziejus		un. Nr. 5790-0001-0124			
2.1	Paskirties rodikliai	darbo vietų	-	2	
2.2	Bendrasis plotas	m ²	103,88	97,49	
2.3	Pastato naudingas plotas		---	73,56	
2.4	Pastato tūris	m ³	308	396	
2.5	Aukštų skaičius	vnt.	1	1	
2.6	Pastato aukštis	m	6,10	6,20	
2.7.	Energetinio naudingumo klasė		---	B	
2.8.	Pastato (patalpų) akustinio komforto sąlygų klasė		---	C	
2.9	Statinio atsparumo ugniai laipsnis		III	III	
Pastatas – garažas (03)		un. Nr. 5790-0001-0046			
2.2	Bendrasis plotas	m ²	174,46	---	
2.4	Pastato tūris	m ³	687	---	
Pastatas – dirbtuvės (04)		un. Nr. 5790-0001-0084			
2.2	Bendrasis plotas	m ²	127,00	---	
2.4	Pastato tūris	m ³	356	---	
Pastatas – dirbtuvės (05)		un. Nr. 5790-0001-0113			
2.2	Bendrasis plotas	m ²	160,97	---	
2.4	Pastato tūris	m ³	492	---	
Pastatas – ūkinis pastatas (06)		un. Nr. 5790-0001-0102			
2.2	Bendrasis plotas	m ²	27,00	---	
2.4	Pastato tūris	m ³	78	---	
Pastatas – ūkinis pastatas (07)		un. Nr. 5790-0001-0098			
2.2	Bendrasis plotas	m ²	174,46	---	
2.4	Pastato tūris	m ³	687	---	
Kiemo statinys (lauko tualetas) (08)		un. Nr. 5790-0001-0135			

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.2-BSR	Laida	Lapas	Lapų
			0	1	2

NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO
 (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035)
 Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav.
TVARKYBOS DARBŲ, KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS,
IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GRIOVIMO, REKONSTRAVIMO PROJEKTAS

IV. INŽINERINIAI TINKLAI					
4.1.	Bendras kiekvienos paskirties inžinerinių tinklų ilgis	m			
4.1.1.	Įvadinių - elektra - buities nuotekynė - vandentiekio - lietaus nuotekų		---	82,22	
			---	160/67,29	
			---	32/69,10	
			---	200/178,76	

Projekto vadovas

A.Steponavičius

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.2-BSR	Laida	Lapas	Lapų
			0	2	2

BENDRAS AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. BENDRIEJI DUOMENYS

1.1. PROJEKTO PAVADINIMAS

Negyvenamosios paskirties pastato - malūno (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. KVR 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo)), **keičiant statinio paskirtį į kultūros [7.10] ir pagalbinių pastatų griovimo, rekonstravimo projektas.**

1.2. PROJEKTUOJAMI STATINIAI

Negyvenamosios paskirties pastatas – malūnas (01)	- un. Nr. 5790-0001-0013.
Rekonstruojamas pastatas - dirbtuvės (02)	- un. Nr. 5790-0001-0124.
Griaunamas pastatas – garažas (03)	- un. Nr. 5790-0001-0046.
Griaunamas pastatas – dirbtuvės (04)	- un. Nr. 5790-0001-0084.
Griaunamas pastatas – dirbtuvės (05)	- un. Nr. 5790-0001-0113.
Griaunamas pastatas – ūkinis pastatas (06)	- un. Nr. 5790-0001-0102.
Griaunamas pastatas – ūkinis pastatas (07)	- un. Nr. 5790-0001-0098.
Griaunamas kiemo statinys (lauko tualetas) (08)	- un. Nr. 5790-0001-0135.

1.3. STATYBOS VIETA

S.Dariaus ir S.Girėno g. 12, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav.

1.4. STATINIŲ PASKIRTIS

Malūnas – negyvenamosios paskirties pastatas - gamybos paskirties pastatas [7.8], pagalbiniai pastatai dirbtuvės – gamybos paskirties pastatai [7.8], pagalbiniai pastatai garažai – garažų paskirties pastatai [7.7].

1.5. STATYBOS RŪŠIS

Projektuojamų darbų statybos rūšis – nekilnojamojo kultūros paveldo objekto tvarkyba, remontas, pagalbinių statinių rekonstravimas ir griovimas.

1.6. STATINIŲ KATEGORIJA

Malūnas – ypatingasis statinys, pagalbiniai pastatai yra **neypatingieji statiniai**.

1.7. STATYBOS ETAPAI

Projektinė dokumentacija numato galimybę statybos darbus vykdyti vienu etapu.

2. PROJEKTO RENGIMO PAGRINDAS

2.1. PRIVALOMIEJI PROJEKTAVIMO DOKUMENTAI

Negyvenamosios paskirties pastato - malūno (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. kvr 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo)), **keičiant statinio paskirtį į kultūros [7.10] ir pagalbinių pastatų rekonstravimo, griovimo projektas rengiamas vadovaujantis 2017-06-13 Paslaugų teikimo sutartimi, Statytojo patvirtintas projektavimo užduotimi (technine specifikacija) ir jos priedais.**

Projektavimui naudojami statinių nuosavybės dokumentai ir pastatų kadastrinių matavimų bylos duomenis. Paruošiamųjų darbų metu buvo atlikti sklypo topografiniai matavimai, inžineriniai geologiniai tyrinėjimai, pastato architektūriniai ir konstrukcijų tyrimai.

Kval. dok. Nr.	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS		Negyvenamosios paskirties pastato - malūno S.Dariaus ir S.Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. tvarkybos darbų, keičiant statinio paskirtį į kultūros [7.10] ir pagalbinių pastatų griovimo, rekonstravimo projektas AIŠKINAMASIS RAŠTAS	Laida
A213,0416	PV	A.Steponavičius	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	0
A029,3323	PTD PDV	A.Lainauskaitė		Lapas
A163, 3322	KPDV	K.Ablačinskas		1
				Lapų
				14

2.2. PAGRINDINIAI NORMATYVINIAI DOKUMENTAI

Statinio projektas atitinka esminius statinio reikalavimus – mechaniniam atsparumui ir pastovumui (STR2.01.01(1):2005), gaisrinei saugai (STR2.01.04:2004), higienai, sveikatai, aplinkos saugai (STR2.01.01(3):1999), naudojimo saugai (STR2.01.01(4):2008), apsaugai nuo triukšmo (STR2.01.01(5):2008), energijos taupymui ir išsaugojimui (STR 2.01.01(6):2008).

Taip pat rengiant projektą buvo vadovaujama:

1. STATYBOS TECHNINIAI REGLAMENTAI:

- STR 1.01.01:2005 Kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentai
- STR 1.01.03:2017 Statinių klasifikavimas
- STR 1.01.08:2002 Statinio statybos rūšys
- STR 1.03.01:2016 Statybiniai tyrimai. Statinio avarija
- STR 1.04.04:2017 Statinio projektavimas, projekto ekspertizė
- STR 1.05.01:2017 Statybą leidžiantys dokumentai. statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas
- STR 1.06.01:2016 Statybos darbai. statinio statybos priežiūra
- STR 2.02.02:2004 Visuomeninės paskirties statiniai
- STR 2.05.03:2003 Statybinių konstrukcijų projektavimo pagrindai
- STR 2.03.01:2019 Statinių prieinamumas
- STR 2.05.04:2003 Poveikiai ir apkrovos
- STR 2.05.05:2005 Betoninių ir gelžbetoninių konstrukcijų projektavimas
- STR 2.05.07:2005 Medinių konstrukcijų projektavimas
- STR 2.05.06:2005 Aliumininių konstrukcijų projektavimas
- STR 2.05.09:2005 Mūrinių konstrukcijų projektavimas

2. HIGIENOS NORMOS

HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“;

3. LIETUVOS STANDARTAI

- LST EN 934-2:2009 +A1:2012 Betono, skiedinio įmaišiniai priedai. 2 dalis;
- LST EN 942:2007 lt Stalčiaus dirbinių mediena. Bendrieji reikalavimai;
- LST EN ISO 12944-1:2018 Dažai ir lakai. plieninių konstrukcijų apsauga nuo korozijos apsauginėmis dažų sistemomis;
- LST EN ISO 12944-7:2018 Dažai ir lakai. 7 dalis. Dažymo darbų atlikimas ir priežiūra
- LST EN 206:2013+A2:2021 Betonai;
- LST L 1413.11:2005 Statybinis skiedinys;
- LST EN 1313-1:2010 Apvalioji ir pjautinė mediena;
- LST EN 12501-2:2003 Metalų apsauga nuo korozijos;

4. KITI NORMINIAI DOKUMENTAI

BGST 01-2005 Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės (PAGD prie VRM direktoriaus 2010-07-27 įsakymo Nr. 1-223 redakcija)

Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai (PAGD prie VRM direktoriaus 2010-12-07 įsakymas Nr. 1-338)

5. Paveldo tvarkybos reglamentai:

- PTR 3.06.01:2014 Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės
- PTR 3.02.01:2014 Tvarkybos darbų projektavimo sąlygų išdavimo taisyklės
- PTR 3.04.01:2014 Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo taisyklės
- PTR 3.03.01:2005 Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų projekto ar tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto paveldosaugos (specialiosios) ekspertizės atlikimo taisyklės
- PTR 3.08.01:2013 Tvarkybos darbų rūšys

2.3. GALIOJANTYS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAI, ATLIKTI TYRIMAI, PARENGTOS REKOMENDACIJOS, PASIŪLYMAI

Planuojamai teritorijai galioja Kupiškio miesto bendrasis planas patvirtintas 2008-02-14 Kupiškio rajono tarybos sprendimu Nr. TS-18 „Dėl Kupiškio miesto bendrojo plano iki 2026 metų patvirtinimo“.

Pagal bendrąjį planą objektas yra mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoje teritorijoje G1. Tai mišri gyvenamoji teritorija, kurioje dominuoja mažaaukšte gyvenamoji statyba su jos aptarnavimui reikalinga socialine, paslaugų ir kita infrastruktūra. Maksimalus leistinas gyvenamojo ir viešo užstatymo intensyvumas sklype – 0,4.

Apsaugos ir naudojimo režimą taip pat nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas.

3. ESAMA PADĖTIS

3.1. SKLYPO APIBŪDINIMAS

Tvarkoma teritorija yra Kupiškio miesto vakarinėje dalyje, kvartalo tarp S. Dariaus ir S. Girėno bei Maironio gatvių viduje. Įvažiavimas yra iš S. Dariaus ir S. Girėno gatvės, atsarginis išvažiavimas galimas per garažų teritoriją šiaurinėje sklypo dalyje.

Pagrindinė sklypo teritorijos dalis yra aukštesnėje reljefo altitudėje, kuri žemėja pagal įvažiavimą pietinėje dalyje iki gatvės lygio.

Bendras kultūros paveldo objekto teritorijos plotas sudaro 0.4713 ha.

3.2. SKLYPO UŽSTATYMAS

Pagrindinis pastatas – malūnas su priestatais stovi centrinėje teritorijos dalyje, o pietinėje ir vakarinėje pusėje teritorijos perimetru užstatyta vieno-dviejų aukštų silikatinių plytų mūro pastatais – garažais. Šiaurinėje dalyje sklypą rytų – vakarų kryptimi perskiria dar vienas analogiškas garažų pastatas.

Pats malūnas apstatytas priestatais, kurių statybos laikotarpiai ir architektūra yra skirtingi. Keli iš jų yra statyti iki 1940 m. ir tarnavo kaip malūno priestatai, skirti įvairioms pagalbinių verslų reikmėms (milo vėlykla, karšykla), kiti laikini sovietmečiu statyti ūkiniai pastatai.

Bendras sklypo užstatymo plotas sudaro 1574,00 kv.m.

3.3. GRETIMŲ TERITORIJŲ UŽSTATYMAS

Gretimoms teritorijoms yra užstatytos mažaaukščiais gyvenamaisiais pastatais. Šiaurinėje pusėje sklypą dengia garažų eilė, o rytinėje dalyje stovi keturių aukštų daugiabutis gyvenamasis namas.

3.4. TRUMPA PASTATO ISTORIJA

Restauruojamas malūnas statytas 1880 metais. Iš pradžių jis buvo sukamas vėjo.

1921 m. iš dvarininko Minkevičiaus malūną nupirko Konelis Šmidtas. Jis malūną patobulino – įrengė motorą, kuris išjudindavo iš specialaus skiedinio nulietas giras. Įrengus variklį buvo nuardyti malūno sparnai ir „kepurė“ su mechanizmais, iš sparnų perduodančiais sukimą į giras. Naujus įrenginius šiam pastatui atvežė iš Anglijos, Švedijos, Vokietijos. Per mėnesį malūne būdavo sumalama 350–370 t grūdų, gaminamos kruopos, įvairūs miltai. Klientų patogumui malūno savininkai įrengė arklides ir vietą nakvynei. Konelio Šmidto iniciatyva prie malūno ėmė veikti elektros stotis iš kurios akumuliatorinės miestui buvo tiekama elektra.

Iš tėvo Konelio Šmidto malūną paveldėjęs sūnus Nochimas Šmidtas 1932 metais ėmėsi elektrinės modernizavimo darbų: nusipirko tris dyzelinius motorus, senus elektros stulpus pakeitė naujais, pertempė laidus ir pagerino tiekiamos elektros energijos kokybę, kuri buvo tiekama miesteliui ir aplinkiniams kaimams. Jo akumuliatorinės dėka buvo puikiai apšviestos ne tik visos Kupiškio miestelio gatvės, bet ir tiekta elektra naujai pastatytai geležinkelio stočiai bei netoliese esančiam Račiupėnų kaimui.

Naujasis šeimininkas Nochimas Šmidtas prie malūno įrengė vilną karšyklą ir milo vėlyklą.

Po Antrojo pasaulinio karo šio malūno direktoriumi yra buvęs nepriklausomos Lietuvos ministras pirmininkas Jonas Černius. 1949 m. malūnas buvo nacionalizuotas.

Šiuo metu Šmito malūnas yra atsidūręs Kupiškio r. savivaldybės priešgaisrinės tarnybos kaimynystėje ir seniai nebeveikia.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	3	19

3.5. STATINIO ARCHITEKTŪROS APŽVALGA

XIX amžiuje statytas vėjo malūnas yra tradicinės kūgio formos. Jo pagrindo ties žemės paviršiumi ir aukščio proporcijos charakteringos tokio tipo malūnams: malūno liemens aukštis (~ 14 m) ir pagrindo plotis ties žemės paviršiumi. (~ 14.5 m) - yra beveik lygūs. Iki rekonstrukcijos buvęs vėjo malūnas turėjo turėti sparnus, velenų ir krumpliaračių sistemą ir išraiškingą stogą - „kepurė“. Tradiciškai „kepurės“ buvo įvairios formos, bet dažniausiai daugiabriaunės-aštuoniakampės arba šešiakampės. Daugelis tokio tipo malūnų turėjo apėjimo tiltelius, vadinamus apeigomis, kurie palengvindavo malūno aptarnavimą, tačiau Šmito malūne buvusios apeigos ženklų neužtikta.

Malūno išorė mūryta akmenimis Ø 20÷40 cm su stambios skaldos intarpais skiedinyje. Skiedinys kietas, su kalkėmis, gelsvas, turi stambesnių užpildų. Plytų mūro angokraščiai ir angų sąramos mūrytos ryškiai raudonomis plytomis, kurių matmenys 60÷75x130÷140x265÷270 mm. Skiedinys tarp plytų rupokas, kalkinis, vidutinio stiprumo. Atvirose vietose praradęs rišamąsias savybes. Pastato vidaus sienos – kalkiniu skiediniu apteptos akmenų mūras su plytų intarpais. Vartų ir langų angokraščiai ir sąramos suformuotos iš plytų.

Malūną sudaro 5 lygiai. Kiekviename malūno lygyje, daugiausiai priešpriešiais, įstatyti stačiakampiai langai sudalinti į 6 dalis. Senųjų langų sudalinimas galėjo būti net iš 16 dalių. I-me lygyje yra platūs dviveriai vartai, per kuriuos buvo galima įvažiuoti vežimu. Virš vartų išlikę buvusio stogelio žymės. Privažiavimas prie malūno grįstas akmenimis.

Malūno I-mo lygio pirminės grindys tikriausiai buvo akmenų grindinys arba plūkta asla. Kituose aukštuose grindys lentų, sudėtų ant stambių perdangos sijų.

Ikonografinių duomenų, kaip XIX a. atrodė vėju varomas malūnas – nėra. Aptiktos nuotraukos yra to laikotarpio, kai malūnas jau buvo rekonstruotas, t.y. po 1931 m. Tačiau aišku, kad pertvarkant malūną buvo nuardytas malūno „kaklas“ su krumpliaračių juosta ir malūno „kepurė“. Malūno liemens viršaus mūras išlygintas ir uždengtas kūgio formos skardiniu stogu su 2 švieslangiais. Viršutinis mūras remontuotas skiediniu, o vėliau mūro netektys užkrėstos betonu.

Malūno, kaip nekilnojamojo kultūros paveldo objekto vertę sudaro ne tik jo charakteringa architektūra, bet ir kompleksiskai, ir sąlyginai gerai išlikusi technologinė įranga.

Tarpukariumi prie malūno pastato buvo pristatyta vilnų karšykla, milo vėlykla, o įrengus elektrinę – ir jos akumulatorinė.

Šie skirtingos paskirties prie malūno prilipdyti priestatėliai architektūrinės vertės neturi, bet tai išlikęs provincijos verslo vystymosi etapo paveldas.

3.6. ESAMA BŪKLĖ

Laiko, atmosferos pokyčių ir kritulių vandens žalojamo bendra Šmito malūno būklė yra bloga.

Pagrindiniai Šmito malūno matmenys – statinio tūris, aukštis, istorinių langų ir durų angų vietos, išorės ir vidaus apdaila, perdangos ir kitos konstrukcijos išliko mažai pakitusios. Tačiau daug metų stovėjęs nenaudojamas, kiauru stogu pastato išorės ir vidaus sienos, medinės perdangų konstrukcijos laiko ir drėgmės smarkiai pažeistos.

Neapsaugotos kūgio formos pastato išorės sienos yra veikiamos kritulių vandens, kuris ne iš karto nuteka nuo pasvirų, grubios faktūros sienų, geriasi į siūles tarp akmenų, jas ardo ir išplauna. Analizuojant fasadų mūrą, ryškūs ne vieno laikotarpio fasadų mūro restauravimo ženklai. Pirmiausiai erodavęs akmenų mūras buvo lopais užteptas rupiu kalkiniu skiediniu, vėliau vėl remontuotas kalkiniu, bei cementiniu skiediniu. Plytų mūro vartų ir langų sąramos ir langų palangės stiprintos betonu.

Kiauras ir deformuotas stogas neapsaugo kūgio viršaus mūro ir malūno viršaus sienos visu storiu įmirkę. Akmenų mūras pasidengęs samana, dumbliais, vietomis apaugęs žolės kuokštais ir smulkiais krūmais.

Malūno vidaus sienų kalkinis užtepas aprupėjęs, dalies langų plytų mūro angokraščiai ir sąramos apirę, kai kur iširę ištisi vidaus mūro fragmentai. Medinės perdangų sijos, laiptai ir kiti mediniai konstrukcijų elementai sutręšę, smarkiai pažeisti puvinio.

Didelių malūno pertvarkymų nėra, tik, atsiradus poreikiui įrengti ryšį su naujai atsiradusiais priestatais, buvo iškirstos dvejios durys ir anga į akumulatorinės patalpą.

4. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI

4.1 BENDRIEJI DUOMENYS

Užsakovo pageidavimu rengiamas Kultūros paveldo objekto objekto Šmito malūno su technologine įranga projektas apima tvarkybos bei pritaikymo viešosioms kultūros bei turizmo reikmėms darbus (tvarkomuosius statybos darbus). Dokumentacija rengiama dviem etapais – rekonstravimo techninis projektas su tvarkybos darbų projekto dalimi ir darbo projektas.

Įvertinant užsakovo poreikius, parengta projektinė dokumentacija numato pagrindinio pastato – malūno su technologine įranga restauravimo ir pritaikymo muziejinei funkcijai bei pagalbinių pastatų griovimo ir rekonstravimo darbus. Šio projekto apimtyje nenumatomas menkaverčių ir netinkamų kultūros paveldo objekto teritorijai pastatų pietinėje ir vakarinėje teritorijos dalyje griovimas ar rekonstravimas. Tai turėtų būti numatoma tolesniame teritorijos sutvarkymo etape.

4.2. ARDYMO DARBAI

Projektiniuose sprendiniuose numatoma nugriauti esamus menkaverčius pastatus ir priestatus prie malūno vakarinėje ir šiaurinėje pusėje bei rekonstruoti pietinius priestatus – buv. milo vėlyklą ir priestatą -sandėlį, pastatytus iki 1940 m.

Rekonstruojami istoriniai priestatai, tai nekilnojamojo turto registre registruotas atskiras pastatas – dirbtuvės (ekspl. Nr. 02, un. Nr. 5790-0001-0124), kuris nėra įtrauktas į nekilnojamo kultūros paveldo registrą, todėl jis rekonstruojamas atkuriant jo pietrytinės dalies architektūrinę išraišką bei panaudojant autentiškas fachverkinės konstrukcijos plytas.

Griaunami pastatai ir statiniai nurodyti brėžinyje SP-B.01 - Ardymo darbų planas:

1. Pastatas – garažas (ekspl. Nr. 03) - un. Nr. 5790-0001-0046.
2. Pastatas– dirbtuvės (ekspl. Nr. 04) - un. Nr. 5790-0001-0084.
3. Pastatas – dirbtuvės (ekspl. Nr. 05) - un. Nr. 5790-0001-0113.
4. Pastatas – ūkinis pastatas (ekspl. Nr. 06) - un. Nr. 5790-0001-0102.
5. Pastatas – ūkinis pastatas (ekspl. Nr. 07) - un. Nr. 5790-0001-0098.
6. Kiemo statinys (lauko tualetas) (ekspl. Nr. 08) - un. Nr. 5790-0001-0135.

Detalų ardymo darbų aprašymą žiūrėti priede Nr. 1 „Ardymo darbų aprašas“.

4.3. STATYBINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

Statybos metu numatomas likusias surūšiuotas statybines atliekas numatoma išvežti į regiono statybinių atliekų sąvartyną. Statybinės atliekos iki jų išvežimo ar panaudojimo kaupiamos ir saugomos aptvertoje statybos teritorijoje konteneriuose, uždarose talpose ar tvarkingose krūvose, jei jos neužteršia aplinkos.

Statybinių atliekų turėtojas nusprendžia, kaip ir į kurią tvarkymo vietą pagal sutartis bus gabenamos atliekos. Statytojas, baigęs statybą, statinio pripažinimo tinkamu naudoti komisijai pateikia dokumentus apie netinkamų perdirbti ar panaudoti atliekų pristatymą į sąvartynus.

Gruntas, iškastas įrengiant pamatus ar gerbūvį, nenaudojamas sklypo teritorijoje paviršiaus formavimui.

4.4. PROJEKTUOJAMŲ STATINIŲ PAGRINDINĖS CHARAKTERISTIKOS, PASKIRTIS, PASLAUGŲ AR KITOS ŪKINĖS VEIKLOS PROGRAMA.

Projektuojamo pagrindinio pastato – malūno (un. Nr. 5790-0001-0013) paskirtis – negyvenamosios paskirties pastatas (gamybos, pramonės) pritaikant pažintiniam lankymui keičiama į kultūros paskirties pastatą [7.10.] – muziejų.

Rekonstruojamo gamybos, pramonės paskirties pastato – dirbtuvių (un. Nr. 5790-0001-0124) paskirtis keičiama į kultūros paskirties [7.10.] pastatą - muziejų, kuris atlieka administracinių ir pagalbinių muziejaus patalpų funkciją.

Šių pastatų komplekse numatomos dvi darbo vietos muziejaus darbuotojams, kurie gali aptarnauti pirmame muziejaus lygyje ne daugiau kaip 15 lankytojų vienu metu. Vadovaujantis gaisrinės saugos reikalavimais viršutiniuose lygiuose lydint muziejaus darbuotojui gali būti pravedamas muziejaus ekspozicijos apžiūrėjimas ne daugiau kaip 5- ių lankytojų grupei vienu metu.

4.5. UŽSTATYMO IR TERITORIJOS TVARKYMO SPRENDINIAI.

Svarbiausi projektinių sprendinių motyvai - tai užsakovo reikalavimai sklypo tvarkymui, pateikti Techninėje specifikacijoje: suprojektuoti įvažiavimą, takus, automobilių stovėjimo aikštelę, vejas, pritaikyti aplinką renginiams, suprojektuoti vietą ekspozicijai įrengti, numatyti mažuosius kraštovaizdžio statinius (suolus, šiukšlių dėžes, dviračių stovus), numatyti menkaverčių pastatų griovimą.

Esamas sklypo užstatymas neplečiamas, jis mažinamas griaunant menkaverčius priestatus vakarinėje ir šiaurinėje pusėje. Įvertinant Užsakovo poreikius ir su Technine specifikacija pateiktus projektinius pasiūlymus numatomas esamų priestatų, statytų iki 1940 rekonstravimas pietinėje malūno pusėje.

Teritorija tvarkoma restauruojant ir dalinai atstatant esamą lauko akmenų grindinį įvažiavime iš Dariaus ir Girėno gatvės pusės ir prie pagrindinio šiaurės rytų fasadų, o vakarinėje ir šiaurinėje pusėje prie esamų garažų bei dirbtuvių projektuojama betono trinkelų danga. Prie šiaurės rytų malūno fasado buvusio malūno priestato vietoje suprojektuota aikštelė ekspozicijai, išgrįsta buv. sienų geltonomis plytomis (galima su malūno įranga ir istorija susijusi ekspozicija po atviru dangumi). Į šiaurę ir rytus nuo malūno buv. priestatų vietose, projektuojama aikštelė renginiams, išgrįsta trinkelų danga. Teritorijos šiaurinėje dalyje paliekama žalia zona su išlikusiais medeliais, įrengiama veja. Žalios zonos šiauriniu ir rytiniu pakraščiu sodinama medžių eilė su gyvatvore tarpuose. Ši želdinių užtvara skirta atriboti mašinų stovėjimo vietas ir garažų statinius nuo poilsui, renginiams ir ekspozicijai skirtos erdvės.

Demontavimo darbai. Tvarkomoje teritorijoje ardoma esama blogos būklės žvyro danga, kuri įrengta kiemo dalyje prie garažų. Kieme esančios lauko akmenų sankaupos, trukdančios teritorijos tvarkymui, turi būti perkeltos į užsakovo nurodytą vietą.

Želdinių tvarkymo sprendiniai. Tvarkomoje teritorijoje kertami savaiminiai krūmai, sužėlę prie nenaudojamų statinių. Teritorijoje augantys savaiminiai medžiai saugomi. Tai daugiausiai jauni medžiai (d 10-15cm). Vyraujančios esamų medžių rūšys – klevai, beržai, blindės.

Teritorijos šiaurinėje dalyje žalioje zonoje su išlikusiais medeliais įrengiama veja. Žalios zonos šiauriniu ir rytiniu pakraščiu sodinama šermukšnių eilė su kaulenio gyvatvore tarpuose. Šiaurės rytinėje pusėje sodinama alyvų eilė. Šios želdinių užtvaros skirtos atriboti mašinų stovėjimo vietas ir garažų statinius nuo poilsui, renginiams ir ekspozicijai skirtos erdvės. Poilsio žalioje zonoje sklypo šiaurės rytinėje dalyje sodinama guduobelės, raudonieji klevai.

Privažiavimai ir takai. Įvažiavimas iš Dariaus ir Girėno gatvės ir kiemo dalis prieš malūną yra grįsta akmenų grindinio danga, kuri yra vertingoji savybė. Šis akmenų grindinys perklojamas, paklojus lauko inžinerinius tinklus ir įrengiant dangos pagrindus. Kadangi sklypo pietinėje ir vakarinėje dalyse yra eksploatuojami administraciniai pastatai ir garažai, ši kiemo dalis grindžiama betono trinkelų danga, kuri klojama ir sklypo šiaurinėje dalyje, kur yra antrasis išvažiavimas iš sklypo. Čia įrengiamos ir mašinų saugojimo aikštelės.

Automobilių stovėjimo aikštelė. Aikštelė projektuojama pietinėje sklypo dalyje, prie įvažiavimo vartų. Stovėjimo vietų skaičius nustatomas pagal STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ 30. Muziejams, meno galerijoms, parodų rūmams turi būti 1 vieta 40 m² salės ploto. Projektuojama 14 v. automobilių stovėjimo vietų, viena iš jų skirta žmonėms su negalia „A“ tipo (pagal STR 2.03.01:2019 Statinių prieinamumas“), kurios atstumas iki įėjimo į pastatą 18,0 m.

Sklypo aukščių plano sprendiniai. Esamas reljefas nuo Darius ir Girėno g., link projektuojamo malūno, kyla aukštyn. Skirtumas tarp gatvės ir projektuojamo pastato įėjimo altitudžių – 1.90 m. Teritorija planuojama prisilaikant esamo reljefo. Maksimalus restauruojamų dangų nuolydis – 5.5% - įvažiavime į malūno teritoriją nuo Dariaus ir Girėno g. Vakarinėje sklypo dalyje dangų nuolydžiai - 2.7-5.4 %, renginių aikštelėje -3.10%, šiaurinio įvažiavimo išilginis nuolydis – 1.2-1.85%. Didžiausi žemės darbai numatomi centrinėje sklypo dalyje – priešais įėjimą į malūną, kur žemės paviršiaus lygis nukasamas iki istorinio lygio. Lietaus vandens surinkimui rytiniu sklypo pakraščiu įrengiamas akmenimis grįstas latakėlis, kuris vanduo nuteka į lietaus nuotekynės šulinį.

Ties neprojektuojamais esamais pastatais dangų aukščiai nekeičiami.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	6	19

Nukasamos ir užpilamos žemės kiekiai planuojant teritoriją, skaičiuojami pagal parengtą žemės darbų kartogramą. Į kartogramoje pateiktus žemės darbus neišskaičiuoti dangų įrengimui iškasamo grunto kiekiai, kurie pateikiami darbų ir sąnaudų žiniaraštyje kartu su dangų įrengimu.

Mažosios architektūros elementai. Pagal užsakovo pateiktą techninę užduotį projektuojami suolai ir šiukšlių dėžės, kurie išdėstomi renginių zonoje ir prie tako žaliojoje zonoje, dviračių stovai numatomi į rytus nuo malūno pastato, šalia sklypo rytinės ribos.

Žmonių su negalia judėjimo ir jų transporto stovėjimo, judėjimo galimybės. Pastatas pritaikomas ŽN. Užtikrinamas ŽN darbuotojų ir lankytojų pateikimas į pirmuosius pastatų aukštus. Prieš įėjimo duris įrengta lygi aikštelė, ne mažesnė kaip 1,50x1,50 m. Durų slenkstis - ne aukštesnis kaip 20 mm. Jei prie pagrindinio įėjimo durų montuojami kojų valymo įtaisai, jie turi būti įgilinti taip, kad jų paviršius sutaptų su dangos paviršiumi.

Pagal STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“ automobilių saugyklose turi būti įrengta 1 ŽN „A“ tipo automobilių vieta, kai aikštelėje yra iki 20 vietų. Šio projekto projektuojamoje automobilių stovėjimo aikštelėje (14 vietų) arčiausiai įėjimo į pastatą numatyta 1 vieta žmonėms su negalia su išlipimo aikštele. Automobilių aikštelės bus pažymėtos horizontaliu ir vertikaliu ženkliniu.

Pėsčiųjų takai ir prieigos iki pastato pritaikomi ŽN vežimėliuose. Pėsčiųjų takų lygių skirtumai ir nelygumai – ne didesni kaip 20 mm. Pėsčiųjų takų dangos – pakankamai šiurkščios, neslidžios, iš betoninių ir granitinių pjautų akmenų, siūlės tarp plytelių ne platesnės nei 15 mm, takų zonoje esančių grotų, dangčių ir pan. kiaurymės ne platesnės nei 15 mm.

Duomenys apie numatomas įrengti elektromobilių prieigas. Projektuojant pastato teritorijos tvarkymą naujų elektromobilių įkrovimo aikštelių nenumatoma. Vadovaujamosi Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2021-12-23 sprendimu Nr. TS-305 patvirtintu Kupiškio miesto viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų planu, kuriame numatyta įrengti įkrovimo stotelė (Nr. 46) projektuojamoje teritorijoje. Jos vieta pritaikyta planuojant sklype automobilių parkavimo parkavimo aikšteles. Žiūrėti priedą dalyje BD.6-1.

4.6. TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTINIAI SPRENDINIAI

Šmito malūnas su technologine įranga (u.k.22035) numatomas pritaikyti viešosioms kultūros ir turizmo reikmėms. Malūne bus restauruojama ir eksponuojama išlikusi technologinė įranga. Vadovaujantis PTR 3.08.01:2013 „Tvarkybos darbų rūšys“ ir nekilnojamojo paveldo objekto vertingųjų savybių apsaugos reikalavimais pagal vertingųjų savybių detalų aprašymą numatomi šie Šmito malūnas su technologine įranga (u.k.22035) tvarkybos darbai:

Konservavimas - konservavimui priskiriami tyrimais pagrįsti darbai, kurių tikslas yra stabilizuoti esamą kultūros paveldo objekto būklę ir apsaugoti nuo savaiminio nykimo. *Konservavimas atliekamas naudojant medžiagas, kurių savybės yra suderinamos su kultūros paveldo objekto medžiagiškumu, darbai gali būti atliekami naudojant šiuolaikines technologijas.*

Numatoma:

1. Technologinės įrangos konservavimas. Malūno vidaus tvarkybos darbai ir technologinė įranga konservuojama jos neišmontuojant;

Restauravimas – objekto autentiškumo, vertingųjų savybių išsaugojimas, pirminės išraiškos ir formos grąžinimas. Restauravimo darbams atlikti naudojamos specialios technologijos ir medžiagos, kurių savybės yra suderinamos su kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių medžiagiškumu.

1. Fasadų restauravimas:

1.1. Akmenų mūro restauravimas (netekčių atstatymui naudojami akmenys spalva, dydžiu ir paviršiaus apdaila artimi autentiškiems; siūlės užpildomos kalkiniu skiediniu pagal autentišką būdą; platesnės siūlės užpildomos kalkiniu skiediniu su skalda);

1.2. Plytų mūro intarpų plotų restauravimas;

1.3. Langų ir vartų autentiškų angokraščių restauravimas (restauruotus plytų mūro fragmentai darniai sujungiami su gretimais akmenų mūro plotais; skiedinys pagal autentišką; kiekvienos angos angokraščių restauravimo sprendiniai turi būti derinami vietoje pagal išlikusias žymes).

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	7	19

Vidaus patalpų restauravimas, laikantis pagrindinės nuostatos – maksimaliai išsaugoti visus pastato senėjimo požymius (laiko patiną) ir juos eksponuoti:

1. Sienų akmenų mūro ir tinko restauravimas;
2. Sienų plytų mūro tarpų plotų restauravimas; konstruktyviai pažeistų sienos plotų restauravimas tvirtinant;
3. Langų, vartų ir durų plytų mūro autentiškų angų ir angokraščių restauravimas (restauruoti plytų mūro fragmentai darniai sujungiami su gretimais akmenų mūro plotais; skiedinys pagal autentišką; kiekvienos angos ir angokraščių restauravimo sprendiniai turi būti derinami vietoje);
4. Medinių laiptų restauravimas: laiptai iš I į II ir iš II į III a. atsargiai demontuojami, restauruojami dirbtuvėje ir atstatomi į buvusias vietas.
5. Autentiškų metalinių durų su apkaustais ir lango grotų restauravimas.
6. Autentiško metalinio lauko šviestuvo ir kronšteino restauravimas.

Remontas – prarastų fizinių savybių atstatymo darbai, maksimaliai saugant vertingąsias savybes, išlaikant esamą dydį, formą, konstrukcijas ir panaudotas medžiagas.

Suprojektuoti remonto darbai:

1. Laiptai: esantys avarinėje būklėje demontuojami, o jų vietoje gaminami nauji pagal autentiškus, išlaikant autentiškų laiptų medienos apdirbimo ir detalių jungimo tipą, formas ir apdailos būdą.
2. Langai: gaminami iš medžio masyvo į restauruotas autentiškas angas. Staktos įstatymo būdas, rėmų profiliai ir sudalinimas, varstymo būdas, metalo gaminiai (vyriai, kampuočiai, rankenėlės - kalvio darbo) atkuriami pagal ikonografiją bei šio regiono tokio tipo pastatų analogus;
3. Vartai: gaminami iš medžio, pagal esamų dydį ir formą (remiantis ir šio regiono tokio tipo pastatų vartų analogus); stakta montuojama buvusios staktos vietoje į restauruotą autentišką angą. Vartų gembės ir vyriai, užsklanda, rankenos, užraktas – kalvio darbo. Vyriai su alkūne (vyrių vietos – pagal išlikusias žymes mūre).
4. Akmeninio grindinio remontas: grindinio akmenys demontuojami, sandėliuojami, saugomi; įrengus aaptinius dangos sluoksnius (važiuojamoji danga) grindinio akmenys bus atstatomi į dangą, o trūkstami dangos plotai – papildomi analogiško dydžio ir formos akmenimis. Darbai vykdomi tada, kai bus pradėti visos teritorijos tvarkomieji statybos darbai.

Apsaugos techninės priemonės – pagal Lietuvos respublikos kultūros ministro įsakymą „Dėl apsaugos techninių priemonių įrengimo ir neatidėliotinių saugojimo darbų sąrašo patvirtinimo“ 2013 m. rugpjūčio 20 d. Nr. IV-607 tvarkybos darbų projekte numatomos apsaugos techninės priemonės:

1. Pamatų restauravimas ir hidroizoliacijos įrengimas;
2. Nuogrindos iš lauko akmenų įrengimas;
3. Žaibosaugos, apsauginės ir gaisrinės signalizacijos įrengimas

Tvarkybos darbų projektiniai sprendiniai nepažeis ir netrukdyt apžvelgti Kultūros paveldo objekto – Šmito malūno su technologine įranga (u.k. 22035) vertingųjų savybių, nustatytų 2015-11-24 KPD nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akte Nr. KPD-RM-2272.

Atlikti tvarkytos darbus, vadovauti tokiems darbams kultūros paveldo objekte ir jo teritorijoje turi teisę LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23¹ straipsnio nustatytus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantys ir šiame straipsnyje nustatyta tvarka atestuoti specialistai. Tvarkybos darbų projekto sprendiniai išsaugos išlikusią autentišką pastato planinę struktūrą, šalinant vėlyvuosius ir atkuriant sunaikintus autentiškus pastato saugotinus elementus. Projektiniai sprendiniai atitinka architektūros, ir polichromijos tyrimų, konstrukcijų būklės įvertinimo išvadas ir rekomendacijas.

4.7. ARCHITEKTŪRINIAI PLANINIAI SPRENDIMAI

Gamybos paskirties pastatas – malūnas restauruojamas ir pritaikomas viešoms kultūros ir turizmo reikmėms išlaikant esamus pastato plano ir aukščio gabaritus.

Numatant pastato viršutinės dalies formos atkūrimą, kaip pagrindinį, suderintą su Užsakovo variantą, siūloma įrengti įstiklintą konstrukciją. Tam papildomai įrengiant metalinių konstrukcijų ažūrinės metalo grotelių dangos platformą virš esamų technologinių įrenginių viršutiniame aukšte, kad lankytojai nedidelėmis grupėmis galėtų patekti į viršų ir pasigrožėti apylinkių panorama.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	8	19

Pagrindinio pastato silueto atkūrimas svarbus ir Kupiškio miesto siluetai bei matomam panoraminiam vaizdui važiuojant pagrindine gatve link centro.

Rekonstruojant esamus priestatus numatoma priderinti plano formą prie malūno išorinio apskritimo, paliekant nepakeistas šių pastatų formas pagrindiniame fasade. Pietinio ir rytinio priestatų fasadai ir konstrukcijos išorėje restauruojamos, naujai įrengiamos patalpos projektuojamos tinkuoto mūro ir metalinių stiklo vitrinų konstrukcijų. Pietiniame priestate siekiant eksponuoti autentišką fachverko sienų konstrukciją, stiklo konstrukcijos projektuojamos ir pastato vidaus.

Lankytojų įėjimas į pastatą projektuojamas per pietinį priestatą, kuriame įrengiamas vestibulis, o šalia numatoma istorinės ekspozicijos ir parodų salė. Už jos numatomos techninės pagalbinės patalpos ir tualetai, kurie tarnauja tiek lankytojams tiek pasitarimų ar konferencijų dalyviams. Lankytojų patekimas į malūno ekspozicijos apžiūrą numatomas per esamas duris ar tiesiai iš kiemo per vartus..

Išorės apdaila. Atkuriamą malūno viršutinė dalis įstiklintų stiklo paketais aliuminio rėmų konstrukcijos su apsauginėmis vidinėmis žaliuzėmis viršutinėje dalyje.

Naujai projektuojamų priestato dalių cokolis ir sienos tinkuojamos, stiklo konstrukcijos metalinių tamsiai pilkos spalvos rėmų, stogo danga – neprofiliuota tamsiai pilkos spalvos skarda.

Vidaus apdaila. Vidaus apdaila projektuojama įvertinant Statytojo poreikius ir normatyvinius higienos bei gaisrinės saugos reikalavimus.

4.8. KONSTRUKCIJŲ SPRENDINIAI

Esamų konstrukcijų būklės įvertinimas

Konstrukcijų būklės tyrimas ir įvertinimas atliktas 2022.04. Darbų metu nustatyta avarinė būklė, užsakovui pateikta perdangų išramstymo schema, atliktas perdangų išramstymas.

Tyrimų išvados:

Malūno skardinė stogo danga iš lauko pusės surūdijusi. Medinių stogo konstrukcijos elementų būklė patenkinama, mūrлотas vietomis papuvęs, nes betarpiškai remiasi į mūrą. Priestatai dengti šiferiu, medinių gegnių ir sijų būklė bloga, daugelyje vietų papuvę, lotojimas turi didelių papuvusių plotų.

Malūno mūro būklė labai bloga. Dėl pažeisto lauko tinko, siūlių erozijos ir geometrinės formos, sienos labai intensyviai veikiamos kritulių, yra labai šlapios, per sezoną nespėja išdžiūti. Angokraščių mūro plytos išsisluoksniavę, yra keletas akmenų mūro išgriuvimų. Dauguma medinių sijų atramų vietų ištrupėję.

Priestatų mūro sienų būklė bloga, kairiojo fachverkinio fasado mediniai elementai supuvę ir sudilę, dešiniojo mūras išsisluoksniavęs, matomi plyšiai ir deformacijos dėl pasėdusių pamatų. Daug remontų ir permūrijimų pėdsakų.

Perdangų sijų būklė avarinė. Visų sijų atrėmimo galai supuvę, dalies iškritę iš lizdų. Sijos laikosi ant avarinių išramstymų ir iš dalies ant technologinės įrangos. Metalinės tvirtinimo ir stiprinimo detalės surūdijusios. Sijų medienos drėgmė labai didelė, centrinėje dalyje 18-22%, arčiau sienų 50% ir daugiau.

Malūne nesimato jokių požymių rodančių pamatų defektus. Iš geologinių duomenų matoma, kad pagrindas po pamatais yra labai stiprus gruntas ir virš jo supiltas dirbtinės kilmės gruntas. Kartu atsižvelgiant į apkrovos pagrindams dydį ~280 kPa ir naudojimo ir nuolatinės apkrovos santykį ~1/30, galima teigti, kad pamatų būklė yra gera. Po dalimi priestatų sienų matomas gelžbetonis rostverkas.

Dešinėje dalyje matomos sienų deformacijos ir poslinkiai, yra didelis plyšys.

Konstrukcijų tvarkybos darbų sprendiniai

Rengiant tvarkybos projektą pagrindinis tikslas yra maksimaliai išsaugoti malūno technologinę įrangą. Nors jos būklė labai bloga, tačiau autentiškumas ir apimtis yra unikali, atspindi visus darbo procesus ir technologiją, išlikę beveik visi įrenginiai ir technologinės linijos.

Projekto sprendiniai parengti laikantis nuostatos, kad technologinė įrangą būtų judinama kuo mažiau ir būtų minimaliai pažeista. Tam numatoma vidinėje erdvėje įrengti naują metalinį rėmą, kuris perimtų perdangų sijų apkrovos dalį ir leistų jas atstatyti į projektinę padėtį. Metalinis rėmas suprojektuotas su varžtiniais sujungimais, įrengiamas laisvoje erdvėje.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	9	19

Keletas vietų kuriose jis kerta medinius technologinės įrangos kanalus, turi būti detalčiai dokumentuotos darbų atlikimo metu, susikirtimas turi būti įrengiamas taip, kad vizualiai būtų kuo mažiau matomas ir kuo mažiau pažeistų technologinę įrangą.

Metaliniai rėmūi projektuojami nauji monolitiniai juostiniai pamatai.

Malūno viršuje projektuojamas metalinis rėmas kupolo įrengimui, kartu darbų atlikimo metu naudojamas kaip atrama laikinai kėlimo įrangai (gervių tvirtinimui). Po tvarkybos darbų, ant rėmo įrengiamas aliuminio-stiklo kupolas (projekte priimtas kaip vienas gaminytis pagal komercinį pasiūlymą, bei turi būti detalizuotas darbo projektu) ir suformuojama apžvalgos aikštelė.

Metaliniai rėmai nėra autentiška malūno dalis, tačiau yra būtini kaip technologinis tvarkybos sprendinys ir yra įtraukti į tvarkybos darbų dalį.

Projekte nurodytas darbų kiekis nustatytas iš architektūrinių fotogrametrinių matavimų, foto fiksacijos ir vizualinių tyrimų. Dėl paviršių išsikreivavimo nurodyti darbų kiekiai gali neatitikti faktinių. Atliekant tvarkybos darbus būtina kviesti PDV ir visus sprendinius patikslinti bei parengti tvarkybos darbo dokumentaciją.

Projekto tvarkybos dalyje numatyti tokie darbai:

- malūno kupolo metalinio rėmo įrengimas,
- atraminio rėmo įrengimas
- perdangų atstatymas į projektinę padėtį
- sijų galų tvarkyba
- kiti tvarkybos ir remonto darbai

Konstruktijų tvarkomųjų statybos darbų sprendiniai

Darbai priskiriami prie tvarkomųjų statybos darbų, specifikuoti projekto konstrukcijų dalyje, PRI.21052-01,02- TP-K:

- ardomi visi statiniai aplink malūną; keraminės plytos saugomos, valomos ir sandėliuojamos;
- nesupuvusi mediena rūšiuojama ir sandėliuojama. Keraminės plytas ir mediena kur galima būtina panaudoti įrengiant karkasinės sienos „apdailinį“ sluoksnį atkartojantį buvusią fachverkinę sieną;
- pagal projekto sprendinius įrengiamos naujos priestatų konstrukcijos – juostiniai ir poliniai pamatai, mūro ir medinės karkasinės sienos, medinės kolonos, medinės sijos, medinės stogo konstrukcijos;
- pagal darbo projekto sprendinius įrengiamas malūnų metalinės aikštelės grindų įrengimas ir kupolo iš aliuminio-stiklo konstrukcijų įrengimas.

Projekte numatytiems statybos darbams – malūno kupolo aliuminio-stiklo konstrukcijų įrengimas ir priestatų įrengimas, pasirinkus rangovus ir patikslinus gaminių matmenis – turi būti parengtas darbo projektas, jam atlikta projekto dalinė ekspertizė.

4.9. INŽINERINIAI TINKLAI

Pastato inžinerinės komunikacijos projektuojamos numatant jų prijungimą prie bendramiestinių inžinerinių tinklų pagal išduotas prisijungimo sąlygas.

4.9.1. Vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklų sprendiniai.

Projektas rengiamas remiantis UAB “Kupiškio vandenys “ išduotomis prisijungimo sąlygomis Nr. S(1.11)-45, 2022-05-09, Kupiškio raj., savivaldybės administracijos infrastruktūros skyriaus paviršinių nuotekų šalinimo tinklų prisijungimo sąlygomis, 2022 08 12, U8-129(20-2) bei projektavimo užduotimi.

Objektas yra nekilnojamojo kultūros vertybių teritorijoje ir jos apsaugos zonoje. Atliekant tinklų statybos darbus ar kitokius darbus, jeigu būtų aptikta archeologinių radinių ar kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys, sustabdę darbus, apie tai turi pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniiui.

Rengiamas vandentiekio, nuotekų šalinimo tinklų projektas, projektuojami sanmazgai lankytojams ir personalui. Į techninę patalpą atvedami vandentiekio tinklai, buitinės, lietaus nuotekos nutekinamos į esamus tinklus Dariaus ir Girėno gatvėje. Tinklai klojami pagal situaciją, montuojami vienoje tranšėjoje 0,50 m atstumu nuo išorinių vamzdyno sienelių.

Paklojus tinklus, išardytos dangos atstatomos pagal sklypo plane projektuojamus paviršius.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	10	19

Buitinės nuotekos. Iš rekonstruojamo priestato sanitarinio mazgo projektuojamas išvadas d110 ir nuotekos nutekamos į projektuojamą šulinį F1-1. Numatomas buitinių nuotekų nutekimas į esamus tinklus, įrengtus įvažiavime, į esamą šulinį Nr.85. Tiesiami PVC d160 nuotekų vamzdžiai, projektuojami PE d315 šuliniai tinklų valymui ir pasijungimui. Tinklai klojami ant smėlio pasluoksnio. Šulinių dangčiai projektuojami kaliaus ketaus, su apkrova ne mažesne kaip D400 (40t), turi turėti sertifikatą.

Vandentiekis. Vandentiekio tinklai pajungiami nuo esamų tinklų, atšakos įrengtos įvažiavime į sklypą. Į pastatą klojamas polietileninis d32 vandentiekio įvadas. Vandentiekio tinklai bus klojami šalia nuotekų tinklų, išlaikant 0,50 m tarp išorinių vamzdyno sienelių. Klojami PEd110 PE100 PN10 vandentiekio vamzdžiai. Vandentiekio tinklai klojami 1,70-1,80 m gylyje. Techninėje patalpoje įrengiamas vandens apskaitos mazgas su skaitikliu d15.

Lietaus nuotekos. Lietaus nuotekų tinklai projektuojami atsižvelgiant į vertikalinių išplanavimą ir esamą reljefą. Nuotekos nutekamos į Dariaus ir Girėno g. esamus gatvės tinklus šaligatvyje, kur numatomas klojimas uždaru būdu. Įvažiavime tinklai numatomi kloti dėkle, nes neišlaikomi norminiai atstumai iki esamų pastatų.

Lietaus nuotekų surinkimui ir nutekimui projektuojami šuliniai su grotelėmis, vamzdynai bei patikros šuliniai. Projektuojami PVC d200 nuotekų vamzdžiai. Tinklų patikrai ir valymui projektuojami polipropileninginiai (PP) tarpiniai šuliniai lietaus nuotekoms su dugnu ir gofruotu stovu d425, grotelėmis, kaliaus ketaus dangčiais su teleskopu d425, skirtus naudoti važiuojamoje dalyje D400 (40T). Projektuojamas jungiamasis nuotakas tarp šulinio ir šulinio su grotelėmis d200 su nuolydžiu ne mažesniu kaip 0,02. Lietaus šulinėlio viršuje turi būti grotos su tarpais ne mažesniais kaip 50mm.

Pagal "Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento"(2007 04 02, Nr.D1-193) ir pakeitimų nurodymus, lietaus nuotekos surenkamos ne nuo „galimai teršiamos teritorijos“. lietaus nuotekų valymas nenumatomas.

Išleidžiamų lietaus nuotekų užterštumas: SM-30mg/l, naftos produktų – 5mg/l, BDS7-25mg O2/l.

4.9.2. Šildymo ir vėdinimo sprendiniai.

Pastato rekonstruojamas plotas 380 m². Pastato aukštis 17,5m. Rekonstruojamo pastato dalyje nėra įrengta šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemų. Projektavimas atliekamas pagal projektavimoužduotį.

Vėdinimas

Pirmo aukšto malūno naujo priestato patalpų vėdinimui projektuojama mechaninė oro tiekimo ir oro šalinimo vėdinimo sistema su šilumos grąžinimu **R-1**. Vėdinimo įrenginys montuojamas techninėje patalpoje. Vėdinimo įrenginys yra tiekiamas komplekte su filtrais, rotaciniu šilumokaičiu, elektriniu oro pašildytuvu ir automatika. Patalpose oras paskirstomas ir ištraukiamas per lubinius difuzorius.

Lauko oro paėmimo ir oro šalinimo į lauką ortakiai izoliuojami akmens vatos izoliacija su aliuminio folijos danga.

Iš dviejų san. mazgų oras pašalinamas virš stogo sistemomis I-1,2 - buitinių ašinių ventiliatorių pagalba. Oro pertekėjimui iš koridorių į san. mazgus jų duryse numatomos oro pertekėjimo grotelės.

Malūno vėdinimas natūralus - per stoglangius užtikrinant oro pasikeitimą ne mažiau kaip 0,5k per valandą.

Šildymas ir vėsinimas

Užsakovo pageidavimui naujo malūno priestato patalpų šildymui / vėsinimui projektuojama grindinė kolektorinė vandeninė šildymo / vėsinimo sistema. Ši sistema pajungiama nuo naujai projektuojamo „oras – vanduo“ šilumos siurblio.

Suminis priestato šildymo sistemos galingumas 6,0kW. Šildymo sistemos hidraulinis pasipriešinimas 25,0 kPa. Vandens darbinė temperatūra šildymo sistemoje projekte priimta - T(1)=45°C, T(2)=35°C. Darbinis slėgis 3 bar. Šildomų grindų paviršiaus temperatūra ne didesnė kaip +29oC. Vandens temperatūra į grindų sistemą vasaros metu - ne mažesnė kaip T1=17°C, siekiant išvengti rasos taško grindų konstrukcijoje susidarymo.

Didžiausia leidžiama temperatūra (Ts)=60°C. Didžiausias leidžiamas slėgis (Ps)=6 bar.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	11	19

Nuo šilumos siurblio iki grindų kolektoriaus projektuojami daugiasluoksniai polietileniniai vamzdynai, kurie izoliuojami šilumine izoliacija – akmens vatos kevalais padengtais aliuminio folija. Nuo kolektoriaus klojami grindinio šildymo žiedai polietileno (PE-RT) vamzdžiais. Visi kolektoriaus išeinantys vamzdžiai 1 m atstumu izoliuojami šilumine izoliacija – putų polietileno, kad sumažinti šilumos praradimus šalia kolektoriaus. Patalpų temperatūros reguliavimui, numatomi elektroniniai termostatai.

Grindų šildymo/ vėsinimo reguliavimui numatoma belaidinė 24V įtampos automatikos sistema. Šildymo kolektoriuje numatomi uždarymo – atidarymo ventiliai. Vanduo iš šildymo sistemos išleidžiamas kompresoriaus pagalba, atjungus vamzdžius nuo kolektoriaus.

Grandinio šildymo konstrukcijos tipas A. Šildymo vamzdžiai klojami yra ant izoliacijos.

Esamas malūno pastatas užsakovo pageidavimu yra nešildomas. Siekiant išvengti kondensato ant malūno stiklinio kupolo susidarymo numatomi autonominiai elektriniai oriniai šildymo įrenginiai.

Instaliuotas elektrinių šildymo prietaisų suminis galingumas 15,4kW.

Projekte atlikti patalpų šilumos nuostolių, šildymo sistemų hidraulinio pasipriešinimo skaičiavimai,

vėdinimo sistemų aerodinaminio pasipriešinimo skaičiavimai.

Metinis šilumos kiekis naujo priestato pastato šildymui 14,07MWh. Projektuojamo malūno priestato energetinio naudingumo klasė A+.

4.9.3. Elektrotechnikos sprendiniai.

Elektros energijos tiekimas vartotojams. Objekto prijungimas numatytas nuo pagal sąlygas TS22-44630 esamos komercinės apskaitos spintos KS-886, paklojant Cu5x16 kabelį iki įvadinio paskirstymo skydo IPS-1, tvarkybos darbų etape. Techninio projekto dalyje numatoma priestato imtuvus prijungti nuo paskirstymo skydo IPS-1 laisvų grupių.

Grupiniai jėgos tinklai išpildomi kabeliais su varinėmis gyslomis, izoliacija ir išoriniu apvalkalu nepalaikančiu degimo. Kabeliai įrengiami instaliaciniuose vamzdžiuose ant sienų, virš lubų ar po grindimis.

Apšvietimas. Visa elektros įranga, pagalbinių įrenginiai ir instaliacinės detalės turi atitikti eksploatavimui elektros energijos tiekimo sistemoje, kurios charakteristikos yra tokios:

- žema įtampa 230V±10%; 3 fazės, TN-C-S tinklo posistemė ; dažnis 50 Hz.

Patalpų apšvietimui numatomi šviestuvai su LED šviesos šaltiniu, remiantis Užsakovo ir architektūrine užduotimi. Pastato apšvietimo tinklai jungiami prie PS-1 nuo atskirų automatišų jungiklių.

Apšvietos normos priimtos pagal Lietuvos higienos normos HN 98:2014 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“ reikalavimus. Vykdamas montavimo darbus, rangovas privalo patikslinti patalpų apšvietą, montuojamiems šviestuvams. Projekte patalpų apšvietimas numatomas šviestuvais pritaikytais pagal patalpų tipą, kad užtikrintų reikiamas apšvietimo normas. Bendro naudojimo patalpų apšvietimas valdomas jungiklių pagalba, tualetų ir įėjimo – nuo judesio jutiklio.

Teritorijos apšvietimui su LED šviesos šaltiniu ant 3 m aukščio atramų. Teritorijos apšvietimo valdymas numatomas pagal laiką ir apšviestumo lygį. Nuo teritorijos apšvietimo prijungimas ir esamas gembinis šviestuvas ant priestato sienos.

Grupiniai apšvietimo tinklai išpildomi kabeliais su varinėmis gyslomis, PVC izoliacija ir išoriniu apvalkalu nepalaikančiu degimo.

Žaibosauga. Šios projekto dalies sprendiniai projektuojami tvarkybos sprendinių dalyje.

Projektas parengtas pagal Užsakovo užduotį, architektūrinę-statybinę dokumentaciją ir atitinka galiojančių normų ir taisyklių reikalavimus, tarp jų gaisro ir saugumo technikos. Visi instaliavimo darbai turi būti atlikti sutinkamai su Elektros įrenginių įrengimo bendrosiomis taisyklėmis (EĮİBT, Vilnius, 2012) ir t.t. (žiūr. “Privalomųjų dokumentų sąrašą”

Pastato apsaugai nuo žaibo smūgių numatoma įrengti III klasės pasyvios žaibosaugos tinklas. Tam ant kupolo viršaus įrengimas vielos tinklas, o kupolo centre iš vielų formuojamas strypas, papildomai ant priestato stogo pastato stogo įrengiami 2m aukščio pasyvieji žaibo priėmikliai.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	12	19

Priėmikliai ir viela prie stogo ir kupolo konstrukcijų tvirtinamas izoliuotais laikikliais. Sujungimui su įžeminimo kontūrais panaudojama plieninė aliumininė viela Ø10mm, kuri tiesiama 0,15m atstumu nuo stogo dangos. Žaibo priėmiklis sujungiami su žaibosaugos tinklu. Kaip žaibo srovės nuvediklius numatoma panaudoti Ø10mm vielą, kuri sujungiama su įžeminimo kontūru. Įžeminimo kontūro varža neturi viršyti 10 omų bet kuriuo metų laiku.

4.9.4. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sprendiniai.

Automatinės gaisro aptikimo ir signalizavimo dalyje sprendžiama Negyvenamosios paskirties pastato - malūno(Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. TVARKYBOS DARBŲ, KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS [7.10] projekto apimtyje.

Pastate projektuojama adresinė A tipo gaisro aptikimo sistema, kuri įrengiama visose patalpose. Projektuojama adresinė gaisro aptikimo ir signalizavimo centralė įrengiama 8 patalpoje pagalbiniame pastate.

Projektuojamose patalpose montuojami adresiniai optiniai dūminiai gaisriniai detektoriai. Lubiniai gaisriniai detektoriai su šviesos indikacija montuojami pastogės erdvėse, kurios viršija 40mm.

Ranka valdomi pavojaus signalizavimo įtaisai projektuojami prie evakuacinių išėjimų (ir ne toliau kaip 3 m. nuo durų). Toliausias atstumas tarp žmonių buvimo vietos pastate ir artimiausių valdomų pavojaus

signalizavimo įtaisų neturi būti didesnis kaip 30 m. Ranka valdomi pavojaus signalizavimo įtaisai įrengiami 1,5 m aukštyje nuo grindų lygio ir skirti signalui apie gaisrą sukelti rankiniu būdu.

Pranešimui apie gaisrą naudojamos vidinės garsinės sirenos įspėjančios apie gaisro kilimą projektuojamos ne mažesnio nei 65 dB garso stiprumo. Pastato išorėje prie pagrindinio įėjimo į pastatą yra numatyta lauko sirena su blykste. Sirena turi būti matoma iš pagrindinio privažiavimo nuo gatvės pusės.

Visų sistemų valdymui sudaryta gaisro matrica. Gaisro matrica turi būti tikslinama, remiantis gaisrinėmis normomis bei kitų mechaninių bei elektrotechninių sistemų projektiniais sprendiniais. Bendruoju atveju, gaisro signalizacijos sistema valdo kitas priešgaisrines sistemas tokiu principu:

Gaisras – signalas formuojamas suveikus dviem automatiniais, dviem rankiniams arba vienam automatiniam ir vienam rankiniam gaisro detektoriams, arba gavus signalą iš gaisro gesinimo sistemos arba neatšaukus pre-alarm būsenos per nustatytą laiką.

Visi signaliniai kabeliai, skirti automatikos ir elektrotechninėms sistemoms valdyti, bei tarpiniai relių blokai turi būti įvertinti gaisro signalizacijos projekto dalyje.

Visi elektrotechninėms bei automatikos sistemoms perduodami valdymo signalai bei turi būti suderinti su automatikos bei elektros projektų dalimis.

Pranešimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistemą neprojektuojama.

4.9.5. Apsauginės signalizacijos sprendiniai.

Apsauginės signalizacijos dalį sudaro pastato (patalpų) įsibrovimo signalizacijos sistema (įspėjimo apie įsibrovimą duomenų perdavimo saugos tarnyboms, darbuotojams sistema). Projektas atliktas pagal Užsakovo pateiktą projektavimo užduotį ir atitinka Privalomųjų dokumentų reikalavimus bei Esminius statinio reikalavimus, tarp jų gaisro ir saugumo technikos, naudojamų prietaisų instrukcijas.

Įsilaužimo signalizacijos sistemos paskirtis yra skelbti aliarmo signalą, kai į patalpas įeinama neišjungus saugos sistemos ar kai patenkama į patalpas laužiant duris ar daužiant stiklą. Apsauginė centralė gali perduoti įsilaužimo aliarmo, gaisro pavojaus ir sistemos techninius signalus į reaguojančios tarnybos centralizuotą monitoringo stotį. Signalas gali būti siunčiamas per telefono liniją (ir/arba radijo bangomis). Sistemos pagrindiniai elementai turi būti apsaugoti nuo nesankcionuoto atidarymo.

Rekonstruojamame pastate apsauginės signalizacijos sistemos centriniai pultas – centralė numatoma patalpoje Nr. 7. Centralės ir išplėtimo moduliai su dėžėmis montuojami ant sienos maždaug 1,8 m. aukštyje ir turi būti apsaugoti taip, kad būtų nepasiekiami nesukėlus aliarmo signalo, esant įsilaužimo signalizacijai saugojimo režime.

Apsauginės signalizacijos jutikliai yra projektuojami patalpose, kurias numatoma saugoti

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	13	19

pagal projektavimo užduotį (į kurias galima be specialių pakėlimo priemonių bandyti patekti iš lauko). Patalpų tūris saugomas PIR spindulių judesio jutikliais, patalpų turinčių langus perimetras saugomas dvigubais judesio/stiklo dūžio jutikliais. Įėjimo durys bei langai blokuojamos magnetiniais kontaktais. Sistemai valdyti (įjungti / išjungti) numatytas valdymo pultelis – klaviatūra, montuojama prie įėjimo į pastatą.

Numatyta lauko sirena su blykste montuojama ant statinio fasadinės pusės. Išorinė sirena montuojama ne žemesniame kaip 2,7 m aukštyje. Įvadas į lauko sireną atliekamas paslėptu būdu – atvedamas per kiaurymę tiesiai iš vidinės pastato pusės į montavimo vietą. Numatoma ir vidinė sirena, montuojama 4 patalpoje. Apsaugos sistemą būtina programiškai suskirstyti į sritis pagal Užsakovo pageidavimus.

Instaliacijos vykdymui numatyti signaliniai kabeliai yra projektuojami patalpų viduje ir negali būti klojami išorėje. Kabeliai projektuojami vamzdžiuose. Klojant kabelius, nuo elektros laidų turi būti išlaikomas ne mažesnis kaip 0,5 m. atstumas, susikirtimai su šiais kabeliais turi būti stačiu kampu.

Apsauginė signalizacija maitinama nuo 230V tinklo, o dingus įtampai tinkle – nuo autonominių maitinimo šaltinių. Signalizacijos įrenginiai įžeminami vadovaujantis EİİBT ir gamyklos gamintojos reikalavimais.

4.10. GAISRINĖ SAUGA

Bendri duomenys

Gaisrinės saugos dalis rengiama dviem (malūnas 01 ir dirbtuvės 02) blokuotiems kultūros paskirties pastatams (toliau – Pastatas).

Gamybos paskirties pastatas - Šmito malūnas su technologine įranga (u.k.22035) numatomas pritaikyti viešosioms kultūros ir turizmo reikmėms. Malūne bus restauruojama ir eksponuojama išlikusi technologinė įranga. Statinys restauruojamas ir pritaikomas viešoms kultūros ir turizmo reikmėms išlaikant esamus pastato plano ir aukščio gabaritus

Malūno, kaip nekilnojamojo kultūros paveldo objekto vertę sudaro ne tik jo charakteringa architektūra, bet ir kompleksiskai, ir sąlyginai gerai išlikusi technologinė įranga. Rengiant tvarkybos projektą pagrindinis tikslas yra maksimaliai išsaugoti malūno technologinę įrangą. Projekto sprendiniai parengti laikantis nuostatos, kad technologinė įrangą būtų judinama kuo mažiau ir būtų minimaliai pažeista.

Malūną sudaro 5 lygiai – technologinės aikštelės. Numatant pastato viršutinės dalies formos atkūrimą, planuojama įrengti įstiklintą konstrukciją. Tam papildomai įrengiant metalinių konstrukcijų ažūrinės metalo grotelių dangos platformą (apžvalgos aikštelę) virš esamų technologinių įrenginių – viršutiniame Malūno (01) lygyje, kad lankytojai nedidelėmis grupėmis galėtų patekti į viršų ir pasigrožėti apylinkių panorama.

Gaisrinis pavojingumas

Techninės patalpos (šilumos punktai, vandens įvado patalpos, elektros skydinės, elektros įvado patalpa) neskirstomos pagal sprogimo ir gaisro pavojų.

Pagalbinė - techninė patalpa (ventkamera) priskiriama Eg kategorijai.

Gaisro apkrova

Pastatuose nėra patalpų didesnių nei 200 m² su lokaliai sukoncentruota gaisro apkrova.

Projektuojami pastatai III atsparumo ugniai laipsnio. III atsparumo ugniai laipsnio statiniams gaisro apkrovą skaičiuoti neprivaloma ir šiems statiniams ji nėra skaičiuojama.

Gaisro plitimo gaisriniame skyriuje ribojimas. Gaisrinių skyrių formavimas

Gaisrinio skyriaus plotas yra didžiausią plotą turintis statinio aukšto plotas. Jeigu statinyje yra susisiekiančių tarpaukštinių erdvių (atriumai, angos, 2 tipo laiptai ir pan.), nustatant statinio gaisrinio skyriaus plotą, visų susisiekiančių aukštų plotai sumuojami. Kai viršijamas didžiausias gaisrinio skyriaus plotas, turi būti formuojami du ir daugiau atskiri gaisriniai skyriai, kurie atskiriami gaisrinių skyrių atskyrimo sienomis ir (arba) perdangomis pagal lentelių (Lentelė 3) reikalavimus.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	14	19

Lentelė 2 Sąlyginio gaisrinio skyriaus ploto F_s ir skaičiuojamosios altitudės H_{abs} vertės

Statinio grupė		Sąlyginis gaisrinio skyriaus plotas (F_s), m ²	Skaičiuojamoji altitudė (H_{abs}), m
P.2.10	Kultūros paskirties pastatai kultūros tikslams	1 000	5

Suminis abiejų blokuotų pastatų plotas neviršija maksimalaus gaisrinio skyriaus ploto, todėl blokuoti pastatai (Malūnas (01) ir Dirbtuvės (02)) formuojami kaip vienas gaisrinis skyrius.

Lentelė 3 Statinio konstrukcijų elementų atsparumas ugniai¹

Statinio atsparumo ugniai laipsnis	Gaisro apkrovos kategorija	Statinio, statinio gaisrinio skyriaus konstrukcijų elementų (turinčių ugnies atskyrimo ir (ar) apsaugos funkcijas) atsparumas ugniai ne mažesnis kaip (min.)						
		gaisrinių skyrių atskyrimo sienos ir perdangos	laikančiosios konstrukcijos	lauko siena	aukštų, pastogės patalpų, rūsių perdangos	stogai	laiptinės	
							vidinės sienos	laiptatakliai ir aikštelės
III	R N	RN						

RN – reikalavimai netaikomi.

Blokuoti pastatai (Malūnas (01) ir Dirbtuvės (02)) tos pačios paskirties, todėl tarpusavyje nėra atskiriami.

Pagalbinė - techninė patalpa (ventkamera) priskiriama Eg kategorijai ir nuo kitų patalpų priešgaisrinėmis užtvaramis atskirti neprivaloma.

Žmonių evakavimas(is)

Pastatų 1 a. pritaikomas neįgalių asmenų (toliau – neįgalieji) reikmėms. Technologinės aikštelės (alt. 3.25 ir aukštesnės) neįgaliųjų reikmėms nėra pritaikomos, saugos zonos nenumatomos.

Evakavimo(si) kelių grindys turi būti lygios, o slenksčiai gali būti tik durų angose. Durų angoje esančio slenksčio aukštis turi būti ne didesnis kaip 15 cm. Leidžiamas grindų aukščių skirtumas – ne mažesnis kaip 45 cm, įrengiant ne mažiau kaip 3 pakopas. Evakavimo(si) kelių grindų nuolydis leidžiamas ne didesnis kaip 1:6.

Kultūros paskirties pastatas:

- Žmonių evakuacijai numatomų naudoti 2 tipo – vidiniai, atviri laiptai
- 0,8 m – 15 ir mažiau žmonių.

Laiptų plotis turi būti ne mažesnis kaip (m):

- 0,9 – vedančių į patalpas, kuriose būna 5 ir mažiau žmonių,
- 1,2 – pastatuose ir patalpose, kuriose viename aukšte būna nuo 6 iki 200 žmonių,

Laiptų nuolydis evakavimo(si) keliuose turi būti ne didesnis kaip 1:1, pakopų aukštis – ne didesnis kaip 22 cm, pakopų plotis – ne mažesnis kaip 25 cm.

Laiptų, kuriais gali naudotis ne daugiau kaip 5 žmonės, nuolydį galima padidinti iki 2:1.

Numatoma, kad lankytojai Malūno (01) aukštesniuose lygiuose – technologinėse aikštelėse (alt. +3.25 ir aukštesniuose) ir apžvalgos aikštelėje lankysis nedidelėmis grupėmis ne daugiau 5 žmonių lydimi darbuotojo.

Žmonių evakuacija iš technologinių aikštelių numatoma 2 tipo laiptais. Evakavimo(si) 2 tipo laiptais kelio ilgis nustatomas dauginant laiptų aukštį iš trijų.

Evakavimo(si) kelio ilgis nuo tolimiausios žmonių buvimo vietos patalpose iki evakuacinio išėjimo turi būti ne ilgesnis kaip 30,0 m.

Kaip kompensacinė priemonė Malūne (01) ir dirbtuvėse (02) numatoma:

- projektuojamas avarinis - evakuacinis apšvietimas;
- evakuacijos kelius pažymėti šviesą atspindinčiais ženklais ant grindų;
- virš esamų technologinių įrenginių – viršutiniame Malūno (01) lygyje įrengiamoje metalinių konstrukcijų ažūrinės metalo grotelių dangos platformoje, numatomi LST EN 341 serijos standarto reikalavimus atitinkantys asmeniniai nusileidimo įtaisai, kuriais visi žmonės saugiai gali išsigelbėti patys. Asmeninių nusileidimo įtaisų specifikacija pateikta Techninių specifikacijų 9.4 posk.;
- prieš vedant ekskursijas besilankančius instruktuoti apie situaciją objekte.

Gaisro gesinimas ir gelbėjimo darbams skirtos priemonės

Gaisrinių mašinų privažiavimų plotis ne mažesnis kaip 3,5 m, aukštis – ne mažesnis kaip 4,5 m. Pravažiavimo pločiu laikomas atstumas tarp statinių, apribojančių privažiavimą, koordinacių ašių. Privažiavimai projektuojami, atsižvelgiant į gaisrinių automobilių keliamas apkrovas. Privažiuoti prie pastatų ir gaisrinių hidrantų naudojamos motorizuoto susisiekimo gatvės ir keliai, įvairių tipų eismo zonos ir aikštės.

Kadangi projektuojamų pastatų aukščiausio aukšto grindų altitudė neviršija 15 m, kelias privažiuoti prie visų projektuojamų pastatų gali būti įrengiamas ne didesniu kaip 25 m atstumu iki pastato.

Artimiausia Kupiškio r. savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (S. Dariaus ir S. Girėno g. 12, LT-40131 Kupiškis) nutolusi nuo projektuojamo pastato mažesniu nei 0,1 km atstumu.

Pastato aukštis iki parapeto viršus didesnis nei 10 m, todėl Pastate numatytas vidinis išėjimas ant stogo ugniagesiams gelbėtojams laiptais. Išėjimas laiptais numatytas į apžvalgos aikštelę po metalinio rėmo aliuminio stiklo kupolu.

Detalus aprašymas pateikiamas gaisrinės saugos dalyje.

4.11. SPRENDIMAI ŽMONIŲ SU NEGALIA REIKMĖMS

Įrengiant šaligatvius, pėsčiųjų perėjas ir planuojant vidaus patalpas vadovaujama Pagal STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“ atitinkamai tarptautiniam standartu ISO 21542. Prieėjimo takai ir aikštelės suprojektuoti ir turi būti įrengti taip, kad nesukeltų kliūčių negalią turintiems žmonėms ir nebūtų kaip nors ribojamas jų laisvas gyvenimas, judėjimas ir veikla.

Takai suprojektuoti taip, kad žmonės su negalia galėtų jais laisvai ir saugiai judėti. Takų plotis – $\geq 1,2$ m.

Takus įrengti taip, kad ant jų nesikaupytų vanduo ir jie neapledėtų. Ant jų neturi būti dangčių, grotų, trapų ir kitų kliūčių, kyšančių aukščiau ar įleistų giliau kaip 10 mm nuo tako paviršiaus.

Pėsčiųjų takuose suprojektuoti ir turi būti įrengti pažeminti šaligatvių bortai, dangų aukščių skirtumas negali būti didesnis nei 20 mm.

Žmonių su negalia patekimui į pastato pirmą lygi pritaikyti visi įėjimai, numatant ir galerijas prieš įėjimo duris. Viduje numatyti du „B“ tipo sanmazgai vyrams ir moterims pritaikyti neįgaliųjų reikmėms.

Pastato 01 viršutiniai lygiai gali būti naudojami tik nedidelėmis grupėmis iki 5 žmonių esamais saugotinais stačiais mediniais laiptais, tad, įvertinant kultos paveldo objekto apsaugos reikalavimus, neįgaliųjų lankytojų patekimas ten nenumatomas.

4.12. NUMATOMŲ STATYBOS DARBŲ POVEIKIS APLINKAI, GYVENTOJAMS, KAIMYBINĖMS TERITORIJOMS

Projektuojami statiniai yra jau urbanizuotoje teritorijoje, tad statybos darbų poveikis aplinkai numatomas minimalus ir lokalus.

Statomiems ir rekonstruojamiems pastatams taikomi STR 2.01.01(3):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“ reikalavimai, jų teritorijose numatomos veiklos rūšys nesukels aplinkos taršos.

Tvarkomoje teritorijoje ar greta jos nėra įsteigtos ar potencialios Europos Bendrijos svarbos teritorijos, nėra randami europinės svarbos natūralių buveinių tipai ar rūšys. Planuojama teritorija yra Kupiškio mieste, miesto centrinės dalies teritorijoje.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	16	19

Igyvendinus projekto sprendinius neigiamo poveikio biologinei įvairovei neturi būti, kadangi statybos teritorijoje maksimaliai prisitaikoma prie esamos situacijos. Vertingų medžių kirtimo nenumatoma. Tvarkomoje teritorijoje turi būti atstatomi visi statybos darbų metų pažeisti žolės dangos plotai.

Projektuojamoje teritorijoje nėra paviršinių vandens telkinių.

Dėl projektuojamų tvarkybos ir statybos darbų gyventojams ir jų judėjimui teritorijoje neigiamas poveikis nenumatomas.

Techninio projekto sklypo plano dalies sprendiniai nepažeis trečiųjų asmenų interesų: statybos darbai bus vykdomi sklypo ribose. Statiniai bus griaujami, restauruojami ir statomi, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galės būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas ir atitiks LR statybos įstatymo str. 6, p.4 reikalavimus.

4.13. PAVELDOSAUGINIAI IR SAUGOMŲ TERITORIJŲ TVARKYMO BEI APSAUGOS REIKALAVIMAI

Projektiniai sprendiniai atitinka esminius statinio, aplinkos, kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių reikalavimus.

Planuojama veikla nepažeis nekilnojamą kultūros paveldo statinio vertingųjų savybių, neturės poveikio kraštovaizdžiui. Projekto sudėtyje yra parengta atskira nekilnojamą kultūros paveldo objekto – Šmito malūno su technologine įranga (u.k. 22035) tvarkybos dalis, kurios sprendiniams pritarė Kultūros paveldo apsaugos departamento prie LR Kultūros ministerijos Panevėžio - Utenos teritorinis skyrius.

Projektuojamas tvarkomas sklypas ir pastatai nėra saugomoje teritorijoje.

4.14. APLINKOS APSAUGA

Paruoštas statybos ir teritorijos sutvarkymo projektas ekologiniu požiūriu atmosferos oro baseinui ir aplinkai pavojaus nesukelia, nes darbų technologijoje gruntą ir atmosferą teršiančių atliekų nėra. Šio tipo darbai užtikrina, kad į aplinką ar į atvirus vandens telkinius bei požeminių komunikacijų tinklus nepatektų agresyvios cheminės sudėties tirpios medžiagos.

Statybinės atliekos statybos proceso metu rūšiuojamos į tinkamas naudoti vietoje atliekas, kurios galima panaudoti privažiavimo, takų pagrindams įrengti.

Tinkamos perdirbti atliekos pristatomos į perdirbimo gamyklas. Netinkamos naudoti ir perdirbti atliekos išvežamos į šiukšlių sąvartyną. Statybinės atliekos statybos metu iki jų išvežimo ar panaudojimo kaupiamos ir saugomos aptvertoje statybos teritorijoje.

Užbaigus statybos darbus, būtina sutvarkyti statybvietsės aplinką, sulyginti statybos aikštelę, reikiamose vietose užvežant juodžemį ir apsėjant žolę.

4.15. HIGIENOS SAUGA

Projektuojamas teritorijos sutvarkymas turi atitikti bendruosius visuomeninės paskirties teritorijų įrengimo ir eksploatavimo higienos normų reikalavimus.

4.15.1. Natūralus ir dirbtinis apšvietimas

Papildomas teritorijos apšvietimas šiame projekte sprendžiamas atskiroje projekto dalyje. Lauko apšvietimui numatomi 3 m aukščio šviestuvai.

Vidaus patalpų apšvietos normos priimtose pagal Lietuvos higienos normos HN 98:2014 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“ atitinka reikalavimus administracinėms, sandėliavimo bei ekspozicinėms patalpoms.

4.15.2. Apsauga nuo triukšmo ir vibracijos

Tvarkomose teritorijose triukšmo ir vibracijos šaltinių nebus.

4.16. TERITORIJOS NAUDOJIMO SAUGA

Statiniai ir įrenginiai teritorijoje suprojektuoti ir turi būti įrengti taip, kad būtų išvengta nelaimingų atsitikimų (dėl paslydimo, kritimo, sniego nuošliaužų, varveklių kritimo, susidūrimo, nudegimo, nutrenkimo ar susižalojimo elektros srove, sprogo) rizikos. Pontoninių prieplaukos elementų sprendiniai turi būti detalizuojami pagal gamintojo techninius reikalavimus.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	17	19

Projektuojamuose teritorijose pavojingų sprogamui medžiagų ir technologijų nebus.

4.17. APSAUGOS PRIEMONĖS NUO SMURTO IR VANDALIZMO

Pastato esamos ir projektuojamos konstrukcijos atsparios smurto ir vandalizmo poveikiui.

Projektuojamos įėjimų stiklo - metalo konstrukcijų vitrinos ir durys su grūdintu stiklu.

Papildomi teritorijos tvarkymo įrenginiai, galintys nukentėti nuo vandalizmo – neprojektuojami.

4.18. PASTATŲ ENERGINIO NAUDINGUMO ĮVERTINIMAS

Atlikus pastatų Malūno (01) ir pagalbinio pastato dirbtuvių (02) preliminarus energinio naudingumo vertinimas pagal pateiktus sprendinius, įvertinant inžinerinių sistemų energines ir lauko atitvarų šilumines savybes.

Pastatų šildomas plotas- 97,49 m² - vertinamas tik šildomas pastato plotas, likusi pastatų dalis – senojo malūno pastatas yra nešildomas, tad pagal LR Statybos įstatymo 51 straipsnio 1.7 nuostata energinio naudingumo sertifikavimas yra neprivalomas.

Skaičiuojamosios pastato atitvarų šilumos perdavimo koeficientų reikšmės U (B klasei) turi būti ne didesnės nei:

1. Stogo konstrukcija – 0,16 (W/m²K);(vertinta 250 mm+50 mm akmens vata , kai ne didesnis nei 0,036 W/mK);

2. Lauko sienos (mūro su apšiltinimu) – 0,17 (W/m²K); (vertinta šiltinimo medž. neoporas EPS N 180 mm ir keraminiu plytų mūras);

3. Lauko sienos (karkasinis) – 0,21 (W/m²K); (vertinta 250 mm šiltinimo medž. miner.vata > ne didesnis nei 0,036 W/mK);

4. Lauko siena tarp šildomu ir nešildomu (malūno) patalpų – 1,22 (W/m²K), esama.

5. Langai – 1,0 (W/m²K);

6. Lauko durys ir durys tarp šildomu ir nešildomu patalpa - 1,3 (W/m²K);

7. Grindys ant grunto, apšiltintos vertikaliai ir horizontaliai – 0,16 (W/m²K););(horizontalus apšiltinimas- min 250 mm EPS putplastis, vertikalus apšiltinimas XPS tipo putplastis 100 mm, įgilinimas- 1,20 m.

Nustatytos pastatų energijos sąnaudos:

Skaičiuojamosios pirminės energijos sąnaudos pastatui šildyti – 141,75 kWh/(m²xmetai);

Skaičiuojamosios pirminės energijos sąnaudos pastatui vėsinti – 0,00 kWh/(m²xmetai);

Skaičiuojamosios energijos sąnaudos karštam vandeniui ruošti - 31,85 kWh/(m²xmetai);

Skaičiuojamosios suminės elektros energijos sąnaudos - 91,34 kWh/(m²xmetai);

Skaičiuojamosios suminės elektros energijos sąnaudos apšvietimui - 0,80 kWh/(m²xmetai)

4.19. PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO SPRENDINIAI

Paruošiamieji darbai vykdomi šia tvarka:

1. Aikštelė aptveriamą segmentinio tinklo tvora pagal statybos planą, įrengiant įvažiavimo-išvažiavimo vartus;
2. Pastatomos laikinos administracinės, buitinės patalpos;
3. Pastatomas biotualetas, statybinių atliekų konteineriai, priešgaisriniai skydai;
4. Pasijungiami laikini inžineriniai tinklai – pagal technines sąlygas statybai;
5. Apsaugomi visi statybos teritorijoje augantys medžiai nuo fizinių pažeidimų.

Pagrindiniai saugos darbe reikalavimai:

1. Darbininkams turi būti praveistas darbų saugos instruktažas darbo vietoje;
2. Darbininkai turi turėti individualias darbo saugos priemones;
3. Dirbti galima tik poromis ir tik viename lygyje;
4. Dirbant aukštyje, darbininkai turi būti per saugos diržus pririšti prie stabilių konstrukcijų;
5. Darbų negalima vykdyti esant stipriam vėjui (>12m/s), esant stipriam lietaui, rūkui arba apledėjimui;
6. Aikšteleje turi būti pirmo būtinumo medicinos priemonės, vanduo, mobilus telefonas;

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	18	19

7. Visi sprendiniai turi atitikti DT5 00.200-12-12 Saugos ir sveikatos taisykles statyboje, SDTB „Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai“, STR 1.08.02:2002 „Statybos darbai“ reikalavimus.

Aplinkos apsauga statybvietėje:

1. Rangovas turi užtikrinti, kad privažiavimo keliai statybos aikštelės prieigose visada būtų švarūs;
2. Rangovas atsako už žalą padarytą gatvėms ir pėsčiųjų šaligatviams bei kitiems gerbūvio elementams;
3. Statybinės atliekos, šiukšlės laikinai saugomos šiukšlių konteineriuose ir pagal šiukšlių, atliekų rūšį išvežamos į atliekų saugojimo aikšteles ar atlieku perdirbimo įmones;
4. Rangovas rangos sutarties galiojimo metu privalo prižiūrėti ir užtikrinti tvarką savo darbų teritorijoje, transportavimo keliuose, saugant aplinką nuo triukšmo (atitinkamu laiku), dulkių, dūmų, cheminės taršos ir kt.;
5. Darbas vėlyvu paros metu ar naktį draudžiamas. Darbas poilsio dienomis derinamas su atitinkamomis savivaldybės tarnybomis;
6. Baigus statybos darbus, rangovas privalo palikti tvarkingą teritoriją ir prieigas prie jos.

Statybos-montavimo darbai turi būti vykdomi vadovaujantis šiais dokumentais ir griežtai laikantis visų saugumo taisyklių ir nurodymų:

Lietuvos Respublikos saugos ir sveikatos įstatymas 2003 -07-01 Nr. IX-1692”

STR 1.07.02:1999 Žemės darbai

STR 1.08.02:2002 Statybos darbai

Bendrosios priešgaisrinės apsaugos taisyklės Žin., 2005-02-24 Nr.26-285

DTS-500.2000-12-22 Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje

SDTB 12 Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR	Laida	Lapas	Lapų
			0	19	19

GRIOVIMO (ARDYMO) DARBŲ ORGANIZAVIMO APRAŠAS

1. BENDRIEJI DUOMENYS

Negyvenamosios paskirties pastato - malūno (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. tvarkybos darbų, keičiant statinio paskirtį į kultūros ir pagalbinių pastatų griovimo, rekonstravimo projekto demontavimo ir griovimo darbų organizavimo aprašas parengtas vadovaujantis šiais dokumentais:

- DT 5-00 Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje;
- DT-8-00 Kelimo kranų saugaus naudojimo taisyklės;
- SDTB 12 Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai;
- SDTB 13 Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai;
- SDTB 8.3 Krovinių kelimo rankomis bendrieji nuostatai;
- Lietuvos Respublikos vyriausiojo darbo inspektoriaus 2008-04-24 įsakymas Nr.V-122;
- Darbuotojo, ardančio ir atstatančio statinius, saugos ir sveikatos instrukcija;
- Statybos aikštelės priešgaisrinės apsaugos taisyklės;
- Teritorijos topografinis planas.

Rangovas privalo vykdyti Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo ir jo pataisų, kitų norminių aktų reikalavimus, taikomus statybos darbams paveldo objektų teritorijose.

Statyba turi būti vykdoma vadovaujantis įmonės, vykdančios darbus, statybos darbų technologijos projekto saugos reikalavimų, ĮST reikalavimų, gamintojų techniniuose nurodymuose pateiktų darbo saugos ir higienos reikalavimų, statybos organizavimo projekto ir technologijos projekto darbo saugos reikalavimų.

Statyba turi būti vykdoma vadovaujantis šiais dokumentais:

- Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;
- STR 1.04.04:2017 Statinio projektavimas, projekto ekspertizė;
- STR 1.06.01:2016 Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra;
- STR 1.05.01:2017 Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas;
- Statybos techninis reglamentas STR1.01.03:2017 Statinių klasifikavimas
- Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (Žin., 2003, Nr.70-3170);
- Lietuvos Respublikos darbo kodeksas (Žin. 2002 Nr. 64-2569, Nr. 71)
- Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai (Žin. 2005 Nr. 66-2383)
- Kėlimo kranų naudojimo taisyklės (Žin. 2010 Nr. 112-5717)
- Techninio projekto brėžiniai.

2. ARDYMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS

2.1. Bendrosios nuostatos

Patvirtinus statinio projektą, gavus leidimą darbams ir parinkus statybos rangovą (vykdant darbus ūkio būdu), galima pradėti statybos darbus.

Teritoriją, kurioje vykdomi darbai, privaloma aptverti, paliekant įvažiavimo ir išvažiavimo vartus. Statybviečių aptvėrimai įrengiami iš inventorinių tvoros elementų. Įrengti įrankines, biotualetus, laikinas sandėliavimo vietas, pastatyti statybinių atliekų konteinerius, priešgaisrinius skydus, iškabinti įspėjamuosius ir draudžiamuosius ženklus.

Kval. dok. Nr.		UAB PROJEKTAVIMO IR RESTAVAVIMO INSTITUTAS	NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO (u.k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. TVARKYBOS DARBŲ, KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GIOVIMO, REKONSTAVIMO PROJEKTAS	<u>Laida</u>	
				0	
A 213	PV	A. Steponavičius	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR-GDA	Lapas	Lapų
A 029,0506	PTD PDV	A. Linauskaitė		1	6

Aptvėrimas galimas esamo sklypo ribose. Laikinas dalies Dariaus ir Girėno gatvės šaligatvio užtvėrimas turi būti suderintas su Kupiškio miesto seniūnija ir atitinkamomis tarnybomis.

Saugus darbas statyboje organizuojamas pagal vykdančios darbus įmonės statybos taisyklių reikalavimus ir jų paruoštą statybos darbų technologijos projektą. Vykdamas darbus, draudžiama medžiagas ir konstrukcijas laikinai arba pastoviai sandėliuoti koridoriuose, praėjimuose. Statybinės medžiagos keliamos statybinio keltuvu, gerve arba skryščiais. Aukštis iš kurio gali kristi daiktas yra iki 6 m.

Vykdamas visus darbus, būtina vadovautis galiojančiais normatyviniais dokumentais, teisiniais aktais bei projektu.

Ypatingą dėmesį atkreipti į tai, kad:

1. į statybos aikštelę nepatektų pašaliniai asmenys;
2. būtų įžeminti visi elektros įrenginiai;
3. statybos aikštelėje būtų įrengti priešgaisriniai postai (skydas su gesintuvais, ir kitu inventoriumi);
4. statybos aikštelė turi būti aprūpinta geriamu vandeniu, pirmo būtinumo medicinos priemonėmis ir mobiliuoju telefonu.

Rangovas (Statytojas) turi užtikrinti, kad privažiavimo keliai statybos aikštelės prieigose visada būtų švarūs ir be kliūčių. Rangovas (Statytojas) atsako už padarytą žalą kelių dangoms, pėsčiųjų takams bei kitiems gerbūvio elementams ir baigus statybos darbus privalo juos atstatyti.

Rangovas (Statytojas) savo rangos sutarties galiojimo laikotarpiu privalo prižiūrėti ir užtikrinti tvarką savo darbų teritorijoje, transportavimo keliuose, saugant aplinką nuo triukšmo (atitinkamu laiku), dulkių, dūmų, cheminės taršos ir kt.

Darbas vėlyvu paros metu ar naktį draudžiamas. Darbas poilsio dienomis derinamas su atitinkamomis tarnybomis.

Baigus darbus, privaloma palikti tvarkingą teritoriją ir prieigas prie jos.

2.2. Gruntinis vanduo

Vykdamas statybos darbus gruntinio vandens pažeminimas nenumatomas.

2.3. Medžių, augmenijos, dirvožemio ir kito iškasamo grunto išsaugojimo ir panaudojimo sąlygos

Želdinių apsauga: Bendroju atveju pasiruošimo statybai metu nuo galimų pažeidimų apsaugomi medžiai, esantys arti kelių, statinių. Ant karnių dedamos 2 – 2,5 m aukščio lentos ir suveržiamos viela. Griežtai draudžiama šalia želdynų laikyti kenksmingas medžiagas.

Dirvožemio ir augalinio grunto panaudojimo sąlygos:

Vietose, kur numatyti žemės paviršiaus planiravimo darbai ir statinių tvarkybos darbai, dirvožemio augalinis sluoksnis nukasamas. Nukastas augalinis sluoksnis sandėliuojamas vietoje ir panaudojamas vejos įrengimo ir apželdinimo darbams. Nukasamo dirvožemio augalinis sluoksnio plotas – 132,00 m², storis – 0,15 m, tūris – 19,70 m³.

Projektuojamas objektas nesusijęs su dirvožemio tarša iš stacionarių ar mobilių taršos šaltinių, dirvožemio sluoksnių sumaišymu, suspaudimu, trypimu, dirvožemio tankio pokyčiais.

Dirvožemio apsauga: rangovas (Statytojas) privalo, vykdamas žemės darbus, nuimtą augalinį žemės sluoksnį saugoti tam tikslui skirtose vietose ir panaudoti žolės įrengimo darbams.

Rangovas (Statytojas) privalo statybos teritorijoje neplūkti ir neardyti augalinio žemės paviršiaus po medžiais arčiau kaip 4 m nuo medžių lajų projekcijų važinėjant transporto priemonėmis, sandėliuojant medžiagas bei įrenginius, statant įvairios paskirties laikinus statinius. Rangovas privalo per trumpiausią laiką, bet ne ilgiau, kaip per mėnesį užpilti pagal projektą padarytas iškasas. Nuimtas dirvožemio sluoksnis panaudojamas žolės dangos įrengimui.

Tose vietose, kur dirvožemis nėra pažeistas, reikia laikytis specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, t.y. išsaugoti derlingą dirvožemio sluoksnį.

Neigiamas poveikis dirvožemiui gali būti jo tarša dėl tepalų iš mechanizmų nutekėjimo, netinkamo atliekų saugojimo. Tinkamas statybinių medžiagų ir atliekų saugojimo vietų parinkimas, atidirbtų tepalų surinkimo vietų paruošimas, sumažins galimą neigiamą poveikį dirvožemiui.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR-GDA	Laida	Lapas	Lapų
			0	2	7

2.4. Esamų statinių ir inžinerinių tinklų demontavimas

Statiniai

Projekte numatoma demontuoti pagalbinius ūkinius pastatus ir priestatus (žiūr. brėžinį SP.B-01) išsaugant nepažeistas pagrindinio pastato malūno (01) ir rekonstruojamų dirbtuvių (02) (un. Nr. 5790-0001-0124) sveikas autentiškus plytas, kurios nuvalomos ir panaudojamos rekonstruojamo pastato išorės apdailai.

Griaunami (ardomi) statiniai:

- pastatas – garažas (03) - un. Nr. 5790-0001-0046.
- pastatas – dirbtuvės (04) - un. Nr. 5790-0001-0084.
- pastatas – dirbtuvės (05) - un. Nr. 5790-0001-0113.
- pastatas – ūkinis pastatas (06) - un. Nr. 5790-0001-0102.
- pastatas – ūkinis pastatas (07) - un. Nr. 5790-0001-0098.
- kiemo statinys (lauko tualetas) (08) - un. Nr. 5790-0001-0135.

Taip pat demontuojama esama sklypo teritorijos įranga: žvyro bei lauko akmens grindinio danga, betoninius bortus ir kita.

Esamų pastatų, gerbūvio elementų ir jų dalių demontavimo darbai atliekami laikantis nustatytų technologinių ir darbo saugos reikalavimų pagal pateiktą griovimo darbų organizavimo aprašymą.

Ardymo ir demontavimo darbai.

1. Kiekvieno pastato ardymo darbai vykdomi tokia tvarka:

- išardomi vidaus inžineriniai tinklai bei įranga;
- išmontuojami langai, durys;
- išardoma stogo danga ir stogo konstrukcija;
- išardomas denginys;
- išardomos pertvaros, sienos ir grindys;
- atkasami ir išardomi pamatai;
- duobės užpilamos gruntu, kuris išlyginamas ir gerai sutankinamas.

2. Sklypo teritorija yra gana intensyviai apstatyta, kur negalima išlaikyti reikalaujamų saugių atstumų iki aptvėrimo ardymo darbus būtina vykdyti laikinai aptveriant pavojingas zonas ir stebint jas specialiai tam paskirtam darbininkui už aptvėrimo.

3. Prieš pradėdant stogo ardymo darbus darbų vadovas apžiūri konstrukcijų būklę ir nustato ardymo pradžią ir eiliškumą.

4. Pastatų ardymo darbai pradėdami nuo stogo. Demontavimo ir ardymo darbai vykdomi rankiniu būdu nuosekliai nuo viršaus į apačią. Dirbti būtina su pirštinėmis šalmais respiratoriais apsauginiais akiniais ir montuotojų diržais.

5. Kadangi stogo konstrukcijų tinkamų tolimesniam naudojimui nėra, jos smulkinamos į dalis, pakraunamos į autotransportą ir išvežamos į utilizavimo aikšteles.

6. Konstrukcijų ardymas vykdomas rankiniu ir mechaniniu būdu ir, kad sumažinti dulkių sklaidimą, ardomos konstrukcijos laistomos vandeniu

7. Avaringi elementai demontuojami nuo nepriklausomų aikštelių: pastolių arba autobokštelių.

8. Asbocementiniai lakštai demontuojami po vieną lakštą, atsargiai perduodant juos iš rankų į rankas, būtina naudotis respiratoriais. Asbocementiniai lakštai sandėliuojami atskirai ir išvežami tik į skirtus jų sandėliavimui sąvartynus.

9. Ardant stogo dangą reikia pastoviai sekti gegnių ir grebėstų būklę.

10. Medinės konstrukcijos demontuojamos po vieną elementą, naudojant elektrinius pjūklus, pašalinant sijų inkaravimą ir mazgų sujungimo detales arba nupjaunant elementus prie galų. Prie nupjaunamų elementų galų prieš tai pririšama nuleidžiamoji virvė, kurios laisvą galą laiko kitas darbininkas. Perduodant, nešiojant medinius elementus saugotis aštrių atplaišų, dirbti su pirštinėmis.. Visos vinyz turi būti ištrauktos arba užlenktos. Darbininkas išlaisvinantis gegnes, sijas stovi ant pastolių arba ant pritvirtintų kopėčių, prisiriša montuotojų diržu prie pastato konstrukcijų (neišardytų geros būklės gegnių, sijų) ar laikino tvirtinimosi taškų (inkarų).

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR-GDA	Laida	Lapas	Lapų
			0	3	7

11. Sienos ardamos iš viršaus žemyn, sienos ir atskiri tarplangiai iš abiejų galų į abi puses tvirtinamos 2/3 sienos aukštyje 45° kampu į žemę arba grindis laikino tvirtinimo įstrižais elementais, prie atramų šie elementai sutvirtinami tarpusavyje ir prie laikinų tvirtinimo stovų. Balanų pakalas nuimamas dalimis, o ne per visą aukštį iš karto.

12. Pertvaros ardamos iš viršaus žemyn. Nepritvirtintas pertvaros galas ir prie jos stovinti tarpusavyje sutvirtinta pertvara iš abiejų galų į abi puses tvirtinama 2/3 sienos aukštyje 45° kampu į žemę arba grindis laikino tvirtinimo įstrižainėmis, kur laikino tvirtinimo įstrižainės sutvirtinamos tarpusavyje ir prie pertvaros statramsčių grindų lygyje.

13. Nuimama pertvaros apkala taip, kad pertvaros statramsčiai nevirstų. Jie tarpusavyje sutvirtinami laikiniais tvirtinimo elementais, 2/3 pertvaros sienos aukštyje. Tvirtinimą atlikti, kai apkala nuimta nuo sienos 1/2 jos aukščio.

14. Pertvarų statramsčiai išimami paeiliui; tai atlieka keli darbininkai, kurie juos prilaiko, kai nuimami laikino tvirtinimo elementai.

15. Pertvaros ardamos nuo pastolių arba sudedamųjų kopėčių, kopėčias prilaiko vienas iš darbininkų.

16. Po kiekvienos operacijos išardytos konstrukcijos ir šiukšlės pašalinamos ir darbo zonos.

17. Demontuojamos geros būklės konstrukcijos atrenkamos ir laikinai sandėliuojamos statybos aikštelėje. Išradžius dalį konstrukcijų, užpildančią sunkvežimio kėbulą būtina išvežti iš statybvietės.

18. Grybinių gadintojų pažeista mediena turi būti pašalinta kartu su 40 cm sveikos medienos ir sudeginta, o pažeistos medienos susilietimo su sveikąja mediena arba pamatu vietas būtina dezinfekuoti 10 % vario sulfato (CuSO 4) tirpalu.

19. Statybinis laužas teritorijos tvarkymo ar reljefo formavimo reikmėms nepanaudojamas ir išvežamas į sąvartyną.

Įvertinant Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatas, vykdant darbus kultūros paveldo objekto teritorijoje turi būti imamasi visų būtinų atsargos priemonių, kad nebūtų pažeistos jo vertingosios savybės.

Inžineriniai tinklai

Vykdomas tik elektros tinklų ir įrenginių demontavimas. Iškvietus LESTO atstovus atliekamas įvadinis tinklų atjungimas nuo komercinės apskaitos spintos.

2.5. Susidarančių įvairių rūšių statybinių atliekų orientaciniai kiekiai

Statybinės atliekos laikinai sandėliuojamos statybinių atliekų konteineriuose, rūšiuojamos ir išvežamas į atliekų saugojimo aikšteles arba perdirbimo įmones, su kuriomis Rangovas privalo sudaryti sutartį su statybinių atliekų sąvartynu dėl statybinių šiukšlių priėmimo.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kiekis (m ³)	Kodas pagal atliekų sąrašą	Statist. klasif. kodas	Pavojingumas	Numatomi atliekų tvarkymo būdai
1	2	3	4	5	6	7
1	Betono atliekos	128,70	17 01 01	13.11	Nepavojinga	Visos statybos laikotarpiu susidarysiančios atliekos atiduodamos atliekų tvarkytojams
2	Plytų mūro atliekos	79,00	17 01 04	13.14	Nepavojinga	
3	Medienos atliekos	22,00	17 02 01	10.32	Nepavojinga	Panaudojama energijos gavybai, dalis naujai statybai
4	Dirvožemis ir gruntas	546,0	17 05 04	13.21	Nepavojinga	Laikomas nurodytose vietose ir panaudojamas statybos darbų metu
5	Asbocementiniai lakštai	2,52	17 06 05	12.21	Pavojinga	Atiduodamos specializuotam atliekų tvarkytojams

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR-GDA	Laida	Lapas	Lapų
			0	4	7

2.6. Ūkinės veiklos sustabdymo sąlygos

Teritorijoje ūkinė veikla nevykdoma. Atskirų statybos darbų etapų metu, suderinus su atitinkamomis žinybomis, gali būti ribojamas judėjimas šaligatviais šalia tvarkomos teritorijos.

2.7. Autotransporto eismo keliuose ir gatvėse sąlygos

Vykdamat darbus papildomos priemonės eismo organizavimui nenumatomos.

2.8. Statybos produktų ir konstrukcijų sandėliavimo sąlygos

Pagrindiniai statybos darbai bus vykdomi sklypo ribose.

Medžiagų bei konstrukcijų sandėliavimas numatytas to paties sklypo ribose aptvortoje statybvietyje. Papildomo žemės sklypo medžiagų sandėliavimui, statybiniams įrenginiams ir mechanizmams įrengti, laikiniems keliams ir inžineriniams tinklams nutiesti nereikės.

Į objekto teritoriją atvežti gaminiai, iškraunami į įrengtas krovinių sandėliavimo aikšteles. Statybvietyje laikomos medžiagos, gaminiai, prietaisai ir įrenginiai turi būti kraunami:

- betono plytelės ir trinkelės paketuose ant padėklų – ne daugiau kaip dviem aukštais, konteineriuose – vienu aukštu, o be konteinerių rietuvėse – ne aukščiau kaip 1,7 m;

2.9. Aprūpinimo elektra ir kitais resursais sąlygos

Rangovas privalo pasirūpinti elektros energijos tenkinančios visus poreikius tiekimu, apskaita ir atsiskaitymu už suvartojimą. Turi būti pasirūpinta reikiamu elektros tiekimu per visą darbų laikotarpį iki pat jų priėmimo. Rangovas privalo pasirūpinti reikiamu viso objekto apšvietimu ir apsauga bei budėjimu jame iki objekto priėmimo. Tai apima visą reikiamą apšvietimo įrangą, užtikrinančią pakankamą objekto ir artimiausios aplinkos apšvietimą. Apšvietimo laipsnis turi atitikti normatyvinius reikalavimus.

Statybos laikotarpiu elektra gali būti aprūpinama iš esamos apskaitos spintos (KAS).

Rangovas (Statytojas) privalo pasirūpinti vandens, tenkinančio visus poreikius tiekimui ir laikymui. Turi būti pasirūpinta reikiamu vandens tiekimu sanitarinėms reikmėms tenkinti per visą darbų laikotarpį iki pat vandentiekio ir nuotekų tinklų rekonstrukcijos pabaigos iki tinklų priėmimo.

2.10. Orientaciniai reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms

Visa statybos įranga ir transporto priemonės turi tenkinti Lietuvos Respublikos darbo saugos reikalavimus. Rangovas turi užtikrinti įrenginių ir įrangos techninę priežiūrą, jų patikrinimą prieš naudojimą ir reguliarią kontrolę, siekiant pašalinti trūkumus galinčius pakenkti darbuotojų sveikatai. Mechanizmų ir kėlimo reikmenų apžiūrų ir patikrinimų rezultatai turi būti įforminami raštiškai, technikos savininko nustatyta tvarka. Visa statybos įranga ir transporto priemonės turi būti tvarkingos. Tepalų ir degalų nutekėjimai ir patekimas į gruntą kategoriškai draudžiamas.

Pareikalavimas statybinei technikai turi būti išspręstas darbų vykdymo projekte.

Statybos mechanizmų sąrašas:

- Vienakaušiai ekskavatoriai,
- Automobiliniai kranai,
- Statybiniai keltuvai,
- Pneumoplaktukas su kilnojamu kompresoriumi,
- Krovinės automašinos,
- Buldozeriai,
- Vibroplūktuvas, vibroplokštė,
- Polių gręžimo mašina.

3. DARBO SAUGOS PRIEMONĖS

Esminiai darbų saugos sprendiniai turi būti pažymėti Rangovo sudaromuose technologijos projektuose. Šiuose dokumentuose, atsižvelgiant į pastatų statybos poreikius, numatomos tokios darbų saugos priemonės:

- montavimo mechanizmų išdėstymas, jų darbo vietų aprūpinimas elektra,
- vandeniui, šilumai ir kt. ištekliams, jų darbo ir saugos zonų nustatymas;
- įvažos, keliai ir takai statybvietyje, priemonės darbininkams patekti į darbo vietas;

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR-GDA	Laida	Lapas	Lapų
			0	5	7

- medžiagų ir konstrukcijų sandėliavimo vietas;
- laikinųjų buitinių ir sanitarinių patalpų išdėstymas;
- darbo vietų organizavimas ir visų būtinų darbams vykdyti priemonių parinkimas (pastoliai, klotiniai, kopečios, pavojingų darbo vietų aptvarai ir kt.). Jei darbo vietos įrengtos aukštai, būtina numatyti laikiną aptvarą, apsauginių diržų ir linų tvirtinimo vietas, priemones darbuotojams užlipti, nuotolinio valdymo kroviniams kelti ir ryšio priemones;
- krovinių keliamoji įranga, jų užkabinimo schemas;
- konstrukcijų sustiprinimo būdai montavimo apkrovoms perimti;
- laikinas montuojamų konstrukcijų įtvirtinimas;
- pavojingų ir kenksmingų darbų vykdymas išduodant paskyrą – leidimą;
- darbų atlikimo ypatumai šaltu ir šiltu oru;
- statybvietės aptvėrimas ir apšvietimas.

Visais darbo saugos klausimais būtina vadovautis DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“ bei kitais veikiančiais darbo saugos dokumentais.

Ypatinga dėmesį būtina atkreipti į tai, kad:

- pašaliniai asmenys nepatektų į statybos aikštelę bei darbų vykdymo zoną; pavojingos zonos būtų pažymėtos įspėjamaisiais ir draudžiamaisiais ženklais, o darbo vietos būtų gerai apšviestos;
- keliamų gaminių prikabinimas bei pakėlimas būtų atliekamas patikrinta ir išbandyta įranga;
- kėlimo mechanizmai nebūtų perkrauti;
- gaminiai nebūtų perkeliama virš zonų už statybos aikštelės ribų (už tvoros), o taip pat virš zonų, kur yra žmonės;
- nebūtų žmonių po keliamomis konstrukcijomis, medžiagomis ir zonose, kur jos gali nukristi;
- krovinių paėmimo įtaisų (stropų) krovininiai kabliai būtų su apsauginiais užraktais;
- nebūtų paliktos pakabintos konstrukcijos, medžiagos darbo pertraukų metu;
- darbininkai būtų aprūpinti specialia apranga ir individualios apsaugos priemonėmis pagal SDTB-13 „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai“;
- visi elektriniai mechanizmai, įrankiai būtų įžeminti;
- Esami laikini praėjimai nebūtų užkrauti statybinėmis medžiagomis;
- būtų paskirtas darbuotojas, atsakingas už darbo saugos priemonių įvykdymą.
- statybos aikštelėje gerai prieinamose vietose būtina įrengti priešgaisrinius postus (skydai su gesintuvais ir kitu priešgaisrinio inventoriu). Turi būti užtikrintas gaisrinių automobilių įvažiavimas į statybos aikštelę.

4. PAGRINDINIAI SAUGOS DARBE REIKALAVIMAI:

1. Darbininkams turi būti pravestas darbų saugos instruktažas darbo vietoje;

2. Darbininkai turi turėti asmens apsaugos priemones - Darbuotojai dirbantys statybvietėje ar ją lankantys, turi būti aprūpinti statybiniais šalmais, atitinkančiais Lietuvos standarto LST EN 397 reikalavimus. Kiekvienas šalmas turi būti gamintojo paženklintas :nurodytas šalmo tipas, pagaminimo metai ir metų ketvirtis, Europos standarto žymuo, gamintojo pavadinimas arba identifikacinis ženklas, CE žyma ir šalmo dydis. Pirštinės turi atitikti Lietuvos standarto LST EN 388 reikalavimus. Visi dirbantieji aprūpinami plaštaka apsaugančiomis pirštinėmis. Kiekvienas darbuotojas privalo dėvėti jo plaštakos dydį atitinkančias pirštines. Apsauginiai darbo drabužiai turi atitikti Lietuvos standarto LST EN 340 reikalavimus. Profesinė avalynė turi atitikti Lietuvos standarto LST EN 346 reikalavimus. batais su nepersmeigiamu padu ir apsaugine nosele.

Žiemos metu papildomai išduodamos pirštinės, žieminė avalynė ir žieminės striukės. Suvirintojai turi mėvėti pirštines apsaugančias nuo terminių pavojų. Dėvėti apsauginę odinę prijuostę ir kostiumą iš sunkiai degios medžiagos. Avėti specialius botus, naudotis specialiais apsauginiais skydeliais saugančiais veidą ir akis.

3. Statybvietėje turi būti pirmosios pagalbos rinkinys, sukomplektuotas pagal sveikatos apsaugos ministro 2003-07-11 įsakymo Nr. V – 450 1 priedą.

4. Mobiliaisiais telefonais aprūpinti statybos vadovą, vykdytojus, meistrus, ir kt. Taip užtikrinamas efektyvesnis darbas. Atsitikus nelaimėi, greičiau informuojami darbuotojai, vadovai,

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR-GDA	Laida	Lapas	Lapų
			0	6	7

bei specialiosios tarnybos.

5. Statybvietės paženklintos saugos ir sveikatos ženklais, tam kad darbuotojai suvoktų saugos ir sveikatos darbo vietoje riziką ir galėtų jos išvengti. Ženkliai išdėlioti ten kur pavojingų vietų negalima pakankamai apriboti techninėmis ir kolektyvinėmis priemonėmis. Tam, kad darbuotojai nepatektų į pavojingas zonas naudojamos apsauginės tvorelės ir/arba „STOP“ juosta.

Statybvietėse naudojami draudžiamieji ženklai:

- Naudoti atvirą ugnį ir rūkyti draudžiama,
- Rūkyti draudžiama,
- Pašaliniais įeiti draudžiama.

Statybvietėse naudojami įspėjamieji ženklai:

- Įspėjamas apie elektros srovės pavojų,
- Įspėjimas apie degiąją medžiagą,
- Įspėjimas apie bendro pobūdžio pavojų,
- Įspėjimas apie pakeltą krovinį,

Statybvietėse naudojami įpareigojamieji ženklai:

- Būtina dėvėti apsauginį šalną,
- Būtina dėvėti apsauginius batus,

7. Kolektyvinės apsaugos ir sveikatos priemonės:

Aptvarai. Atliekant betonavimo darbus naudotini apsauginiai ir signaliniai aptvarai. Apsauginiais aptvarais aptveriamos pavojingos zonos tose žmonių buvimo vietose, kur horizontaliųjų paviršių aukščio skirtumas viršija 1,3 m. Signaliniais aptvarais aptveriamos potencialiai pavojingos zonos: automobilinio betono siurblio veikimo zona, pavojinga zona šalia statomo statinio ir kt.

Draudžiamieji ženklai. Jais ženklinama pavojinga automobilinio kranų veikimo zona.

Geriamasis vanduo. Montuotojų brigada aprūpinama indu su geriamuoju vandeniu ir vienkartiniais puodukais.

Darbo vietų apšvietimas. Tamsiu paros metu ardymo darbai nevykdomi.

Asmeninės apsaugos ir sveikatos priemonės

Apsauginis šalnas. Darbuotojai turi būti aprūpinti statybiniais šalmais, atitinkančiais Lietuvos standarto LST EN 397 reikalavimus.

Pirštinės. Pirštinės turi atitikti Lietuvos standarto LST EN 388 reikalavimus. Kiekvienas darbininkas turi dėvėti jo plaštakos dydį atitinkančias pirštines. Tinkamiausios pirštinės betonuotojams - pirštinės, kurių piktogramoje pirmas skaičius iš keturių yra 4 (jis rodo, kad pirštinės yra labiausiai atsparios dilumui).

Apsauginiai darbo drabužiai. Montuotojai aprūpinami darbo drabužiais, apsaugančiais nuo mechaninio poveikio ir gamybinio užterštumo. Jiems tinka: puskombinezonai, kombinezonai, švarkai su kelnėmis. Be to, rudenį ir pavasarį- striukės, o žiemą - šilti drabužiai.

Profesinė avalynė. Montuotojai aprūpinami apsaugine profesine avalyne, atitinkančia Lietuvos standarto LST EN 346 reikalavimus. Pamatų betonuotojams tinka auliniai batai, turintys metalines noseles, apsaugančias nuo energijos smūgių iki 100 J ir nuo gniuždomosios apkrovos iki 10 kN.

5. TREČIŪJŲ ASMENŲ SAUGOS REIKALAVIMAI

Statybvietė turi būti aptverta ir Rangovas (Statytojas) turi prižiūrėti, kad:

- pašaliniai asmenys nepatektų į statybos aikštelę;
- atitvertos pavojingos zonos ir iškabinti perspėjantys ženklai;
- gaminiai nebūtų perkeltami virš zonų už statybvietės ribų (už tvoros), o taip pat virš zonų, kur yra žmonės;
- būtų užtikrintas gaisrinių automobilių įvažiavimas į statybos aikštelę.

Techninio projekto sprendiniai nepažeis trečiųjų asmenų interesų: statinys bus statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galės būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas ir atitiks LR Statybos įstatymo str. 6, p. 4 reikalavimus.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.3-BAR-GDA	Laida	Lapas	Lapų
			0	7	7

BENDROJI TECHNINĖ SPECIFIKACIJA - BTS

BENDRIEJI TECHNINIAI REIKALAVIMAI

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004m. kovo 31 d. įsakymu Nr. D1-160 bendrose specifikacijose nurodomi medžiagų bei gaminių techninius rodiklius norminantys dokumentai, produktų standartai, techninės specifikacijos, reglamentai.

Medžiagos ir gaminiai privalo tenkinti šių standartų reikalavimus ir turėti nurodytus arba neblogesnius techninius ir kokybės rodiklius.

Esminiai techniniai statybos produktų rodikliai yra nurodomi aprašant atskirus darbus.

Bendrosios nuostatos

Šios techninės specifikacijos yra „Negyvenamosios paskirties pastato - malūno (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. tvarkybos darbų, keičiant statinio paskirtį į kultūros ir pagalbinių pastatų griovimo, rekonstravimo projekto“ – kultūros paveldo objekto tvarkybos, statinių rekonstravimo ir teritorijos sutvarkymo techninių specifikacijų bendroji dalis. Jos papildo bendraisiais techniniais reikalavimais ir nurodymais projekto atskirų dalių technines specifikacijas.

Ši techninė specifikacija apima statybinių, mechaninių ir elektrinių medžiagų ir įrengimų tiekimą, pristatymą į statybos aikštelę, pastatymą ir sumontavimą bei visus patikrinimus ir reguliavimus, aprašytus specifikacijose.

Rangovas privalo užtikrinti, kad darbas būtų atliktas teisinga seka, patiektos ir sumontuotos visos medžiagos, nurodytos projekte, atlikti visi techninėje specifikacijoje nurodyti patikrinimai bei reguliavimai pilnam objekto įrengimui ir funkcionavimui.

Rangovas turi užtikrinti, kad visos darbo dalys ir medžiagos tarpusavyje būtų suderintos.

Rangovas turi užtikrinti, kad visi įrengimai ir įranga būtų lengvai prieinami prižiūrinčiam personalui ir kad būtų pakankamai vietos palikta įrengimų priežiūrai ir pakeitimui.

Statinio projekto ekspertizės būtinumas

Pagal STR 1.01.03:2017 statiniai priskiriami ypatingų ir neypatingųjų statinių kategorijai. Vykdamas viešuosius pirkimus projektui pagal LR Statybos įstatymą ir STR. 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ privaloma bendroji statinio projekto ekspertizė.

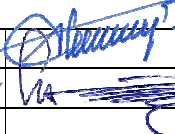
Saugomų teritorijų ir nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga

Būti Rangovu šiame kultūros paveldo objekte turi teisę Lietuvos Respublikoje įregistruota statybos įmonė arba užsienio valstybės statybos įmonė, gavusios Vyriausybės įgaliotos institucijos išduotą atestatą verstis šia veikla.

Projektuojami objektai yra kultūros paveldo objekto – Šmito malūnas su technologine įranga (u.k. 22035) teritorijoje. Rangovas privalo vykdyti Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių, LR saugomų teritorijų įstatymo nuostatas, kitų norminių aktų reikalavimus, taikomus statybos darbams nekilnojamojo kultūros paveldo objektuose.

Rangovas, vykdydamas darbus, privalo statybos procese laikytis saugomų želdinių apsaugos režimo ir tvarkos. Rangovas privalo, vykdamas žemės darbus, nuimtą augalinį žemės sluoksnį saugoti tam tikslui skirtose vietose, panaudojant jį sklypo sutvarkymo (žolės įrengimo) darbams.

Rangovas privalo saugoti statybos teritorijoje paliekamus želdinius, neplūkti ir neardyti augalinio žemės paviršiaus po medžiais arčiau kaip 4 m nuo medžių lajų projekcijų važinėjant transporto priemonėmis, sandėliuojant medžiagas bei įrenginius, statant įvairios paskirties laikinus statinius. Rangovas privalo per trumpiausią laiką, bet ne ilgiau, kaip per mėnesį užpilti pagal projektą padarytas iškasas.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS			Bendrieji duomenys		Laida
				BENDROJI TECHNINĖ SPECIFIKACIJA BTS.1		0
A213	PV	A.Steponavičius		Lapas	Lapų	
A029,0511	PDV	A.Lainauskaitė		PRI.210521-TP-XX-BD.4-BTS	1	5

Rangovas privalo pavienius medžius, esančius statybos zonoje iki darbų pradžios aptverti mediniais skydais arba lentomis. Aptvaras turi būti 1,8-2 m aukščio trikampis, jo kraštinės ne arčiau, kaip 0,5 m nuo medžio kamieno, o kampuose įkalti kuolai ne sekiau kaip 0,5 m

Baigęs statybos darbus Rangovas privalo išvežti iš teritorijos statybos atliekas, šiukšles ir nereikalingą gruntą, kartu su pastatytu statiniu sutvarkyti teritoriją ir įrengti projekte numatytą žolės dangą. Jeigu objektas bus priimamas naudoti želdinimui nepalankiu metų laiku ir dėlto šie darbai negalės būti vykdomi, jie turės būti užbaigti per artimiausio želdinimo sezoną.

Darbai, kuriuos būtina atlikti iki statybos pradžios

Pradėti statybos darbus leidžiama tik po to, kai Statytojas nustatytą tvarka gavo ir perdavė Rangovui šiuos dokumentus: statybos leidimą, statybos darbų žurnalą.

Būti Statybos rangovu (toliau Rangovas) šiame objekte turi teisę Lietuvos Respublikoje įregistruota statybos įmonė arba užsienio valstybės statybos įmonė, gavusios Vyriausybės įgaliotos institucijos išduotą atestatą verstis šia veikla.

Rangovas pagal parengtą statybos darbų organizavimo planą turi įrengti statybos aikštelę, laikinus statinius statybos laikotarpiui. Iki statybos pradžios Statytojas Rangovui privalo suderinti statybos darbų grafiką bei vykdomų statybos darbų vietų apsaugą, kad į statybos darbų vykdymo zonas nepatektų atsitiktiniai asmenys. Būtina imtis visų saugumo priemonių, kad tvarkomo pastato teritorijoje bei pastate, vykdant statybos - remonto darbus, būtų apsaugoti ten esantys ar galintys pakliūti žmonės.

Statybos darbų vykdymo eiliškumas ir statybos kokybės kontrolės organizavimas

Statybos kokybės kontrolei organizuoti būtina:

- gauti statybai leidimą, vadovaujantis STR STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas” nurodymais; statybą vykdyti, vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra” nurodymais;

- statinio techninę priežiūrą ir statinio projekto vykdymo priežiūrą vykdyti, vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra”;

- statinį priimti naudoti, vadovaujantis STR STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. ...>” .

Rangovas, vykdydamas statybos darbus turi naudoti medžiagas, konstrukcijas ir technologijas, analogiškas istorinėms medžiagoms, konstrukcijoms ir technologijoms. Vykdamas statybos darbus neturi būti padaryta žala autentiškoms sveikoms medžiagoms ir konstrukcijoms. Rangovas turi griežtai prisilaikyti projekto sprendinių reikalavimų, kurių esmė - minimalaus kišimosi nuostata.

Prioriteto tvarka tarp brėžinių, specifikacijų ir kitų dokumentų

Jei tarp brėžinių ir specifikacijos iškyla kokių nors skirtumų, svarbesne laikoma specifikacija.

Jei kokių pakeitimų atsiranda nuostatuose, teisiniuose dokumentuose, standartuose ir t.t., svarbesniais laikomi specifikacijos ir brėžiniai. Tačiau Rangovas turi informuoti Užsakovą apie visus tokius neatitikimus prieš nuspręsdamas apie konkrečią interpretaciją, ypač teisinių dokumentų, nuostatų ar standartų atžvilgiu. Visiems nukrypimams nuo specifikacijos turi būti gautas Statytojo sutikimas.

Įstatymai ir reikalavimai

Visos konstrukcijos, gaminiai ir medžiagos turi atitikti Lietuvos Respublikoje galiojančius reikalavimus.

Visos konstrukcijos ir įranga turi būti sertifikuoti arba pripažinti tinkamais naudoti Lietuvoje nustatyta tvarka ir turėti atitikties įvertinimo dokumentą.

Rangovas privalo palaikyti ryšį su Lietuvos Respublikos kontroliuojančiomis institucijomis, užtikrinti jų patikrinimus savo sąskaita bei ištaisyti trūkumus, kuriuos jie atras šių patikrinimų

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-TP-XX-BD.4-BTS	Laida	Lapas	Lapų
			0	2	5

metu.

Rangovas turi vykdyti visus galiojančius Lietuvos Respublikos normatyvinius reikalavimus ir taisykles, išleistas bet kurios valdžios įstaigos, kurios jurisdikcijoje yra statybos aikštelė.

Atsakingi darbai ir konstrukcijos turi būti priimti tai įforminant aktu, o baigtas statinys turi būti priimtas naudoti Lietuvos Respublikoje nustatyta tvarka.

Rangovas pasirinkdamas subrangovus turi juos aptarti su užsakovu.

Statytojo ir Rangovo pareigas bei teises nustato LR Statybos įstatymas, Civilinis kodeksas ir kiti įstatymai.

Statybos darbai vykdomi pagal statinio projektą, nustatytais atvejais pagal Rangovo parengtą statybos darbų technologijos projektą, įstatymų, Vyriausybės nutarimų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos dokumentų reikalavimus, viešojo administravimo subjektų, atliekančių valstybinę priežiūrą reikalavimus bei statinio saugos reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų nustatytus reikalavimus, įmonės patvirtintas ir Aplinkos ministerijoje nustatyta tvarka įregistruotas statybos taisykles, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovų, šios priežiūros dalies vadovų, statinio techninės priežiūros vadovų nurodymus.

Baigus darbus ir pridudant statybą rangovas savo sąskaita turi parengti ir pateikti užsakovui išpildomuosius brėžinius su visais statybos metu įneštais pakeitimais, papildymais ir patikslinimais natūroje.

Reikalavimai gaminių ir medžiagų kokybei

Visi gaminiai ir medžiagos turi atitikti specifikacijoje ir brėžiniuose nurodomus kokybės reikalavimus. Jų įpakavimo ar pristatymo dokumentai turi nurodyti jų kokybę arba tokia pati informacija turi būti nurodoma koku nors kitu būdu.

Jei reikalaujama, kad nurodyti gaminiai ir medžiagos būtų nurodyto tipo ar standarto arba jie yra įtraukti į oficialią kokybės kontrolės procedūrą, jie turi turėti tipo patvirtinimo liudijimą, atitikimo standartui ar oficialų kokybės kontrolės patvirtinimą. Tipo patvirtinimo ir atitikimo standartui liudijimai negali būti atskiriami nuo produktų, o indentifikacija turi būti visiškai aiški.

Gaminių ir medžiagų atitikties nurodymai montavimo stadijos metu neturi būti uždengiami arba, jei negalima palikti jų matomais, turi būti lengvai ir visiškai atidengiami.

Nenaudotinos medžiagos

Draudžiama naudoti medžiagas, kurių sudėtyje yra asbesto, kancerogenų, polifluorangliavandenilių (pvz.: teflono), švino, švino druskų, kadmio druskų, chromo druskų, gyvsidabrio druskų ir nikelio druskų.

Nerekomenduojama naudoti akrilnitrilo polimerų (pvz.: kaučiuko, ABS plastiko), chlorpreno kaučiuko (pvz.: neopreno), poliacetatų, poliuretanų, polivinilchloridų, polivinildendchlorido, polivinilfluorido, aromatinių poliamidų, halogenidinių angliavandenilių, poliamidų. Nerekomenduojamos medžiagos negali būti kitų medžiagų sudėtyje.

Reikalavimai įpakavimui, transportavimui, tarpinis saugojimas

Transportavimo ir tarpinio saugojimo metu visi gaminiai ir medžiagos turi būti deramai uždengti ir supakuoti. Ant kiekvieno paketo turi būti nurodytas jo turinys. Jei pristatomos prekės yra birios ir nepakuotos, numeris, rūšis ir kokybė turi būti nurodyti pristatymo pranešime.

Gaminių ir medžiagų pristatymą reikia koordinuoti pagal statybos darbų grafiką. Reikia vengti nereikalingo saugojimo statybos aikštelėje. Visi tiekiami gaminiai ir medžiagos turi būti su tinkamais dokumentais.

Atvežtų prekių išvaizdą, galimus defektus ir žalą reikia patikrinti vizualiai. Prekių užsakovas yra atsakingas už pranešimų dėl galimos žalos ir defektų pateikimą. Visos pretenzijos turi būti pateikiamos prekių tiekėjui.

Gaminiai ir statybinės medžiagos turi būti saugomos taip, kad nepablogėtų jų kokybė. Reikia laikytis kiekvienos medžiagos, gaminio nurodytų saugojimo reikalavimų ir gamintojo pateiktų galiojančių nuorodų.

Statybos aikštelėje medžiagos turi būti laikomos tinkamose ir, jei būtina, izoliuotose, sausose, šildomose ir tinkamai vėdinamose patalpose taip, kad kiekviena medžiaga būtų padėta teisingai ir lengvai patikrinama. Medžiagos ir prekės, pažeistos ar kitaip sugadintos dėl veiklos

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-TP-XX-BD.4-BTS	Laida	Lapas	Lapų
			0	3	5

statybos aikštelėje, turi būti pakeistos naujomis Rangovo sąskaita.

Rangovas turi garantuoti tinkamą statybos produktų priėmimą, tikrinti jų atitikties dokumentus, organizuoti jų apsaugą ir sandėliavimą.

Už medžiagų ir gaminių nuostolius arba apgadinimus visiškai atsako Rangovas.

Statybos ir montavimo darbų vykdymas

Visi darbai turi būti atliekami taikant bendrai naudojamus ir pageidautinus darbo metodus, patyrusią ir tinkamą darbo jėgą.

Jei Rangovas nori panaudoti metodą, kuris nukrypsta nuo dokumentacijoje pateikto metodo, Rangovas turi prašyti Inžinieriaus leidimo. Darbo metodo pakeitimo patvirtinimas jokių lygiu nesumažina Rangovo atsakomybės. Bet kokį perprojektavimą dėl metodo pakeitimo privalo kompensuoti Rangovas.

Darbų koordinavimas

Rangovas atsakingas už darbų aikštelėje koordinavimą su tiekėjais ir kitais rangovais. Rangovas sudaro instaliavimo planą prieš pradėdamas darbus, o statybos metu užtikrina, kad instaliavimas vyktų teisingai ir pagal projekto sumanymą. Visi darbai, kurie yra perdaryti dėl aplaidumo šiuo aspektu, nesudarys pagrindo papildomam apmokėjimui.

Tiksli visos įrangos montavimo vieta nustatoma atliktuose darbo brėžiniuose.

Visi darbai turi būti atliekami pagal dokumentacijoje ir gamintojo pateiktas instrukcijas bei taikant tinkamus darbo metodus, o taip pat pagal naudingą gamybinę patirtį.

Darbo sąlygos ir kiti faktoriai, turintys įtakos darbų vykdymui, turi būti numatyti iš anksto.

Darbų eiliškumas turi būti sudarytas taip, kad paskesni darbai nepakenktų anksčiau atliktų darbų kokybei.

Specifikacijoje konkrečiai nurodytų gaminių ir medžiagų pavyzdžiai turi būti pateikti Užsakovui iki darbų pradžios patvirtinimui gauti.

Nuolatiniam sulyginimui su galutiniais produktais naudojami pavyzdžiai turi būti laikomi iki darbų užbaigimo.

Rangovas privalo informuoti Užsakovo atstovus Aikštelėje ir projektuotojus, vykdančius projekto priežiūrą, kad galima tikrinti medžiagų ir įvairių stadijų darbų kokybę, prieš įrengiant sekančias konstrukcijas ar darbus.

Nebaigtos ir užbaigtos statinių dalys turi būti saugomos nuo apgadinimų tolimesnių darbų metu. Turi būti saugoma nuo mechaninio poveikio, nuo purvo, korozijos, lietaus, drėgmės, sniego, ledo, užšalimo, per didelės kaitros ir per greito džiūvimo.

Rangovas privalo darbų vykdymo metu užtikrinti darbo vietų saugą, aprūpinti individualiomis apsaugos priemonėmis, imtis visų gaisrinės saugos priemonių, kurios būtinos šiame objekte. Rangovas privalo statybos darbų metu užtikrinti aplinkos apsaugą, nepažeisti trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygų.

Žymėjimai, gaminių ir sistemų identifikacija

Įranga, inžinerinių sistemų dalys, kabeliai ir t.t., kurie būtini tolimesnėje eksploatacijoje, turi būti pažymėti identifikaciniais ženklais.

Įranga, atskiros vamzdinių sistemų turi būti pažymėti pagal atitinkamą brėžinį nustatytu spalviniu žymėjimu pagal Lietuvoje galiojančius normatyvus. Dėl spalvinio žymėjimo turi būti papildomai susitarta su Inžinieriumi.

Visa įranga matomoje vietoje turi turėti etiketes su lengvai skaitomu tekstu. Joje turi būti pažymėtos pagrindinės charakteristikos bei įrangos pavadinimas.

Jei įranga yra izoliuota, išorėje turi būti aiškiai matoma etiketė, kad būtų galima lengvai perskaityti tekstą.

Identifikacinės etiketės

Visa įranga turi turėti identifikacines etiketes. Kiekvienoje etiketeje turi būti nurodytas numeris, sistemos pavadinimas ir paskirtis.

Valdymo įrenginiai turi turėti etiketes, schemas, kuriose būtų nurodyta, kokią įrangą jie valdo. Visų etikečių spalva turi atitikti valdomai sistemai taikytiną spalvos kodą. Spalvos kodas

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-TP-XX-BD.4-BTS	Laida	Lapas	Lapų
			0	4	5

visais atžvilgiais turi atitikti Lietuvoje naudojamoms normoms vamzdynų identifikavimui, jei atitinkamos specifikacijose ar brėžiniuose nėra nurodyta kitaip.

Prie įrengimų turi būti nurodyti ženklai, kaip to reikalauja Lietuvos standartas, ar kaip nurodyta eksploataavimo dokumentuose. Už tų ženklų pateikimą ir pritvirtinimą atsako Rangovas.

Statybos užbaigimas

Rangovo pateikiama informacija

Užbaigiant statybą Rangovas privalo pateikti visų panaudotų medžiagų, konstrukcijų ir įrangos sertifikatų, techninių pasų ir kitos informacijos rinkinius, dengtų darbų ir konstrukcijų pridavimo aktus, lauko inžinerinių tinklų, ir kitą dokumentaciją, kurios pareikalaus valstybinės institucijos, remdamosi Lietuvos Respublikos įstatymais ir norminiai aktais.

Statybos metu Rangovas turi pasirinkti ir pastoviai vesti Lietuvoje nustatytos formos statybos darbų žurnalą, kuris būtų prieinamas Užsakovo ir Inžinieriaus peržiūrai ir pastaboms.

Rangovui pavedama paruošti visą dokumentaciją, reikalingą priduoti objektui ir organizuoti statybos užbaigimo procedūras, kurias atlikus surašomas Statybos užbaigimo aktas.

Statybos užbaigimo dokumentacija

Pastato ir išorinių įrenginių tolimesniam naudojimui Rangovas turi pateikti Komisijai visus šiam objektui reikalingus Statybos techniniame reglamente STR STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas” nurodytus dokumentus.

Dokumentacija turi būti sukomplektuota byloje ir sutvarkyta pagal turinį. Visos naudojimosi instrukcijos ir brėžiniai turi būti lietuvių kalba.

Priėmimas

Rangovas atlieka visus bandymus, testavimus, sertifikavimus, organizuoja priėmimą pagal STR STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. ...>” ir kviečia Užsakovą ir Projektuotoją į priėmimą, kad galėtų gauti galutinio priėmimo aktą. Tikrinimo akte turi būti nurodyti nebaigti darbai ir defektų taisymas. Tie kuriuos Užsakovas sutinka pataisyti vėliau per defektų šalinimo laikotarpį, turi būti registruojami atskirai.

Darbai pagal patikrinimo įrašus, išskyrus šalintinus vėliau, turi būti atliekami neatidėliotinai ir tikrinami atskirai bei patvirtinami pagal galutinio priėmimo akto reikalavimus.

Atsakomybės už defektus laikotarpis

Defektai, kurie galėtų sukelti nepatogumų ar papildomą žalą, turi būti taisomi iškart. Galutinis patikrinimas turi būti atliekamas po vienerių metų nuo priėmimo datos. Priėmimo metu turi būti priimamas sprendimas dėl to, kokių mastu ir kurie defektai turi būti šalinami iš karto, o kuriuos galima atidėti galutiniam defektų tikrinimui. Į Rangovo atsakomybę įeina visų defektų ir susidėvėjimų taisymas, išskyrus tuos, kuriuos sukėlė netinkama eksploatacija.

Visi remonto darbai atliekami Rangovo ar tiekėjų esant tinkamai Rangovo priežiūrai.

Visi darbai turi būti atliekami laikantis darbų metodų ir kokybės standartų, pateikiamų kontrakte.

Garantija

Garantija atitinka bendrų sutarties nuostatų reikalavimus.

Rangovui tenka Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta administracinė, civilinė ir baudžiamoji atsakomybė už blogai atliktą statybos darbų padarinius statybos metu ir per rangos sutartyje nustatytą statinio garantinį laiką (kurio pradžia skaičiuojama nuo statinio atidavimo naudoti dienos), bet ne trumpesnį kaip:

- 1) pastatų, elektros, mechanikos darbai – 5 metai
- 2) paslėptų statinio elementų (konstrukcijų, vamzdynų ir t. t.) – 10 metų

Rangovas įsipareigoja garantiniu laikotarpiu savo sąskaita ištaisyti trūkumus, kilusius dėl nepakankamos darbo kokybės, blogos konstrukcijos ir nestandartinių medžiagų.

Garantija apima ir reikalingą techninį veikimą. Garantinio laiko trukmė koreguojama pagal statinių priėmimo metu galiojančią Lietuvos Respublikos statybos įstatymą.

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-TP-XX-BD.4-BTS	Laida	Lapas	Lapų
			0	5	5

NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO
 (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035)
 Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav.
TVARKYBOS DARBŲ, KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS
IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GRIOVIMO, REKONSTRAVIMO PROJEKTAS

PROJEKTO PRITARIMŲ, SUDERINIMO DOKUMENTŲ
ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Dokumento žymuo	Pastabos
1	2	3	4
	PRITARIMŲ, SUDERINIMO DOKUMENTŲ SĄRAŠAS	BD.5	
1.	Projekto dalių suderinimo įrašų lentelė	BD.5-1	1 lapas
2.	Kupiškio rajono savivaldybės administracijos 2023-01-03 raštas Nr. S1-5 (4.10 E) „Dėl pritarimo projektiniams sprendiniams“	BD.5-2	2 lapai
3.	KPD Panevėžio-Utenos skyriaus 2022-09-30 raštas Nr. 2PU-1020-(12.87-PU) „Dėl projekto patikrinimo“	BD.5-3	1 lapas
4.	Leidimas atlikti kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio tvarkybos darbus 2022-09-30 Nr. LPP-26	BD.5-4	2 lapai
5.	Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų projekto ar tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto paveldosaugos ekspertizės aktas 2022-09-22 Nr. 22/209-TvDP-1	BD.5-5	4 lapai
6.	Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų projekto ar tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto paveldosaugos ekspertizės aktas 2022-09-23 Nr. 22/209-TP-1	BD.5-6	4 lapai
7.	Projekto bendrosios ekspertizės 2022-09-30 aktas Nr. 22/209-	BD.5-7	

	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.5	Laida	Lapas	Lapų
			0	1	1

SUDERINIMŲ ĮRAŠŲ LENTELĖ

NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO

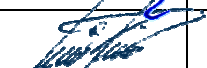
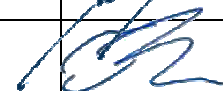
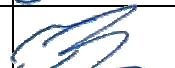

(Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035)

Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav.

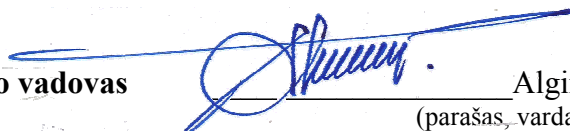
TVARKYBOS DARBŲ (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo)), **KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS [7.10] IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GRIOVIMO, REKONSTRAVIMO PROJEKTAS**

PRI.21052-XX-TP

Patvirtiname, kad susipažinome su visų projekto dalių sprendiniais ir jie įvertinti kiekvieno PDV parengtoje dalyje.

Nr.	Projekto dalis	V. Pavardė	Parašas	Data
1.	Bendroji dalis	A.Steponavičius		
2.	Tvarkybos projektas	A.Lainauaskaitė		
3.	Architektūros dalis	A.Steponavičius		
4.	Konstrukcijų dalis	K.Ablačinskas		
5.	Vandentiekio ir nuotekų dalis	D.Podėnienė		
6.	Šildymo ir vėdinimo dalis	V.Brazas		
7.	Elektrotechninė dalis	T.Bieliauskas		
8.	Elektroninių ryšių dalis	T.Bieliauskas		
9.	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	E.Nartkus		
10.	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis	D.Kalkienė		

Projekto vadovas

Algirdas Steponavičius At. Nr. A 213; KPD Nr. 0416
(parašas, vardas, pavardė, atestato Nr.)

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, Vytauto g. 2, LT-40115 Kupiškis, tel. (8 459) 35 500, faks. (8 459) 35 510, el. p. savivaldybe@kupiskis.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188774975

UAB Projektavimo ir restauravimo instituto
direktoriui Algirdui Steponavičiui
ofisas@pri.lt; algis@pri.lt

2023-01- Nr. S1-

DĖL PRITARIMO PROJEKTINIAMS SPRENDINIAMS

Kupiškio rajono savivaldybės administracija pritaria UAB Projektavimo ir restauravimo instituto parengto ir pateikto peržiūrėti „Negyvenamosios paskirties pastato – malūno (Šmito malūnas su technologine įranga, u.k. 22035, S. Dariaus ir S.Girėno g. 12A, Kupiškio m., Kupiškio r. sav., tvarkybos darbų (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarinės grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įdiegimo), keičiant statinio paskirtį į kultūros ir pagalbinių pastatų griovimo, rekonstravimo projekto“ Nr. PRI.21-52-TP-PTD projektiniams sprendiniams.

Administracijos direktorius

Kęstutis Jakštas

Virginija Vanagienė, tel. (8 459) 51 414, el. p. virginija.vanagiene@kupiskis.lt

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Kupiškio rajono savivaldybės administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PRITARIMO PROJEKTINIAMS SPRENDINIAMS
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-01-03 Nr. S1-5 (4.10 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kęstutis Jakštas Administracijos direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-01-03 10:14
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2020-06-30 09:21 - 2023-06-30 09:21
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gražina Šilienė Specialistas(-ė)
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-01-03 10:22
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2019-09-03 10:07 - 2024-09-01 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20221227.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2023-01-03)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2023-01-03 nuorašą suformavo Gražina Šilienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
PANEVĖŽIO-UTENOS TERITORINIS SKYRIUS**

UAB "Projektavimo ir restauravimo institutas"
el. p. ofisas@pri.lt

2022-09-30 Nr. 2PU-1020-(12.87-PU)
į 2022-09-29 Nr. D-071991

DĖL PROJEKTO PATIKRINIMO

Išnagrinėjome UAB "Projektavimo ir restauravimo institutas" parengtą ir per KPEPIS pateiktą (2022-09-29 Nr. D-071991) Šmito malūno su technologine įranga u. k. 22035 Dariaus ir Girėno g.12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo) projektą Nr. PRI.21052-01-TP-PTD, projekto vadovas Algirdas Steponavičius, LR KM NKPA specialisto atestatas Nr. 416. Specialiąją ekspertizę atliko Evaldas Zilinskas, LR KM NKPA specialisto atestatas Nr. 888.

Pritariame pateiktai projektinei dokumentacijai.

Vedėjas

Arūnas Giraitis

Birutė Beresnevičienė, tel. (8 45) 468626, el. p. birute.beresneviene@kpd.lt

Biudžetinė įstaiga, Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188692688
Skyriaus duomenys: Respublikos g. 38, LT-35173 Panevėžys, tel. (8 45) 468626,
Utenio a. 5, LT-28248 Utena, tel. (8 389) 597 48, el. paštas panevezys-utena@kpd.lt

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.04.01:2014
„Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo
taisyklės“
2 priedas

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio-Utenos teritorinis skyrius
(išdavusios institucijos pavadinimas)

LEIDIMAS

ATLIKTI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO AR KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKYBOS DARBUS

2022-09-30 Nr. LPP-26
Panevėžys

Kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio: Šmito malūnas su technologine įranga,
(pavadinimas, adresas,

Kupiškio rajono sav., Kupiškio sen., Kupiškio m., S. Dariaus ir S. Girėno g. 12a, KVR u.k.
22035, NTR Nr. 5792-0001-0013, žem. skl. kadastrinis Nr. 5720/0004:0281,
unikalus kodas Kultūros vertybių registre, unikalus Nekilnojamojo turto registro Nr.)

valdytojui: Kupiškio rajono savivaldybės administracija, Vytauto g. 2, Kupiškis, kodas 188774975
(juridinio asmens pavadinimas, buveinė, kodas, telefono ir fakso numeriai, vadovo vardas ir pavardė
tel. 8 687 52428, direktorius Kęstutis Jakštas, tel. (8 459) 35 500, savivaldybe@kupiskis.lt, įgaliotas
arba fizinio asmens vardas, pavardė, gimimo data, telefonas, nuolatinės gyvenamosios vietos adresas)
asmuo - Kupiškio rajono savivaldybės Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vyriausiasis
specialistas Vytis Zavackas (Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus
įgaliojimas 2022-09-29), tel. (8 459) 35 536, el. p. vytis.zavackas@kupiskis.lt;

leidžiama atlikti šiuos tvarkomuosius paveldosaugos darbus: remonto, konservavimo,
restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo)
pagal tvarkybos darbų projektą: Šmito malūno su technologine įranga u. k. 22035 Dariaus ir
Girėno g.12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo,
restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo) projektą Nr.
PRI.21052-01-TP-PTD,
(projekto pavadinimas, projekto laida)

kurį parengė: UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“, PV Algirdas Steponavičius,
NKPA specialisto atestatas Nr. 416, galioja iki 2024-05-07, tel. 8 686 07096, el.p. info@pri.lt,
(rengėjo vardas, pavardė, atestato Nr. ir galiojimo data, telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

kurio paveldosaugos (specialiąją) ekspertizę atliko: Evaldas Zilinskas, NKPA specialisto
(vardas, pavardė,
atestatas Nr. 888, galioja 2026-03-30,
atestato Nr. ir galiojimo data, telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

vadovaujant darbų vadovui: _____
(vardas, pavardė, atestatų Nr. ir galiojimo datos, telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

Papildomi paveldosaugos reikalavimai atliekant tvarkybos darbus:

Vadovaujantis nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 23¹ straipsnio 1 dalimi - atlikti nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybą turi teisę nustatytus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantys ir nustatyta tvarka atestuoti specialistai, gavę nekilnojamojo kultūros paveldo specialisto kvalifikacijos atestatą, ir neatestuoti jų pagalbininkai, vadovaujami atestuoto specialisto. Už atliekamus darbus atsako atestuotas specialistas.

Darbus vykdyti nepažeidžiant Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktu 2015-11-24 Nr. KPD-RM-2272 (duomenys <http://kvr.kpd.lt/>) nustatytų objekto vertingųjų savybių.

Tvarkybos darbų metu aptikus archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojas privalo apie tai pranešti leidimą atlikti tvarkybos darbus išdavusiai institucijai.

Pasikeitus leidime atlikti tvarkybos darbus nurodytiems kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio, kurio tvarkybos darbus leista atlikti, valdytojo ar darbų vadovo rekvizitams (kontaktiniams duomenims, valdytojo fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresui ar valdytojo juridinio asmens pavadinimui ar buveinės adresui), apie tai valdytojas privalo informuoti leidimą išdavusią instituciją raštu per 7 darbo dienas nuo nurodytų duomenų pasikeitimo.

Papildoma informacija:

(buvusio leidimo atlikti tvarkybos darbus Nr., išdavimo data ir kt.)

Vedėjas Arūnas Giraitis

(pareigų pavadinimas, parašas, vardas, pavardė)

Leidimas įteiktas:

patalpintos KPEPIS, išsiųstos įgaliotam asmeniui el. p. vytis.zavackas@kupiskis.lt

Kupiškio rajono savivaldybės Kultūros,
švietimo ir sporto skyriaus
vyriausiasis specialistas
(pagal įgaliojimą)

(valdytojo ar jo įgalioto asmens pareigos,
nurodoma juridinio asmens atveju)

(parašas)

Vytis Zavackas

(vardas ir pavardė)

A.V. (juridinio asmens atveju)

(data)

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

„Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų
statybos darbų projekto ar tvarkomųjų paveldosaugos
Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.03.01:2005
darbų projekto paveldosaugos (specialiosios)
ekspertizės atlikimo taisyklės“
priedas

**Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų projekto ar tvarkomųjų
paveldosaugos darbų projekto paveldosaugos (specialiosios) ekspertizės
AKTAS Nr. 22/209-TvDP-1**

2022-09-22
(data)

VILNIUS
(SUDARYMO VIETA)

Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio duomenys

(pavadinimas, adresas, unikalus Kultūros vertybių registro kodas, statinio ir statinio užimamo ar jam naudoti reikalingo žemės sklypo unikalus numeris Nekilnojamojo turto registre)

Šmito malūnas su technologine įranga, Dariaus ir Girėno g. 12A, Kupiškio m., Kupiškio r. sav.,
unikalus kodas kultūros vertybių registre 22035; Statinių ar žemės sklypų unikalus numeris
nekilnojamojo turto registre: 5792-0001-0013.

Projekto pavadinimas

Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035 Dariaus ir Girėno g. 12A, Kupiškio m., Kupiškio
raj. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarinės grėsmės pašalinimo
(apsaugos techninių priemonių įdiegimo) projektas:

(Dalis projekto "Negyvenamos paskirties pastato – malūno (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035
Dariaus ir Girėno g. 12A, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo,
restauravimo ir avarinės grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įdiegimo), keičiant statinio
paskirtį į kultūros [7.10] ir pagalbinių pastatų griovimo, rekonstravimo projektas.

Duomenys apie tvarkomųjų statybos darbų projektuotoją

(juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė, fizinio asmens vardas, pavardė)
(kvalifikacijos atestatų, teisės rengti ypatingų statinių projektus pripažinimo pažymų išdavimo datos bei numeriai)

UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“, įmonės kodas 124563175, Gedimino pr. 21, Vilnius.
tel. 2624882.

Duomenys apie tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto rengėją

(vardas, pavardė, kvalifikacijos atestato data bei numeris)

PV Algirdas Steponavičius, AM atest. Nr. A213, NKPAS atest. Nr. 0416;

PDV A. Linauskaitė, AM atest. Nr. A029, NKPAS atest. Nr. 0511;

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

PDV konstr. K. Ablašinskas, atest. Nr. 24327, 0865'

PDV elektr. T. Bieliauskas, atest. Nr. 22076, 0296.

Projekto vertinimas

Objektas įrašytas į LR kultūros vertybių registrą 1995-06-12 KVAD įsakymu Nr. 71, paskelbtas saugomu viešajam pažinimui ir naudojimui KM 2005-04-29 įsakymu Nr. IV-190. Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės patikslintos 2015-11-24 Aktu Nr. KPD-RM-2272. Pakeitus apskaitos duomenis, į Kultūros vertybių registrą objektas įrašytas ne kaip kompleksas (malūnas ir technologinė įranga su atskiru kvr numeriu - 2097), o kaip „pavienis objektas“.

Projekto sprendiniai parengti remiantis:

- Tyrimų ir kitų priešprojektinių darbų (Inžinerinis topografinis planas, Fotogrametriniai apmatavimai, Inžineriniai geologiniai tyrimai, Konstrukcijų tyrimai (papildymas), Objektui anksčiau atlikti tyrimai: Konstrukcijų, mūro drėgmės ir užterštumo tyrimai, Pirminis malūno įrangos ir architektūros būklės vertinimas) išvadomis ir rekomendacijomis;
- Statinio projektavimo užduotimi (techninė specifikacija);
- Kultūros paveldo objekto apskaitos dokumentacija;
- Inventorine medžiaga;
- Projektiniais pasiūlymais (PRI.17017-01) – nepateiktas derinimas su KPD teritoriniu sk.;
- Specialiaisiais paveldosaugos reikalavimais – laikinuoju apsaugos reglamentu (2019-05-08 Nr. SPRD-00-190508-00103). Tvarkybos darbų projektavimo sąlygos (pagal PTR 3.02.01:2014 „Tvarkybos darbų projektavimo sąlygų išdavimo taisyklės“) neišduotos;
- Kitais projekto sprendinius lemiančiais teisės aktais;
- Galiojančiais paveldo tvarkybos reglamentais, statybinių medžiagų bei technologijų panaudojimo rekomendacijomis.

Projekte pateikiami šie tvarkybos darbai:

Konservavimas:

Autentiškų malūno įrenginių konservavimas vietoje, jų neišardžius;

Restauravimas:

- Fasadų restauravimas (akmenų mūro restauravimas, plytų mūro intarpų plotų restauravimas, langų ir vartų autentiškų angokraščių restauravimas);
- Vidaus patalpų restauravimas (sienų akmenų mūro ir tinko restauravimas, sienų plytų mūro intarpų restauravimas, konstruktyviai pažeistų sienos plotų restauravimas tvirtinant, langų, vartų ir durų plytų

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

mūro autentiškų angų ir angokraščių restauravimas, medinių laiptų restauravimas, autentiškų metalinių durų su apkaustais ir lango groių restauravimas, autentiško metalinio lauko šviestuvo ir kronšteino restauravimas);

Remontas;

- Esančių avarinėje būklėje laiptų demontavimas, gaminimas naujų pagal autentiškus;
- Langų keitimas naujais, analogiškos konstrukcijos, skaidymo tipo esamiems langams, gaminiais – langai (ir vartai) nėra įrašyti vertinimo akte kaip vertingosios savybės bet tvarkomi kaip integrali fasadų dalis;
- Naujų vartų gaminimas iš medžio pagal regioninius analogus (nėra vertinimo akte - žr. aukščiau);
- Akmeninio grindinio remontas (atstatomi išlikę grindinio akmenys, trūkstami dangos plotai papildomi analogiško dydžio ir formos akmenimis);
- Lauko akmenų nuogrindos įrengimas visu perimetru:
- Perdangų tvarkyba (perdangų atstatymas į projektinę padėtį, sijų galų tvarkyba) – šie darbai pateikiami konstrukcijų dalyje ir TP architektūrinėje dalyje, perdangos vertinimo akte įrašytos kaip vertingosios savybės.

Projekto sprendiniais užtikrinamas tvarkomo pastato konstrukcijų estetiškos išraiškos autentiškumas. Blogos fizinės būklės vertingosios savybės (laiptai, perdangos ir pan.) nefiksuotos vertinimo akte „tupo“ savoka norint apibūdinti blogos/avarinės būklės autentiškas konstrukcijas, kurių pagal jų turinį negalima būtų tvarkyti [statyme numatytais „Tvakomaisiais paveldosaugos darbais“, pritaikant tik darbų rūšį – „remontas“. Numatytos techninės ir technologinės priemonės - elektrotechnikos, žaibosaugos, gaisro aptikimo ir signalizavimo, apsauginės signalizacijos sprendiniai, konstrukcijų sprendiniai, yra būtini objekto elementų įrengimui ir eksploatacijai. Projekto sprendiniuose nėra numatyti darbai, galintys sunaikinti ar kitaip pakenkti statinio, jo konstrukcijų fizinėms savybėms. Numatomų darbų pobūdis atitinka atskirų objekto elementų fizinį turinį, siūlomi tvarkymo būdai yra priimtini.

Projekto sprendiniai nepažeidžia valstybės, visuomenės ir trečiųjų asmenų interesų. Projektas atitinka paveldo tvarkybos reglamentų (PTR) keliamus specialiuosius kultūros paveldo objektų apsaugos reikalavimus.

Projekto sprendiniai iš esmės nepažeidžia teisės aktuose nustatytų paveldosaugos reikalavimų, užtikrinančių autentiškumo išsaugojimą

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

Privalomos pastabos

Projektui esminių pastabų nėra.

Rekomendacijos projektui tobulinti

Jeigu, atliekant darbus, teritorijoje ir statinyje būtų nustatytos papildomos vertingosios savybės, įtakojančios projekto sprendinius, daliniai numatytų sprendinių pakeitimai įmanomi koreguojant projektą nustatyta tvarka. Projektas koreguotinas nustatyta tvarka, jei atliekant statybos darbus įvertinus galimų fizinių tyrimų rezultatus, tai galėtų įtakoti (tobulinti) projekto sprendinius. Projekto rengėjams rekomenduojama papildyti projektą atsižvelgiant į neesminio pobūdžio pastabas. Būtina vadovautis Lietuvos Respublikos Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo 9 straipsnio 3 paragrafo nuostatomis. Vykdamas žemės judinimo darbus, atliekami archeologiniai tyrimai pagal PTR „Archeologinio paveldo tvarkyba“ nustatytus reikalavimus.

Projekto įvertinimo išvados

Ekspertuojamo projekto sprendiniai iš esmės atitinka nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugą nustatančių teisės aktų reikalavimus, siūloma projektą derinti (projektui pritarti).

Ekspertizę atliko:

2021-05-12 Nr. 0888

(kvalifikacijos atestato išd. data ir Nr.)

(parašas)

Evaldas Zilinskas

(vardas, pavardė)

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

**Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų projekto ar tvarkomųjų
paveldosaugos darbų projekto paveldosaugos (specialiosios) ekspertizės
AKTAS Nr. 221209-TP-1**

2022-09-23
(data)

VILNIUS
(SUDARYMO VIETA)

Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio duomenys

(pavadinimas, adresas, unikalus Kultūros vertybių registro kodas, statinio ir statinio užimamo ar jam naudoti reikalingo žemės sklypo unikalus numeris Nekilnojamojo turto registre)

*Šmito malūnas su technologine įranga, Dariaus ir Girėno g. 12A, Kupiškio m., Kupiškio r. sav.,
unikalus kodas kultūros vertybių registre 22035; Statinių ar žemės sklypų unikalus numeris
nekilnojamojo turto registre: 5792-0001-0013, dirbtuvės: 5790-0001-0046.*

Projekto pavadinimas

*Negyvenamos paskirties pastato – malūno (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035
Dariaus ir Girėno g. 12A, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo,
restauravimo ir avarinės grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įdiegimo), keičiant
statinio paskirtį į kultūros [7.10] ir pagalbinių pastatų griovimo, rekonstravimo projektas.*

Duomenys apie tvarkomųjų statybos darbų projektuotoją

(juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė, fizinio asmens vardas, pavardė)
(kvalifikacijos atestatų, teisės rengti ypatingų statinių projektus pripažinimo pažymų išdavimo datos bei numeriai)

*UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“, įmonės kodas 124563175, Gedimino pr. 21, Vilnius.
tel. 2624882.*

Duomenys apie tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto rengėją

(vardas, pavardė, kvalifikacijos atestato data bei numeris)

PV Algirdas Steponavičius, AM atest. Nr. A213, NKPAS atest. Nr. 0416;

PDV A. Linauskaitė, AM atest. Nr. A029, NKPAS atest. Nr. 0511;

PDV konstr. K. Ablaciński, atest. Nr. 24327, 0865'

Priestato (dirbtuvių) archit. R. Bardauskas.

Projekto vertinimas

Objektas įrašytas į LR kultūros vertybių registrą 1995-06-12 KVAD įsakymu Nr. 71, paskelbtas saugomu viešajam pažinimui ir naudojimui KM 2005-04-29 įsakymu Nr. IV-190. Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės patikslintos 2015-11-24 Aktu Nr. KPD-RM-2272. Pakeitus apskaitos duomenis, į Kultūros vertybių registrą objektas įrašytas ne kaip kompleksas (malūnas ir technologinė įranga su atskiru kvr numeriu - 2097), o kaip „pavienis objektas“. Pastatai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, neįrašyti į kultūros vertybių registrą, sužymėti kultūros paveldo objekto teritorijos ribų plane (žr. www.kpd.lt)

Projekto sprendiniai parengti remiantis:

- Tyrimų ir kitų priešprojektinių darbų (Inžinerinis topografinis planas, Fotogrametriniai apmatavimai, Inžineriniai geologiniai tyrimai, Konstrukcijų tyrimai (papildymas), Objektui anksčiau atlikti tyrimai: Konstrukcijų, mūro drėgmės ir užterštumo tyrimai, Pirminis malūno įrangos ir architektūros būklės vertinimas) išvadomis ir rekomendacijomis;
- Statinio projektavimo užduotimi (technine specifikacija);
- Kultūros paveldo objekto apskaitos dokumentacija;
- Inventorine medžiaga;
- Projektiniais pasiūlymais (PRI.17017-01) – nepateiktas derinimas su KPD teritoriniu sk.;
- Specialiaisiais architektūros reikalavimais (2019-05-09 Nr. SARD-53-190509-0002);
- Specialiaisiais paveldosaugos reikalavimais – laikinuoju apsaugos reglamentu (2019-05-08 Nr. SPRD-00-190508-00103);
- Kupiškio miesto bendruoju planu 2008-02-14 spr. Nr. T3-18;
- Kitais projekto sprendinius lemiančiais teisės aktais;
- Galiojančiais statybos techniniais reglamentais, paveldo tvarkybos reglamentais, statybinių medžiagų bei technologijų panaudojimo rekomendacijomis.

Numatomi pagrindinio pastato – malūno restauravimo ir pritaikymo muziejinei funkcijai bei pagalbinių pastatų griovimo ir rekonstravimo darbai. Projekte pateikiami šie tvarkomieji statybos darbai:

- 6 menkaverčių pastatų pietinėje ir vakarinėje sklypo dalyje demontavimas;
- Pamatų dalies aplink malūną sutvarkymas;
- Priestato (kad. Nr. 5790-0001-0046) rekonstravimas (pastato plano pritaikymas prie malūno išorinio apskritimo, pietinio ir rytinio priestato fasadų konstrukcijos restauravimas, naujų patalpų įrengimas);

- Malūno pastato viršutinės dalies atkūrimas, įrengiant stiklinę konstrukciją;
- Metalinių konstrukcijų ažūrinės metalo grotelių dangos platformos įrengimas virš esamų technologinių įrenginių viršutiniame aukšte;
- Vidaus patalpų tvarkymas;
- Perdangų tvarkyba (perdangų atstatymas į projektinę padėtį, sijų galų tvarkyba) – šie darbai pateikiami konstrukcijų dalyje ir TP architektūrinėje dalyje, perdangos vertinimo akte įrašytos kaip vertingosios savybės;
- Apsaugos techninių priemonių įrengimas;
- Teritorijos tvarkymas (takai, automobilių stovėjimo aikštelė, vejos, aplinkos pritaikymas renginiams ir žmonių su negalia poreikiams, sklypo funkcinė įranga – mažieji kraštovaizdžio statiniai);
- inžinerinių tinklų prijungimas prie bendramiestinių tinklų.

Projekto sprendiniais užtikrinamas autentiškų tvarkomo pastato konstrukcijų estetiškos išraiškos autentiškumas. Numatytos techninės ir technologinės priemonės - elektrotechnikos, žaibosaugos, gaisro aptikimo ir signalizavimo, apsauginės signalizacijos sprendiniai, konstrukcijų sprendiniai, yra būtini objekto elementų įrengimui ir eksploatacijai. Projekto sprendiniuose nėra numatyti darbai, galintys sunaikinti ar kitaip pakenkti statinio, jo konstrukcijų fizinėms savybėms. Numatyti planiniai, funkciniai ir estetiški elementai, techninės ir technologinės priemonės, sklypo elementų sprendiniai yra būtini objekto funkcionavimui ir pritaikymui, estetiški ir funkciniai sprendiniai suprojektuoti prisilaikant šiuolaikinių funkcinių, estetinių ir logika pagrįstų eksploatacinių poreikių. Numatomų darbų pobūdis atitinka atskirų objekto elementų fizinį turinį, siūlomi tvarkymo būdai yra priimtini. Projekto sprendiniai nepažeidžia valstybės, visuomenės ir trečiųjų asmenų interesų. Projektas atitinka paveldo tvarkybos reglamentų (PTR) keliamus specialiuosius kultūros paveldo objektų apsaugos reikalavimus.

Projekto sprendiniai nepažeidžia teisės aktuose nustatytų paveldosaugos reikalavimų, užtikrinančių autentiškumo išsaugojimą

Privalomos pastabos

Projektui pastabų nėra.

Rekomendacijos projektui tobulinti

Jei, atliekant darbus, teritorijoje ir statinyje (malūne) ir teritorijoje būtų nustatytos papildomos vertingosios savybės, įtakojančios projekto sprendinius, daliniai numatytų sprendinių pakeitimai įmanomi koreguojant projektą nustatyta tvarka. Projektas koreguotinas nustatyta tvarka, jei atliekant

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

statybos darbus įvertinus galimų fizinių tyrimų rezultatus. tai galėtų įtakoti (tobulinti) projekto sprendinius. Būtina vadovautis Lietuvos Respublikos Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo 9 straipsnio 3 paragrafo nuostatomis. Vykdamas žemės judinimo darbus, atliekami archeologiniai tyrimai pagal PTR „Archeologinio paveldo tvarkyba“ nustatytus reikalavimus.

Projekto įvertinimo išvados

Ekspertuojamo projekto sprendiniai atitinka nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų teritorijų apsaugą nustatančių teisės aktų reikalavimus, siūloma projektą derinti (projektui pritarti).

Ekspertizę atliko:

2021-05-12 Nr. 0888

(kvalifikacijos atestato išd. data ir Nr.)

(parašas)

Evaldas Zilinskas

(vardas, pavardė)

KOPIJA TIKRA

PV A. Steponavičius

NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO
 (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035)
 Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav.
TVARKYBOS DARBŲ, KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS
IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GRIOVIMO, REKONSTRAVIMO PROJEKTAS

PROJEKTO BYLOS BRĖŽINIŲ
ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Brėžinio pavadinimas	Lapo Nr.	Lapų sk.	Laida	Pastabos
1	2	3	4	5	6
A. BENDROSIOS DALIES BRĖŽINIAI					
1.	Situacijos schema	EP.B-01	1	0	
2.	Ardymo darbų planas	SP.B-02			
3.	Sklypo planas, dangų planas	SP.B-03	1	0	
4.	Suvestinis inžinerinių tinklų planas	SP.B-06	1	0	
5.	Rostverkai atraminiam rėmui. Pirmo aukšto kolonos	K-B.5	1	0	
6.	Laikančių elementų skaičiuojamoji schema		1	0	
7.	Atraminų rėmų montavimo schema	K-B.2	1	0	
8.	Kupolo aliuminio konstrukcijų schema		1	0	
9.	Priestato pamatų brėžinys	K-B.21	1	0	
10.	Priestato stogo konstrukcijų planas	K-B.27	1	0	

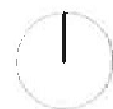
	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	PRI.21052-XX-TP-BD.7-BŽ	Laida	Lapas	Lapų
			0	1	1

SITUACIJOS SCHEMA:

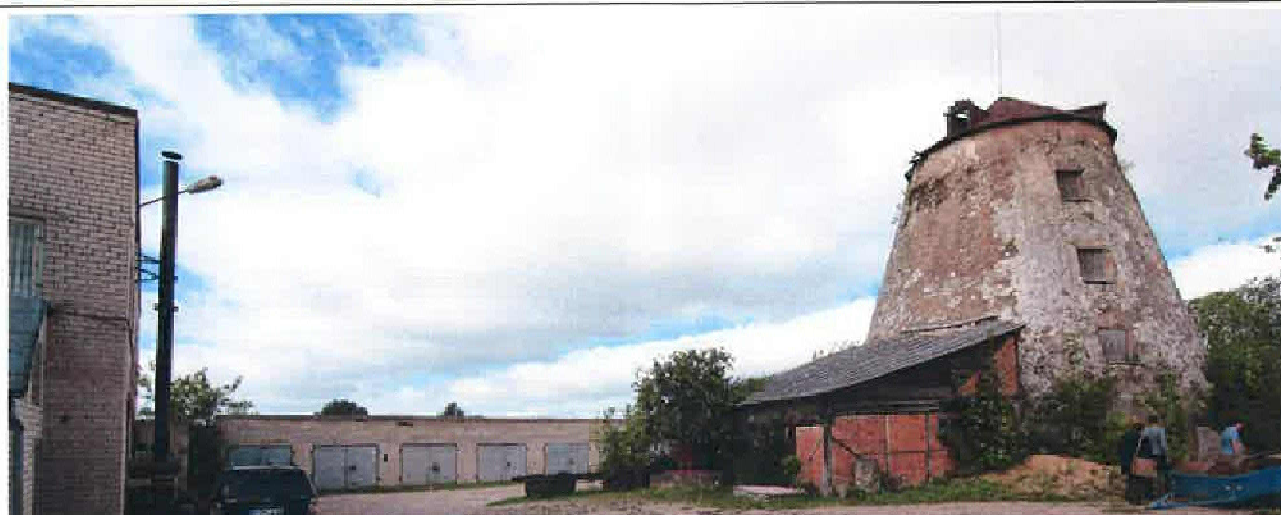
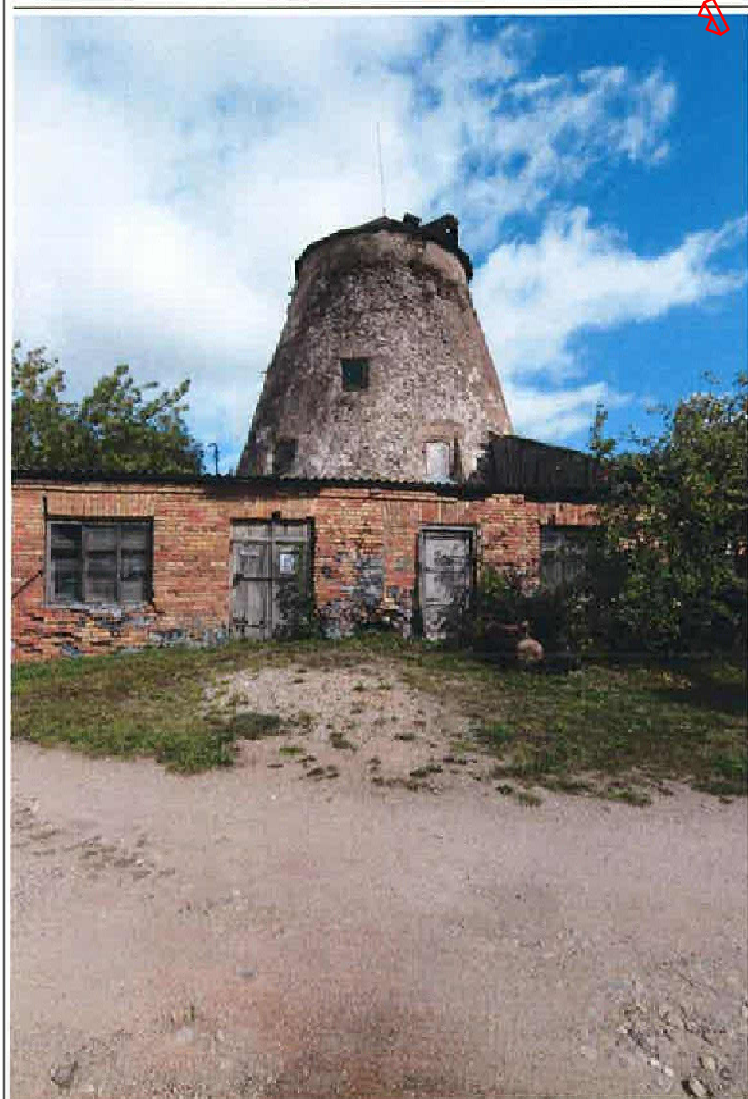
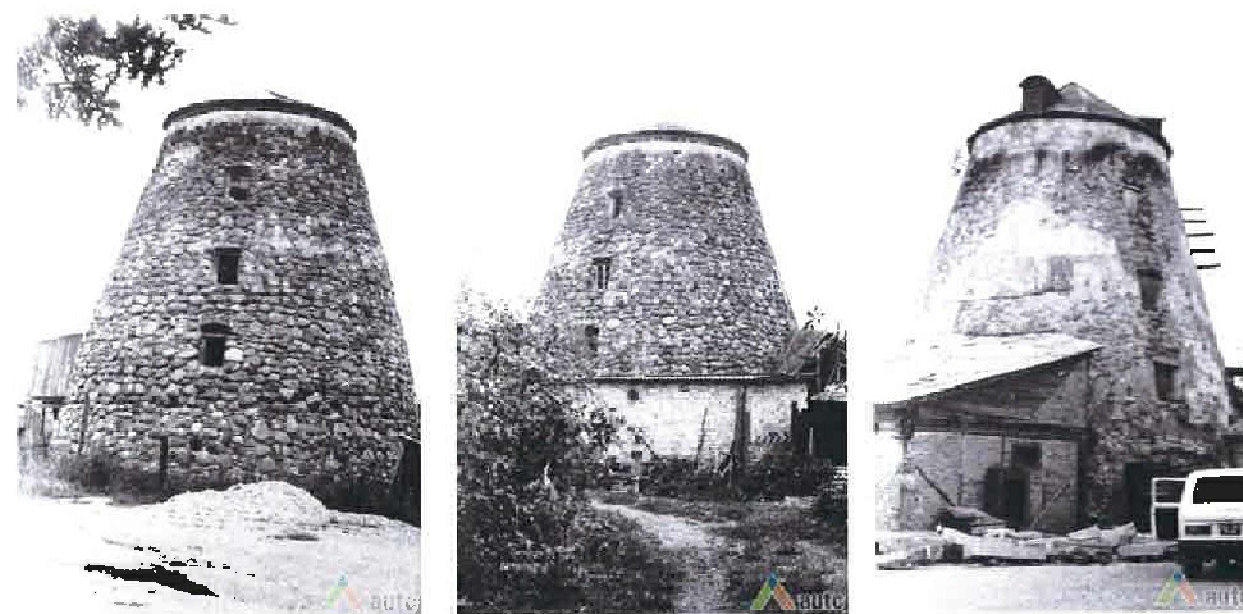

L. STUOKOS GUCEVIČIAUS AIKŠTĖ

REKONSTRUOJAMO MALŪNO
APLINKINĖ TERITORIJA
REKONSTRUOJAMO MALŪNO VIETA

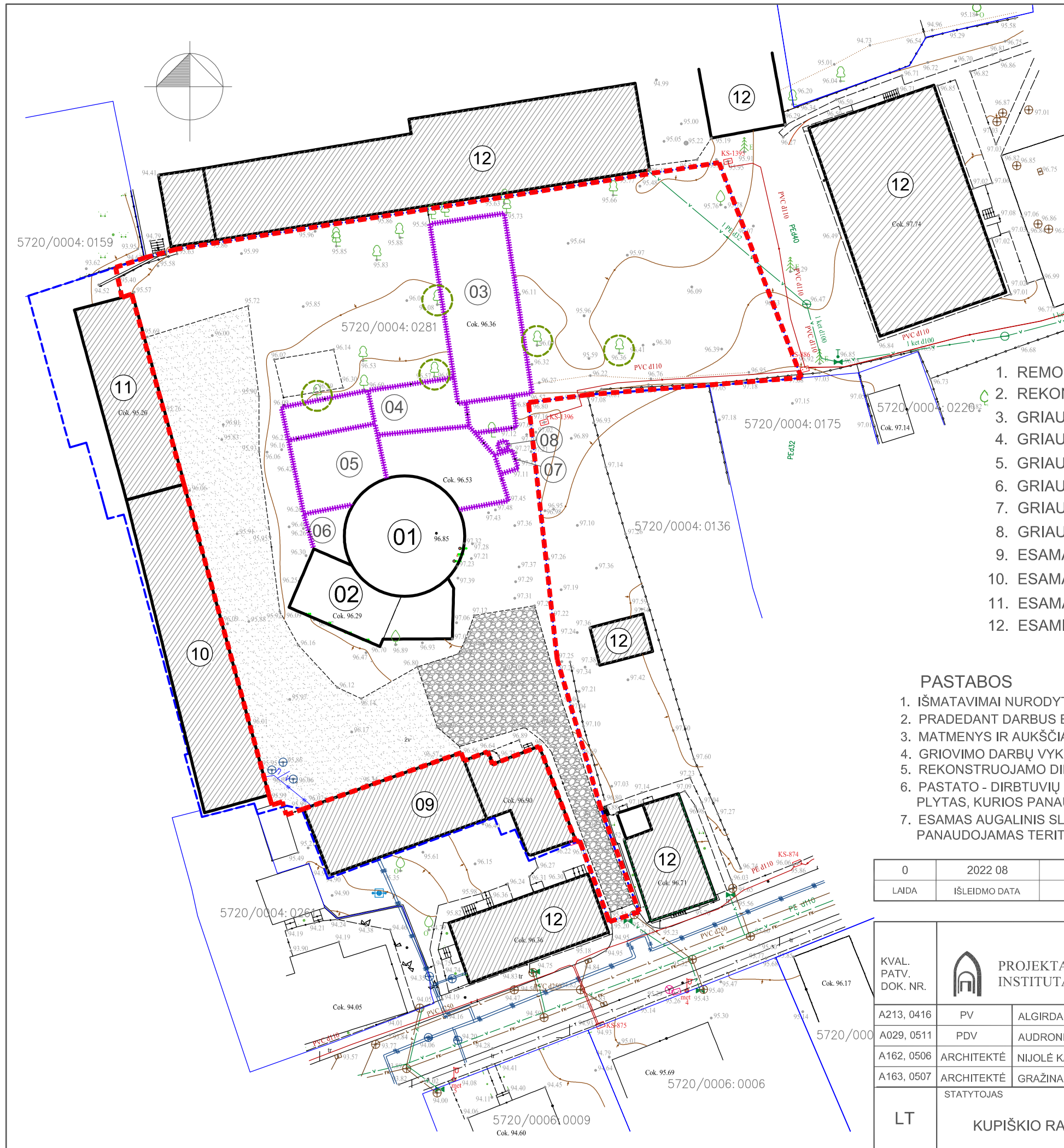
DAR NETINKUOTO MALŪNO STATINIO FOTOFIKSACIJOS:

ESAMOS PADĖTIES FOTOFIKSACIJOS.

KVAL. PATV. DOK. NR.	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS		Negyvenamos paskirties pastato -malūno (ŠMITO MALŪNO su technologine įranga u. k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a Kupiškio m., Kupiškio r. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarinės grėsmės pašalinimo-apsaugos techninių priemonių įdiegimo), keičiant paskirtį į kultūros [7.10] ir pagalbinį pastatų griovimo, rekonstravimo PROJEKTAS		
A213, 0416	PV	ALGIRDAS STEPONAVIČIUS	DOKUMENTO PAVADINIMAS		
A029, 0511	PDV	AUDRONĖ LAINAUSKAITĖ	SITUACIJOS IR ESAMOS PADĖTIES SCHEMA		
LT	STATYTOJAS	KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ	DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ
			PRI.21052-TP-SP.B-01	1	1

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- TVARKOMOS TERITORIJOS RIBA
- ESAMI PASTATAI
- ESAMI RESTAUROJAMI - REKONSTRUOJAMI PASTATAI
- SKLYPO RIBOS
- GRIAUNAMI PASTATAI IR STATINIAI
- DEMONTUOJAMAS RESTAUROJAMAS GRINDINYS
- DEMONTUOJAMA ŽVYRO DANGA
- ESAMI SAUGOMI MEDŽIAI

PASTATŲ EKSPLIKACIJA

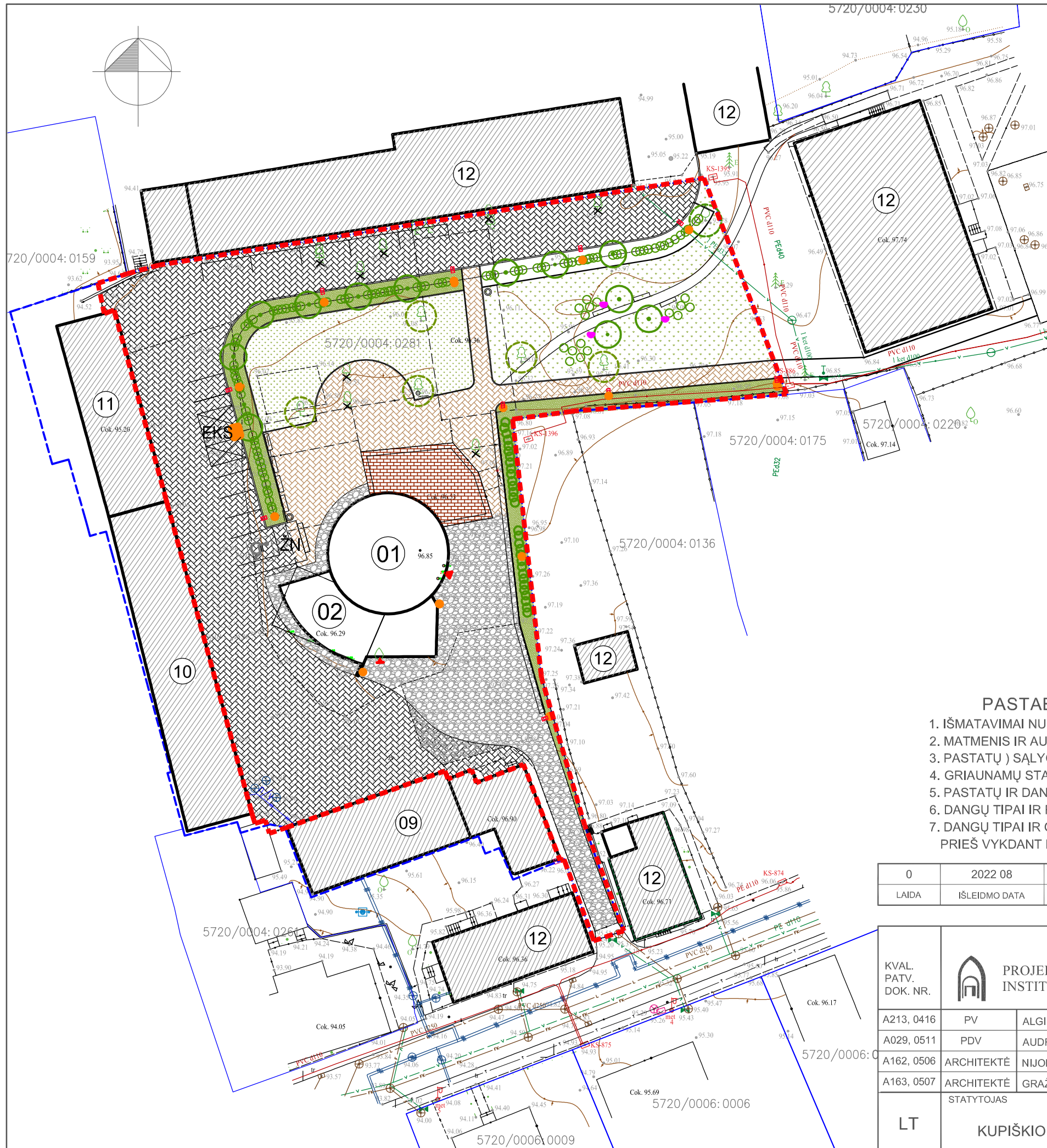
1. REMONTUOJAMAS PASTATAS - MALŪNAS (Un. Nr. 5792-0001-0013)
2. REKONSTRUOJAMAS PASTATAS - DIRBTUVĖS (Un. Nr. 5792-0001-0124)
3. GRIAUNAMAS PASTATAS - GARAŽAS (Un. Nr. 5792-0001-0046)
4. GRIAUNAMAS PASTATAS - DIRBTUVĖS (Un. Nr. 5792-0001-0084)
5. GRIAUNAMAS PASTATAS - DIRBTUVĖS (Un. Nr. 5792-0001-0113)
6. GRIAUNAMAS PASTATAS - ŪKINIS PASTATAS (Un. Nr. 5792-0001-0102)
7. GRIAUNAMAS PASTATAS - ŪKINIS PASTATAS (Un. Nr. 5792-0001-0098)
8. GRIAUNAMAS KIEMO STATINYS (LAUKO TUALETAS) (Un.Nr. 5792-0001-0135)
9. ESAMAS PASTATAS ADMINISTRACINIS PASTATAS
10. ESAMAS PASTATAS - GARAŽAS
11. ESAMAS PASTATAS- DIRBTUVĖS
12. ESAMI KAIMYNINIAI PASTATAI

PASTABOS

1. IŠMATAVIMAI NURODYTI METRAIS.
2. PRADEDANT DARBUS ESAMI SAUGOMI MEDŽIAI APRIŠAMI LENTOMIS.
3. MATMENYS IR AUKŠČIAI TIKSLINAMI VIETOJE PAGAL ESAMĄ PADĖTĮ.
4. GRIOVIMO DARBŲ VYKDYMO APRAŠĄ ŽIURĖTI TEKSTINĖJE DALYJE.
5. REKONSTRUOJAMO DIRBTUVIŲ - (02) ARDYMO DARBŲ APIMTYS TIKSLINAMOS VIETOJE
6. PASTATO - DIRBTUVIŲ (05) RAUDONŲ PLYTŲ MŪRO SIENOS ARDOMOS ATRENKANT IR IŠSAUGANT SVEIKAS PLYTAS, KURIOS PANAUDOJAMOS TERITORIJOS TVARKYMU.
7. ESAMAS AUGALINIS SLUOKSNIS PRIEŠ PRADEDANT DARBUS NUIMAMAS, SANDĖLIUOJAMAS IR PANAUDOJAMAS TERITORIJOS TVARKYMU

0	2022 08	STATYBŲ LEIDŽIANČIAM DOKUMENTUI GAUTI
LAIDA	IŠLEIDMO DATA	LAIIDOS STATUSAS, KEITIMO PRIEŽASTIS (JEI TAIKOMA)

KVAL. PATV. DOK. NR.	PROJEKTAVIMO IR RESTAUROVIMO INSTITUTAS		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Negyvenamos paskirties pastato -malūno (ŠMITO MALŪNAS su technologine įranga u. k. 22035) Darlaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio r. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarinės grėsmės pašalinimo-apsaugos techninių priemonių įdiegimo), keičiant paskirtį į kultūros [7.10] ir pagalbinį pastatų griovimo, rekonstravimo PROJEKTAS		
	A213, 0416	PV	ALGIRDAS STEPONAVIČIUS	STATINIO NUMERIS IR PAVADINIMAS ŠMITO MALŪNAS SU TECHNOLOGINE ĮRANGA (u. k. 22035, unikalus daikto numeris - 5792-0001-0013); sklypo Nr.5720/0004:0281 Darlaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio r. sav.	
	A029, 0511	PDV	AUDRONĖ LAINAUSKAITĖ		
	A162, 0506	ARCHITEKTĖ	NIJOLĖ KAZAKEVIČIŪTĖ		
A163, 0507	ARCHITEKTĖ	GRAŽINA KIRDEIKIENĖ	DOKUMENTO PAVADINIMAS ARDYMO DARBŲ PLANAS		
LT	STATYTOJAS KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ		DOKUMENTO ŽYMUO PRI.21052-TP-SP.B-01		LAPAS 1
					LAPŲ 1

PASTATŲ EKSPLIKACIJA

1. REMONTUOJAMAS PASTATAS - MALŪNAS (Un. Nr. 5792-0001-0013)
2. REKONSTRUOJAMAS PASTATAS - DIRBTUVĖS (Un. Nr. 5792-0001-0124)
9. ESAMAS PASTATAS ADMINISTRACINIS PASTATAS
10. ESAMAS PASTATAS - GARAŽAS
11. ESAMAS PASTATAS- DIRBTUVĖS
12. ESAMI KAIMYBINIAI PASTATAI

SUTARTINIAI PAŽYMĖJIMAI

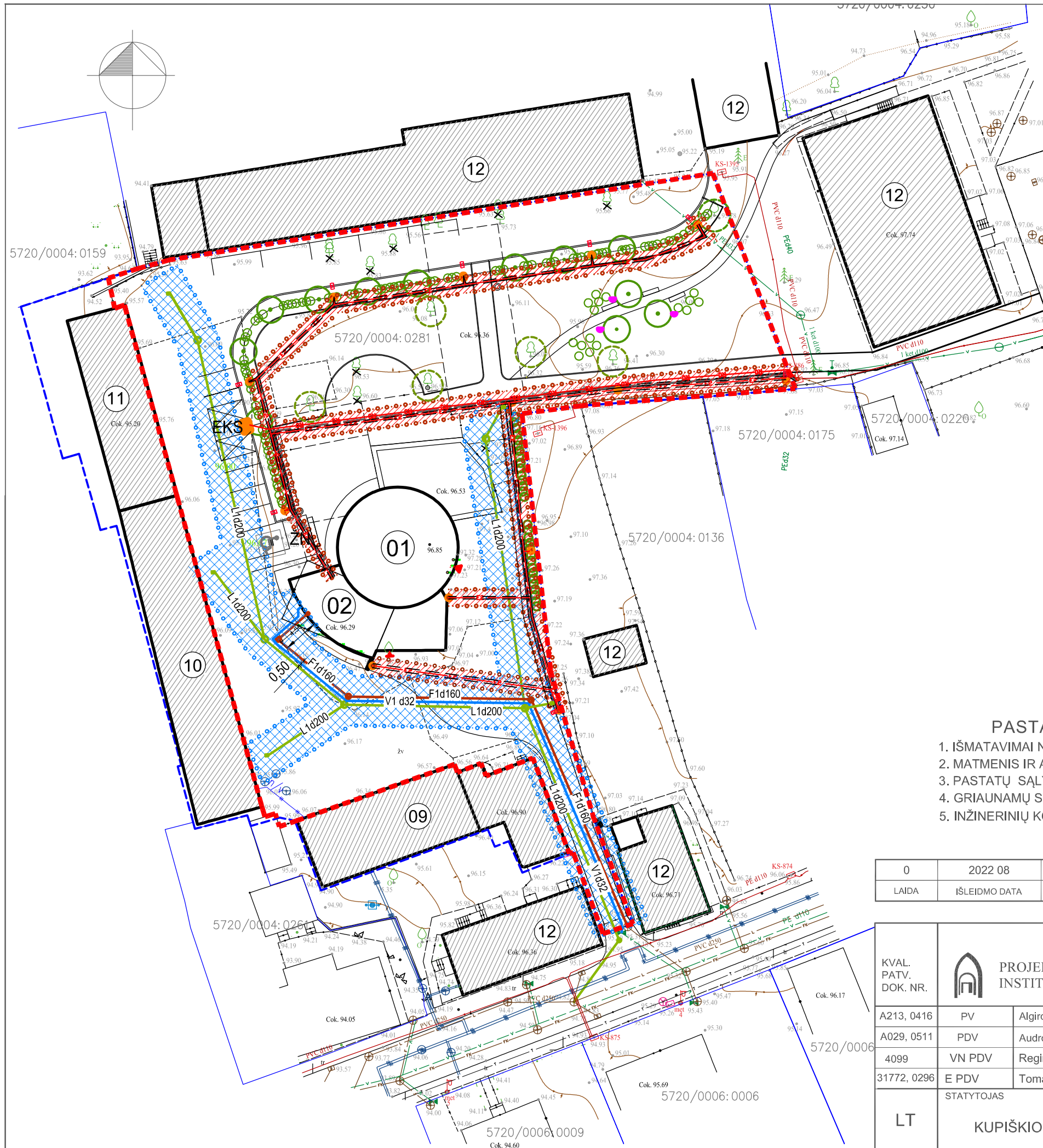
	SKLYPO RIBOS
	PASTATAI (01- ŠMITO MALŪNAS SU PRIESTATAIS)
	DEMONTUOJAMI PASTATAI IR PRIESTATAI, KERTAMI MEDŽIAI
	TAKAI, KELIO IR VEJOS BORTAI, DANGŲ RIBOS, MAŠINŲ STOVĖJIMO VIETOS (kiekis paskaičiuotas pagal normatyvinius reikalavimus +A tipo vieta žmonių su negalia transportui), suoliukai
	RESTAURUOJAMAS AKMENŲ GRINDINYS
	AKMENŲ GRINDINYS
	VAŽIUOJAMOJI TRINKELIŲ DANGA
	PĖŠČIŲŲ TRINKELIŲ DANGA (prie malūno galima eksponuoti didelių gabaritų malūno įrenginius (gimos, velenai ir kt., inžinerinė technika...))
	KERAMIKINIŲ PLYTŲ (gal išardyto priestato autentiškų plytų?) DANGA, EKSPONUOJANTI BUV. ISTORINIO N. ŠMITO LAIKŲ PRIESTATO VIETĄ
	PĖŠČIŲŲ TAKAI (gal dolomito išsijų?)
	VEJA SUSTIPRINTA
	VEJA PARKINĖ („parko“ zonoje galima numatyti supynes ar kitus laisvalaikio įrenginius)
	VEJA SU HORIZONTALIU APŽELDINIMU (šlaituose); tarp krūmų gali būti ir dekoratyvinė skalda
	DEKORATYVINIAI KRŪMAI (ir gyvatvorės)
	DEKORATYVINIAI MEDŽIAI PROJEKTUOJAMI; ESAMI
	ŠVIESTUVAI; DEKORATYVUS MEDŽIŲ LAJŲ ar krūmų grupės APŠVIETIMAS

PASTABOS

1. IŠMATAVIMAI NURODYTI METRAIS.
2. MATMENIS IR AUKŠČIŲ ALTITUDES TIKSLINTI VIETOJE PAGAL ESAMĄ STATINIŲ PADĖTĮ.
3. PASTATŲ) SĄLYGINĖ ALTITUDĖ 0.000 = 96.85.
4. GRIAUNAMŲ STATINIŲ IR ARDYMO DARBŲ PLANĄ ŽIŪRĖTI LAPE SP.B-01.
5. PASTATŲ IR DANGŲ NUŽYMĖJIMĄ ŽIŪR. LAPE SP.B-03.
6. DANGŲ TIPAI IR RENGIMO DETALĖS NURODYTOS SĄNAUDŲ ŽINIARAŠČIUOSE.
7. DANGŲ TIPAI IR GERBŪVIO ELEMENTAI BEI JŲ IŠDĖSTYMAS TIKSLINAMI RENGIANČIAME DARBO PROJEKTE PRIEŠ VYKDANT DARBUS.

0	2022 08	STATYBĄ LEIDŽIANČIAM DOKUMENTUI GAUTI
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS, KEITIMO PRIEŽASTIS (JEI TAIKOMA)

KVAL. PATV. DOK. NR.		PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS		
			Negyvenamos paskirties pastato -malūno (ŠMITO MALŪNO su technologine įranga u. k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio r. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarinės grėsmės pašalinimo-apsaugos techninių priemonių įdiegimo), keičiant paskirtį į kultūros [7.10] ir pagalbinį pastatų griovimo, rekonstravimo PROJEKTAS		
A213, 0416	PV	ALGIRDAS STEPONAVIČIUS	STATINIO NUMERIS IR PAVADINIMAS		
A029, 0511	PDV	AUDRONĖ LAINAUSKAITĖ	ŠMITO MALŪNAS SU TECHNOLOGINE ĮRANGA (u. k. 22035, unikalus daikto numeris - 5792-0001-0013); sklypo Nr.5720/0004:0281 Dariaus Ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio r. sav.		
A162, 0506	ARCHITEKTĖ	NIJOLĖ KAZAKEVIČIŪTĖ	DOKUMENTO PAVADINIMAS		
A163, 0507	ARCHITEKTĖ	GRAŽINA KIRDEIKIENĖ	SKLYPO PLANAS, DANGŲ PLANAS		
LT	STATYTOJAS	KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ	DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ
			PRI.21052-TP-SP.B-02	1	1

SUTARTINIAI ŽENKLAI

Žymėjimas	Pavadinimas
	TVARKOMOS TERITORIJOS RIBA
	ESAMI PASTATAI
	REKONSTRUOJAMI STATINIAI
	GRIUNAMI PASTATAI IR STATINIAI
	SKLYPO RIBOS
	ESAMA ŽYVO DANGA
	ESAMI SAUGOMI MEDŽIAI
	PROJEKTUOJAMI MEDŽIAI
	PROJEKTUOJAMI KRŪMAI
	PROJEKTUOJAMI NUOTEKŲ TINKLAI
	PROJEKTUOJAMI VANDENTIEKIO TINKLAI
	PROJEKTUOJAMI LIETAUS NUOTEKŲ TINKLAI
	PROJEKTUOJAMI 0,4 kV ĮVADINIAI ELEKTROS KABELIAI
	PROJEKTUOJAMI TERITORIJOS APŠVIETIMO TINKLAI
	REZERVINIS VAMZDIS EKS PAJUNGIMUI
	VANDENTIEKIO, LIETAUS IR FEKALINĖS KANALIZACIJOS TINKLŲ APSAUGOS ZONOS
	0,4 kV ELEKTROS KABELIŲ APSAUGOS ZONA

PASTATŲ EKSPLIKACIJA

1. REMONTUOJAMAS PASTATAS - MALŪNAS (Un. Nr. 5792-0001-0013)
2. REKONSTRUOJAMAS PASTATAS - DIRBTUVĖS (Un. Nr. 5792-0001-0124)
9. ESAMAS ADMINISTRACINIS PASTATAS
10. ESAMAS PASTATAS - GARAŽAS
11. ESAMAS PASTATAS- DIRBTUVĖS
12. ESAMI KAIMYNNIAI PASTATAI

PASTABOS

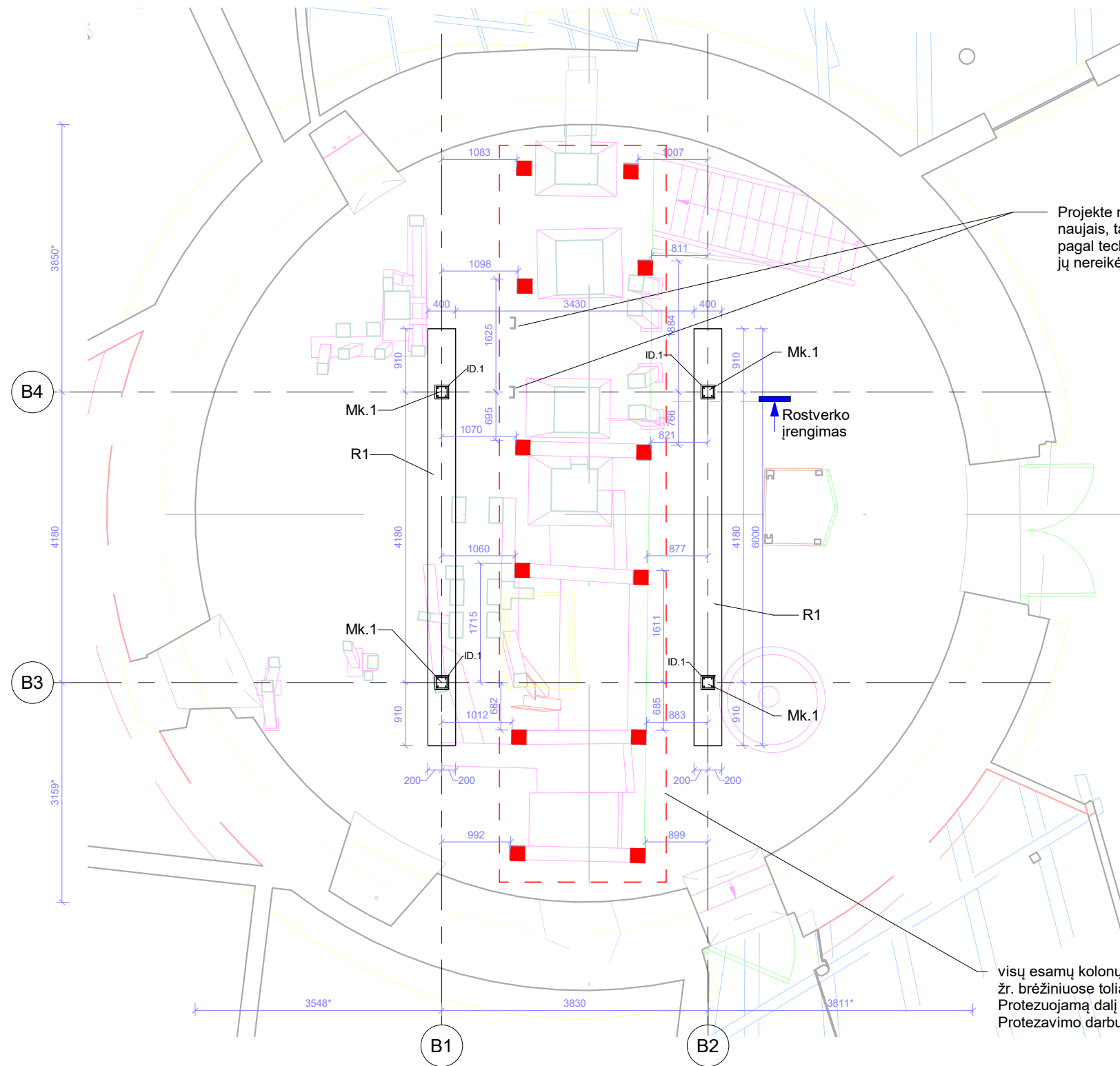
1. IŠMATAVIMAI NURODYTI METRAIS.
2. MATMENIS IR AUKŠČIŲ ALTITUDES TIKSLINTI VIETOJE PAGAL ESAMĄ STATINIŲ PADĖTĮ.
3. PASTATŲ SĄLYGINĖ ALTITUDĖ 0.000 = 96,85.
4. GRIUNAMŲ STATINIŲ IR ARDYMO DARBŲ PLANĄ ŽIŪRĖTI LAPE SP.B-01.
5. INŽINERINIŲ KOMUNIKACIJŲ DETALIZAVIMAS PATEIKIAMAS ATSKIROSE PROJEKTO DALYSE.

0	2022 08	STATYBĄ LEIDŽIANČIAM DOKUMENTUI GAUTI
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS, KEITIMO PRIEŽASTIS (JEI TAIKOMA)

KVAL. PATV. DOK. NR.		PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Negyvenamos paskirties pastato -malūno (ŠMITO MALŪNO su technologine įranga u. k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio r. sav. tvarkybos darbų (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarinės grėsmės pašalinimo-apsaugos techninių priemonių įdiegimo), keičiant paskirtį į kultūros [7.10] ir pagalbinių pastatų griovimo, rekonstravimo PROJEKTAS			
			STATINIO NUMERIS IR PAVADINIMAS ŠMITO MALŪNAS SU TECHNOLOGINE ĮRANGA (u. k. 22035, unikalus daikto numeris - 5792-0001-0013); sklypo Nr.5720/0004:0281 Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio r. sav.			
A213, 0416	PV	Algirdas Steponavičius	DOKUMENTO PAVADINIMAS SUVESTINIS INŽINERINIŲ TINKLŲ PLANAS			
A029, 0511	PDV	Audronė Linauskaitė				
4099	VN PDV	Regina Podėnienė				
31772, 0296	E PDV	Tomas Bieliauskas	DOKUMENTO PAVADINIMAS SUVESTINIS INŽINERINIŲ TINKLŲ PLANAS			
LT	STATYTOJAS	KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ	DOKUMENTO ŽYMUO	PRI.21052-TP-SP.B-06	LAPAS	LAPŲ
					1	1

Monolitiniai rostverkai rėmui, pirmo aukšto metalinės kolonos

1 : 75

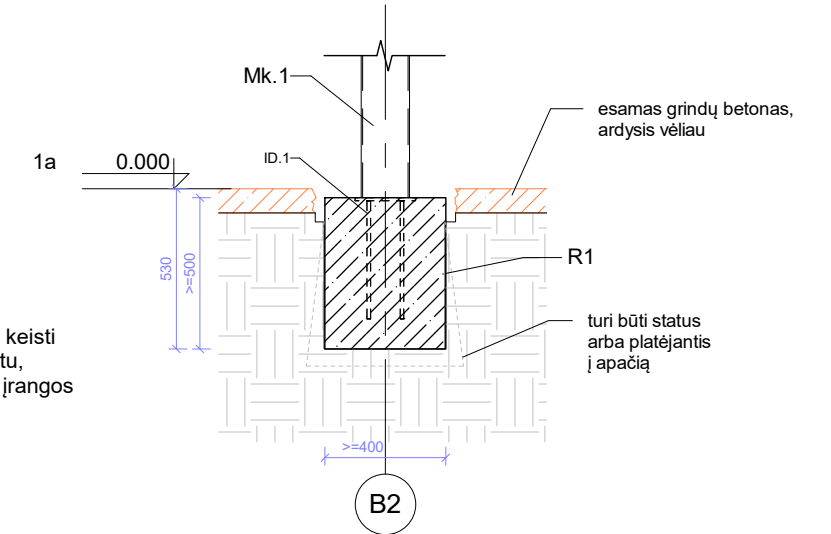

Projekte numatyta esamus metalinius elementus keisti naujais, tačiau jų poreikį būtina tikslinti darbų metu, pagal technologinę įrangą. Jei dėl technologinės įrangos jų nereikės - demontuoti visiškai.

visų esamų kolonų apačios protezuojamos. Principinį protezavimo sprendinį žr. brėžiniuose toliau. Protezuojamą dalį nustatyti nuardžius grindų dangą, bet nemažiau kaip 40cm. Protezavimo darbus atlikti tik atstačius visas medines sijas į projekcinę padėtį.

Rostverko įrengimas

1 : 25

PASTABOS:

- ašių pririšimas duotas nuo esamų medinių kolonų, jų nužymėjimo metu kviešti PV ir PDV.
- naujai įrengiamo rostverko vietoje išpjaunamas esamas grindų betonas, iškasama tranšėja. Tranšėjos gylis (kartu ir rostverko) turi būti toks, kad būtų pasiektas tvirtas susigulėjęs gruntas, be organikos ir šiukšlių priemaišų. Tranšėjos plotis turi būti nemažesnis nei 40cm, su stačiomis arba platėjantis į apačią sienomis. Tarp esamo grindų betono ir naujai betonuojamo rostverko įrengti klojinį (atskyrimą), visas esamas grindų betonas vėliau ardysis.
- projektuojama apkrova gruntui nuo rostverko iki 150kPa.

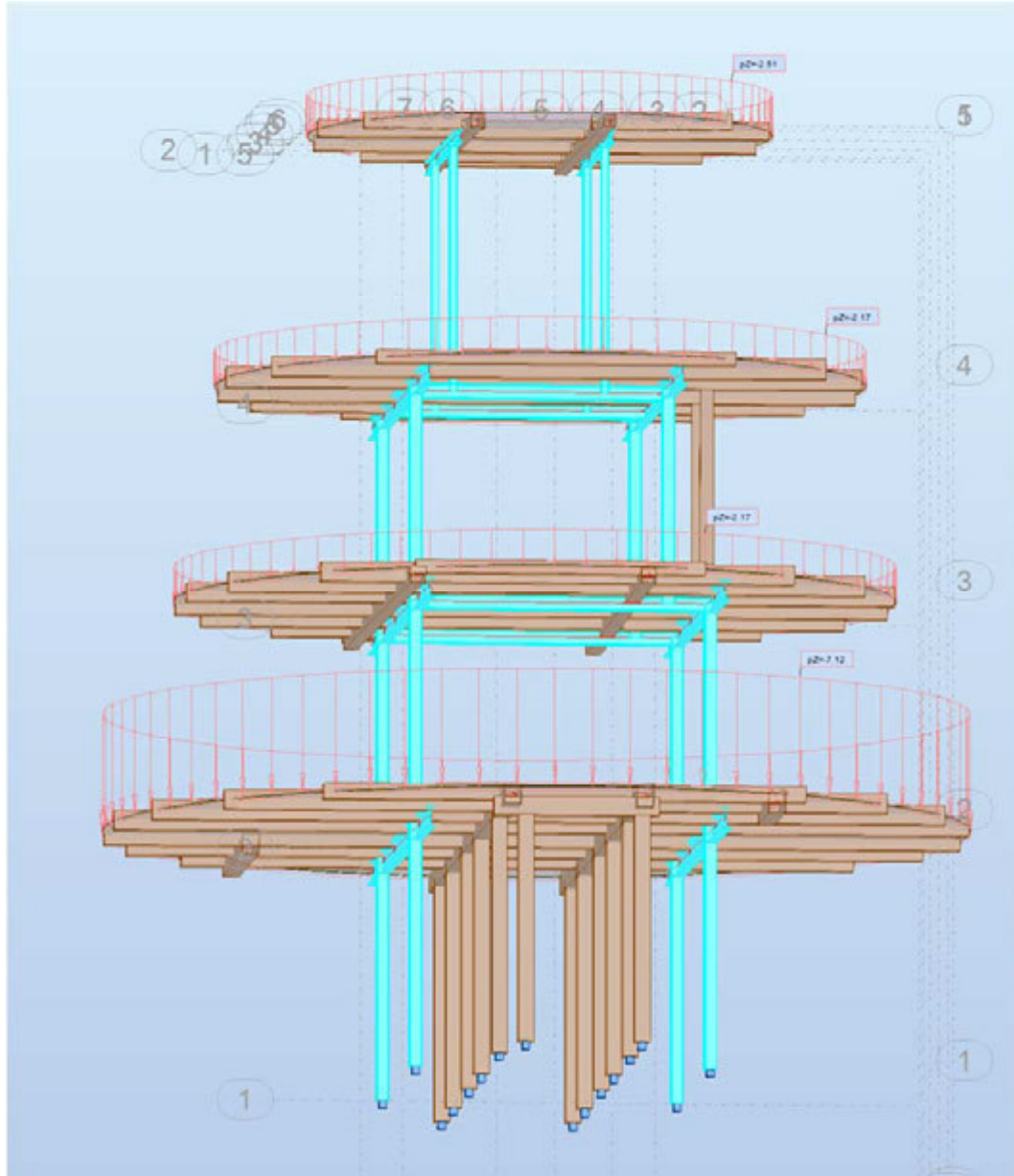
Atestato Nr.	 UAB Projektavimo ir restauravimo institutas	NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. TVARKYBOS DARBŲ (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo)), KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS [7.10] IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GIOVIMO, REKONSTAVIMO PROJEKTAS	
A976, 0267	PV A. Steponavičius	Rostverkai atraminiam rėmui. Pirmo aukšto kolonos.	Laida
24327, 0865	PDV Kęstutis Abličinskas		0
LT	Statytojas/Užsakovas	KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ	PRI.21052-01,02-TP.KB.5
TDP	Vytauto g. 2, LT-40115 Kupiškis, tel. (8 459) 35500		Lapas 1 Lapų 1

Elementų skaičiuojamosios schemas

Esamo statinio konstrukcinė schema keičiama įvedant naują metalinį rėmą, kuris atlaikytų visas perdangų apkrovas (be atramų į mūrą).

Projekte yra patikrinta perdaromų medinių perdangų ir esamos monolitinės perdangos laikomosios galios, stogo medinių konstrukcijų laikomoji galia. Mūro sienų stiprumas tikrinamas tik vietiniam gniuždymui. Naujai projektuojami laiko laiptai ir liftas.

Skaičiavimo schema su nustatytomis maksimaliomis perdangų apkrovomis:

Skaičiuojamoje scheme kolonos ir sijos modeliuojami strypiniais elementais. Apkrova nuo perdangų sijoms modeliuojama „cladding“ tipo elementu perduodančiu apkrovas sijai proporcingai nuo tenkančio ploto. Sijų į mūro sienas neriamamos. Ir esamų ir naujų kolonų atramos standžios.

Apkrovos

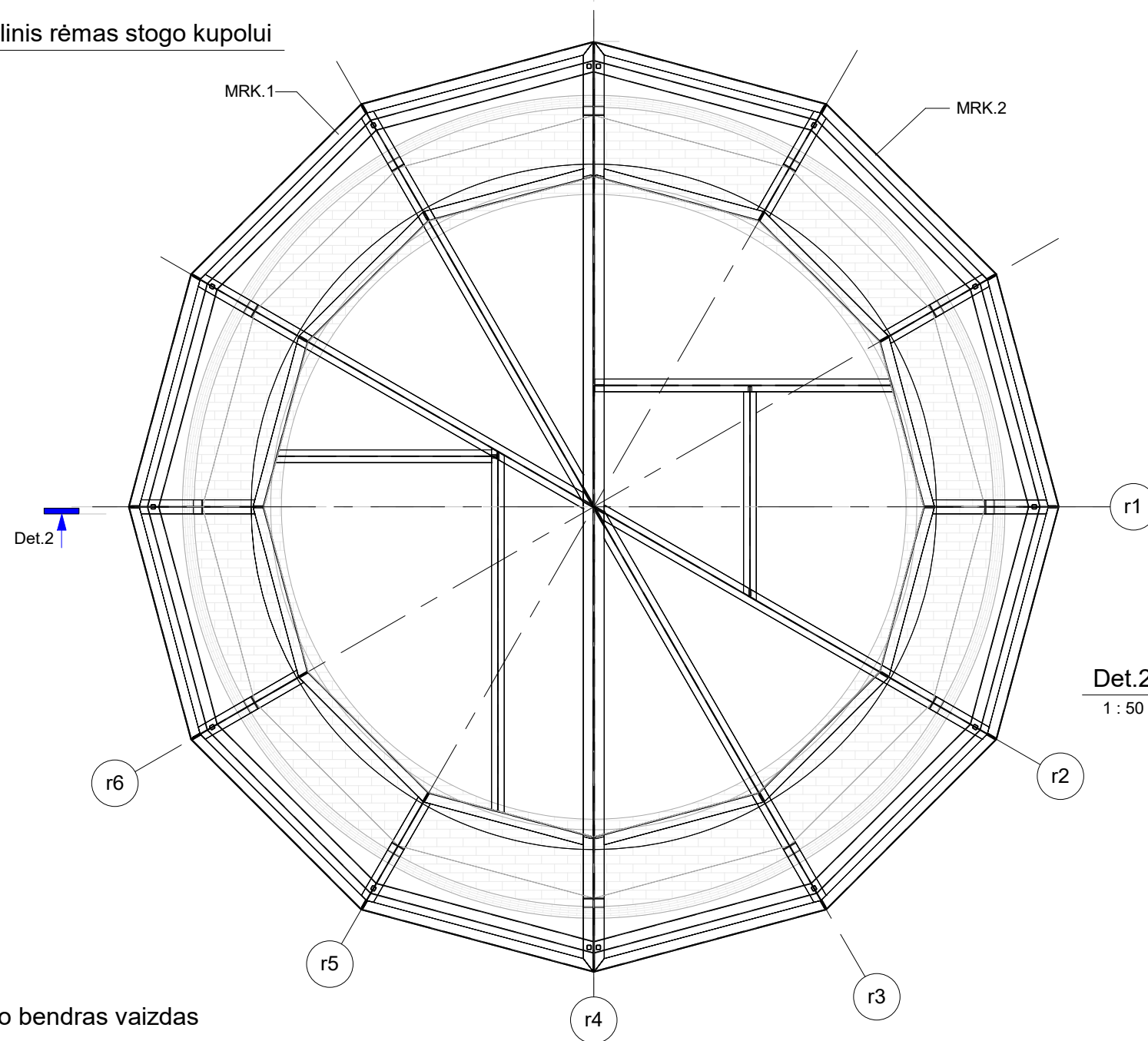
Apkrovos priimtos ir jų deriniai sudaryti pagal STR 2.05.04:2003 „Poveikiai ir apkrovos“ reikalavimus.

Dinaminių bei vibracinių apkrovų pastate nenumatoma.

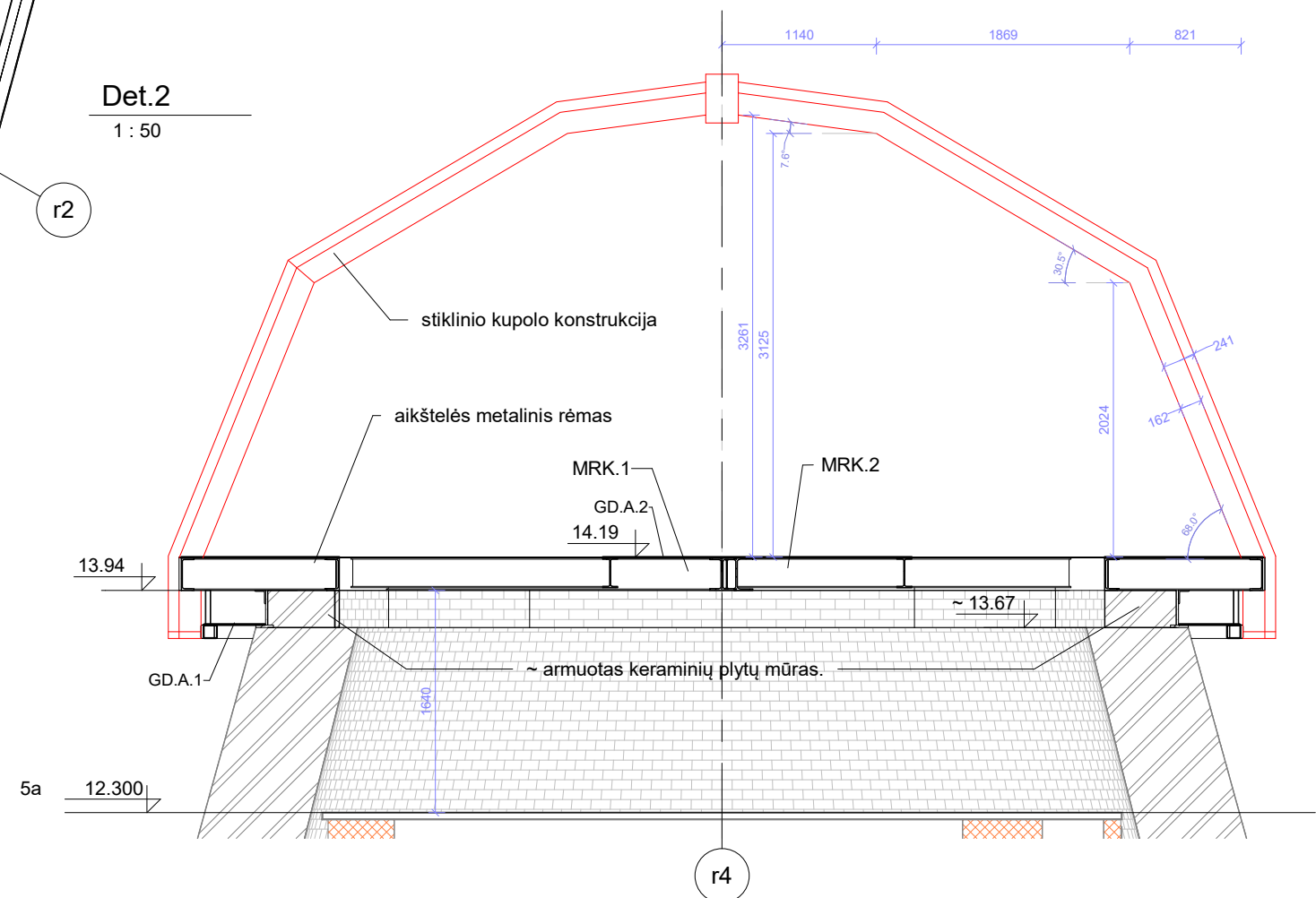
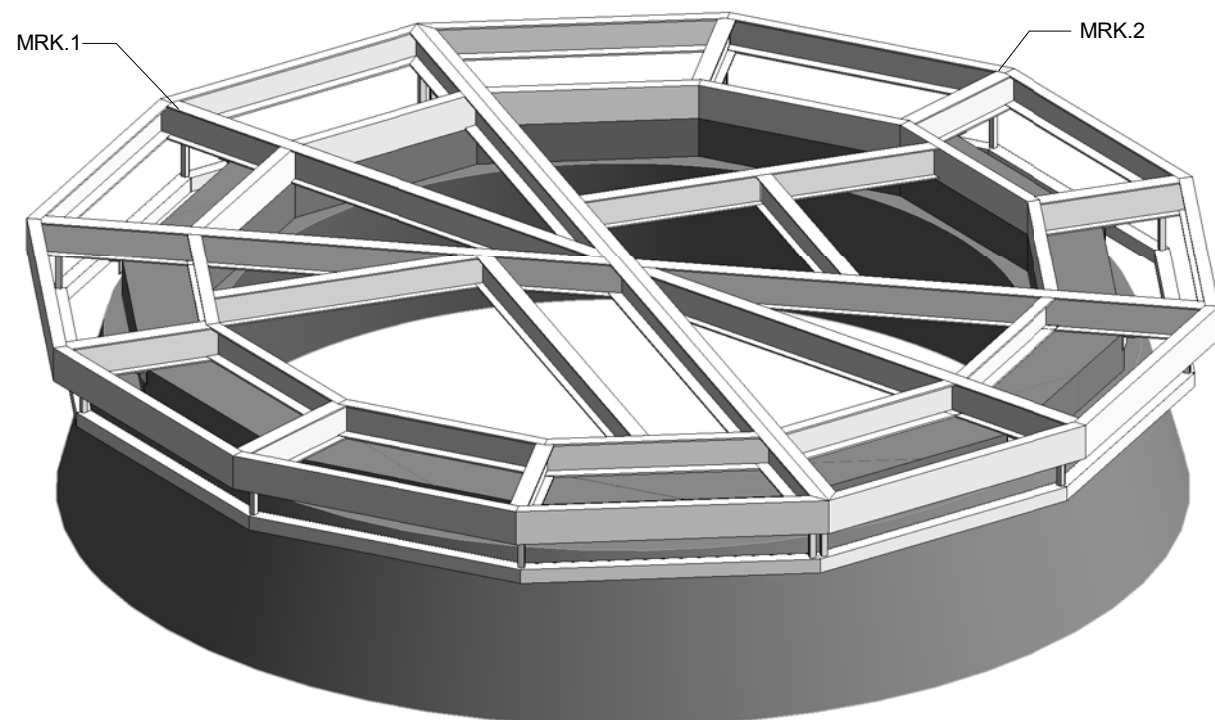
Kupolo apkrovos priimtos pagal pateiktą komercinį pasiūlymą. Rengiant darbo projektą jos turi būti patikslintos pagal pasirinktą konkretų tiekėją.

Metalinis rėmas stogo kupolui

1 : 50

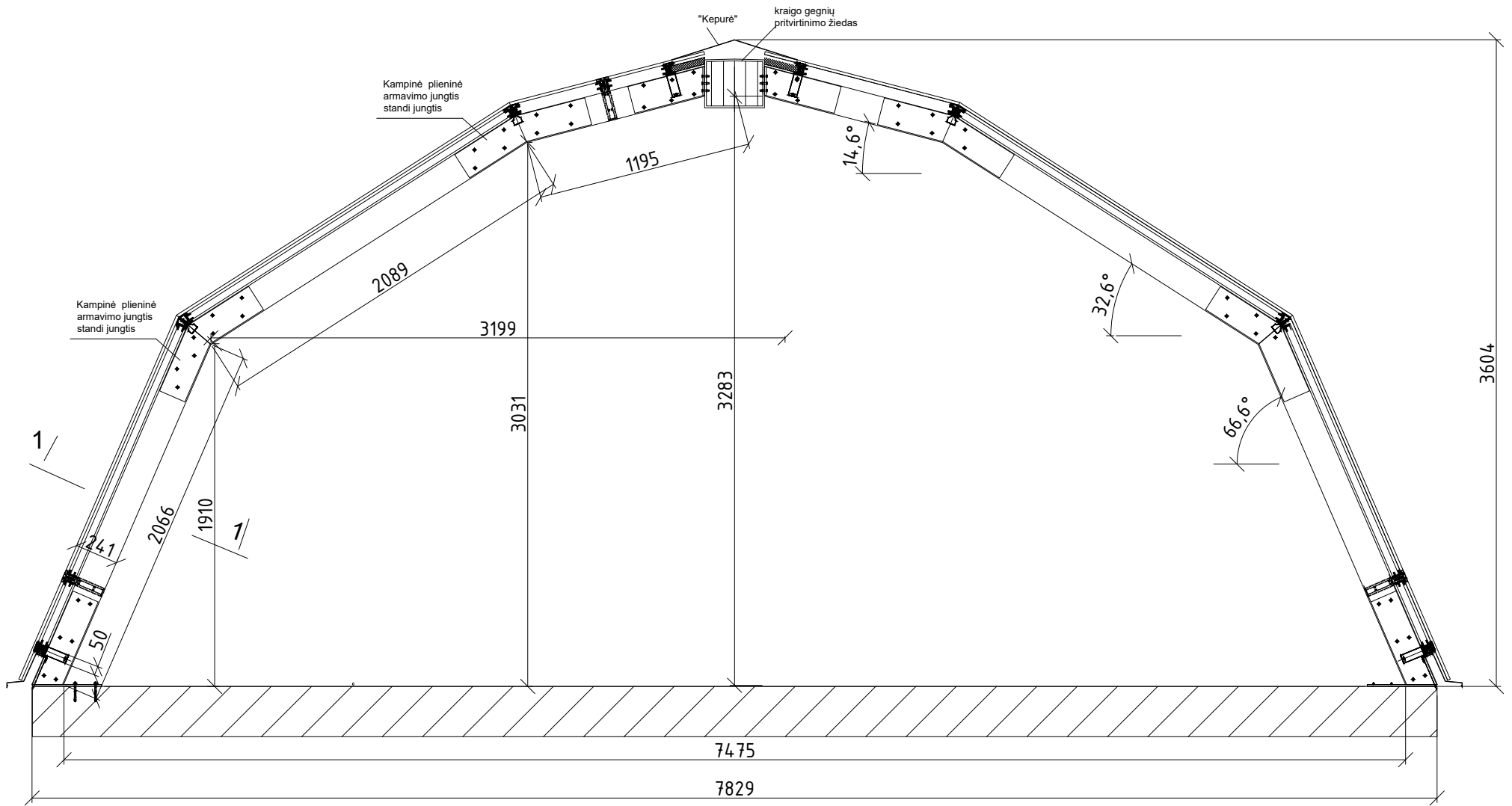

Rėmo bendras vaizdas

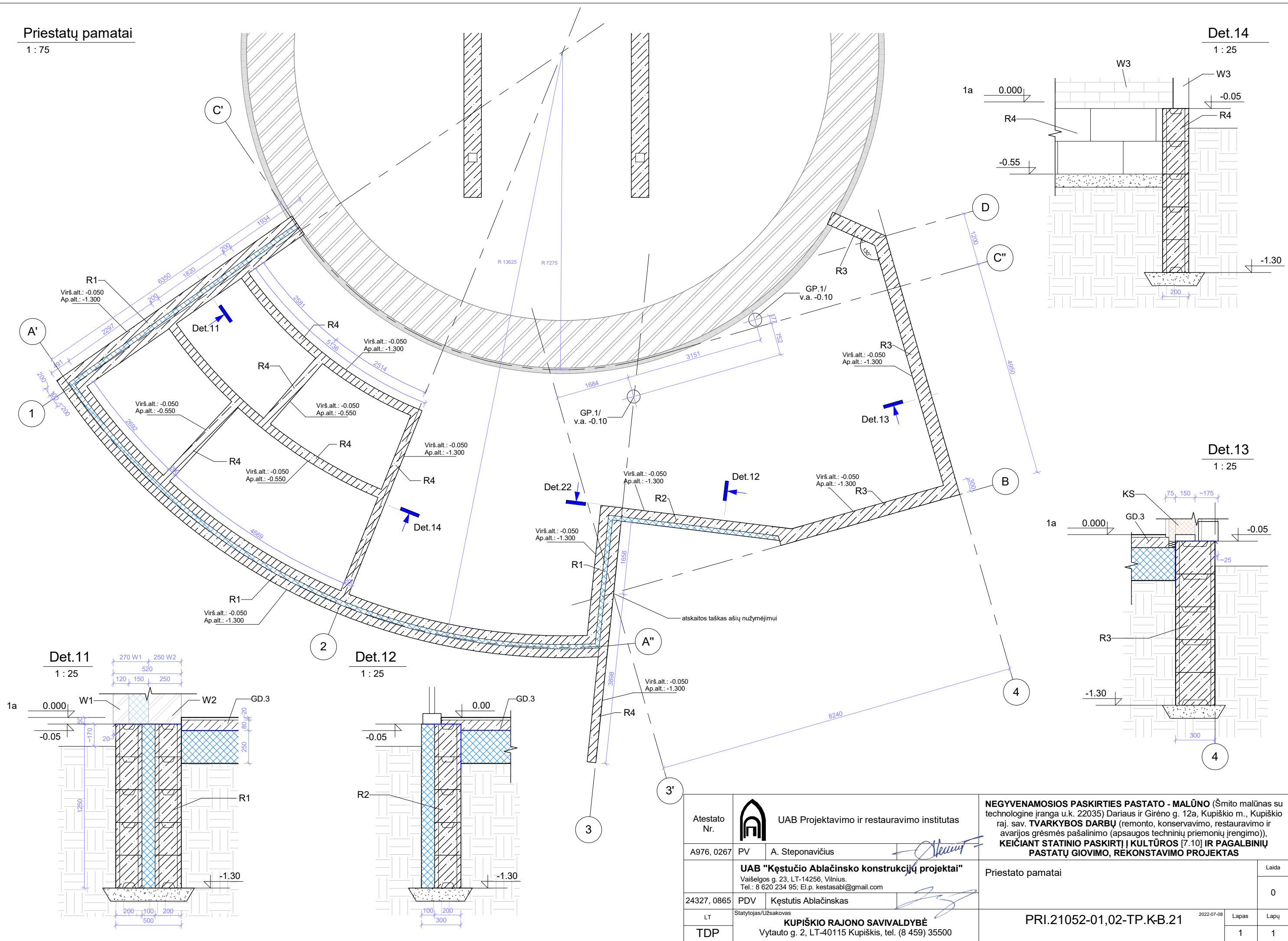
Atestato Nr.	 UAB Projektavimo ir restauravimo institutas	NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. TVARKYBOS DARBŲ (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo)), KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS [7.10] IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GIOVIMO, REKONSTAVIMO PROJEKTAS	
A976, 0267	PV A. Steponavičius	Metalinių rėmų montavimas	
24327, 0865	PDV Kęstutis Ablačinskas	Laida 0	
LT	Statytojas/Užsakovas KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ Vytauto g. 2, LT-40115 Kupiškis, tel. (8 459) 35500	PRI.21052-01,02-TP.K-B.2	Lapas 1
TDP		2022-07-08	Lapų 1

L-L

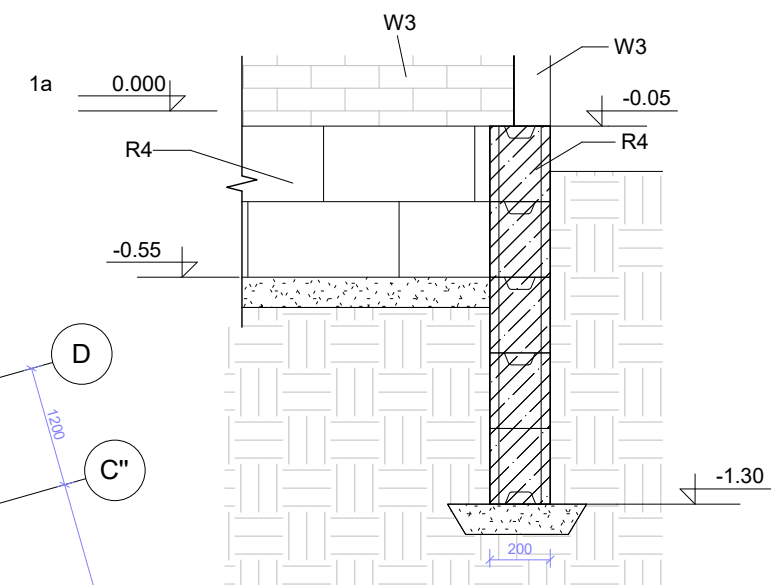
Priestatų pamatai

1 : 75

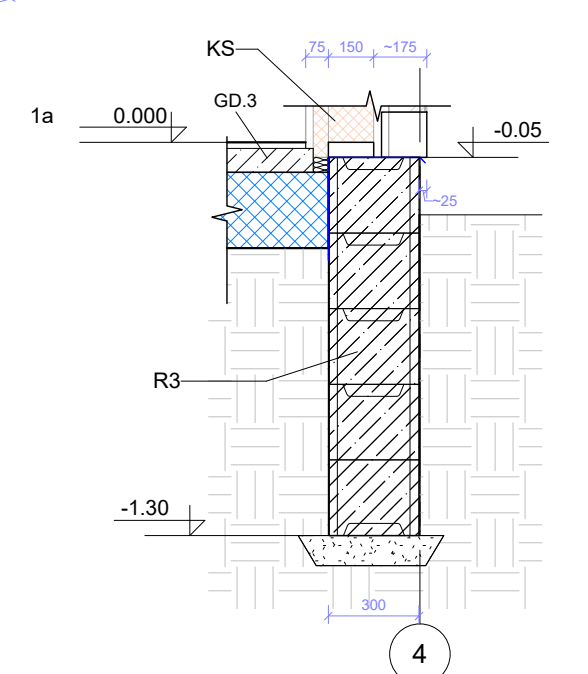
Det.14

1 : 25

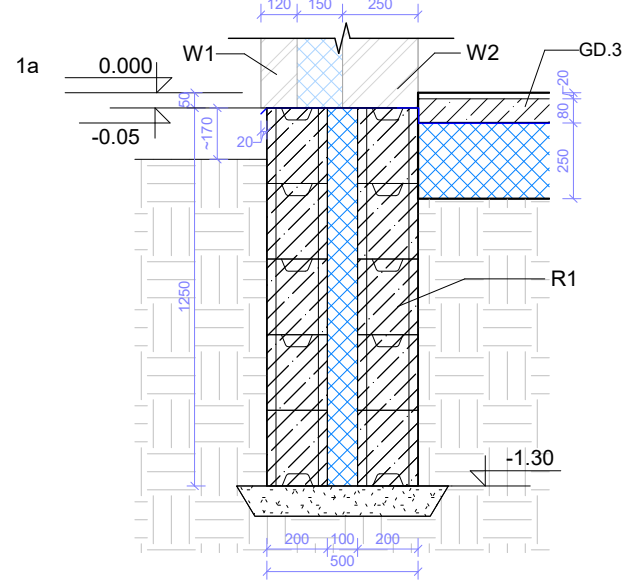
Det.13

1 : 25

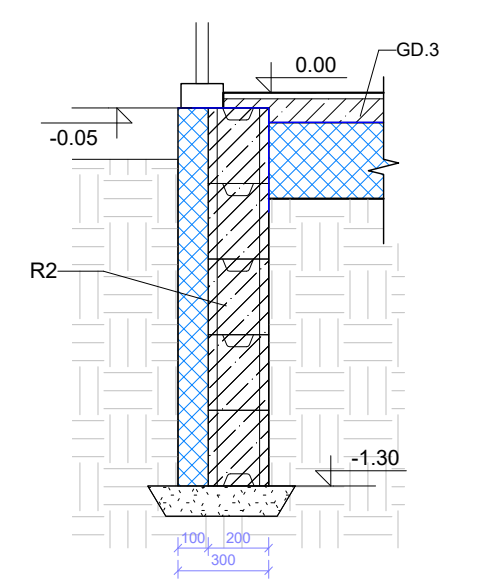
Det.11

1 : 25

Det.12

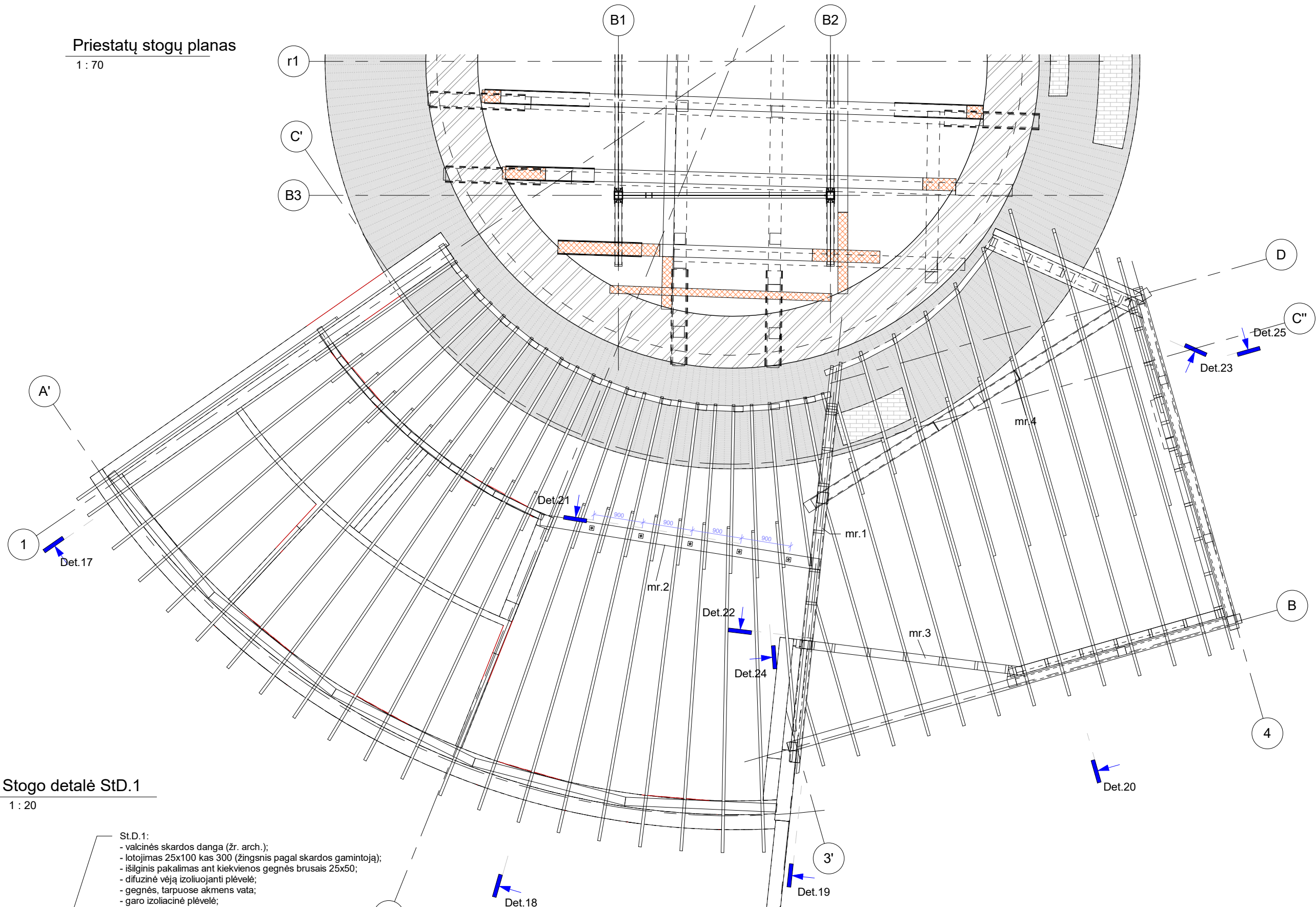
1 : 25

Atestato Nr.	A976, 0267	PV	A. Steponavičius	 UAB Projektavimo ir restauravimo institutas Vaišelgos g. 23, LT-14256, Vilnius. Tel.: 8 620 234 95; El.p. kestasabi@gmail.com	NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. TVARKYBOS DARBŲ (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo)), KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS [7.10] IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GIOVIMO, REKONSTAVIMO PROJEKTAS	Priestato pamatai	Laida
24327, 0865	PDV	Kęstutis Ablačinskas	0				
LT	Statytojas/Užsakovas	KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ Vytauto g. 2, LT-40115 Kupiškis, tel. (8 459) 35500		PRI.21052-01,02-TP.K-B.21	2022-07-08	Lapas	Lapų
TDP						1	1

Priestatų stogų planas

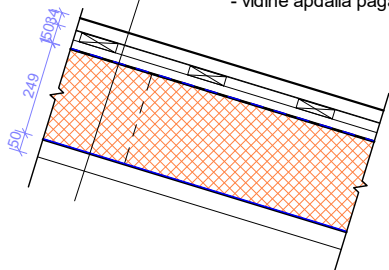
1 : 70

Stogo detalė StD.1

1 : 20

- St.D.1:
- valcinės skardos dangą (žr. arch.);
  - lotojimas 25x100 kas 300 (žingsnis pagal skardos gamintoją);
  - išilginis pakalimas ant kiekvienos gegnės brusais 25x50;
  - difuzinė vėją izoliuojanti plėvelė;
  - gegnės, tarpuose akmens vata;
  - garo izoliacinė plėvelė;
  - vidinė apdaila pagal arch. sprendinius.

Atestato Nr.		UAB Projektavimo ir restauravimo institutas	NEGYVENAMOSIOS PASKIRTIES PASTATO - MALŪNO (Šmito malūnas su technologine įranga u.k. 22035) Dariaus ir Girėno g. 12a, Kupiškio m., Kupiškio raj. sav. TVARKYBOS DARBŲ (remonto, konservavimo, restauravimo ir avarijos grėsmės pašalinimo (apsaugos techninių priemonių įrengimo)), KEIČIANT STATINIO PASKIRTĮ Į KULTŪROS [7.10] IR PAGALBINIŲ PASTATŲ GIOVIMO, REKONSTAVIMO PROJEKTAS	
A976, 0267	PV	A. Steponavičius	Priestato stogo sijos ir gegnės	
24327, 0865	PDV	Kęstutis Ablačinskas	Laida 0	
LT	Statytojas/Užsakovas	KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ	PRI.21052-01,02-TP.K-B.27	
TDP	Vytauto g. 2, LT-40115 Kupiškis, tel. (8 459) 35500		2022-07-08	Lapas 1